ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
ТІЛ САЯСАТЫ КОМИТЕТІ
Ш. ШАЯХМЕТОВ АТЫНДАҒЫ «ТІЛ-ҚАЗЫНА» ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ

АХМЕТ БАЙТҰРСЫНҰЛЫ АТЫНДАҒЫ ОҚЫТУШЫЛАРДЫҢ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ БАЙҚАУЫ

МАТЕРИАЛДАР ЖИНАҒЫ

Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі
Тіл саясаты комитетінің тапсырмасы бойынша «Ш.Шаяхметов атындағы
«Тіл-Қазына» ҰҒПО» КЕАҚ әзірледі

Редакция алқасы:
Л.Есбосын, Ж.Искакова, Л.Демесінова, М.Ермахан

Құрастырушылар:
ф.ғ.к. Ж.Искакова
педагогика магистрі М.Ермахан

Ахмет Байтұрсынұлы атындағы оқытушылардың республикалық байқауы материалдарының жинағы. / Ред. басқарған Л.Есбосын. – Семей, 2024. – 251 б.

Оқу-әдістемелік жинаққа Ахмет Байтұрсынұлы атындағы оқытушылардың республикалық байқауы материалдары енгізілді. Байқауға қатысқан өңірлердегі тіл үйрету орталықтары оқытушыларының, әдіскерлерінің сайыс барысында көрсеткен сабақ үлгілері жинақталып беріліп отыр.
Жинақ материалдары ересек тұрғындарға мемлекеттік тілді үйретіп жүрген оқытушыларға, әдіскерлерге, жалпы көпшілік қауымға арналған.

© Қазақстан Республикасы Ғылым
және жоғары білім министрлігі,
Тіл саясаты комитеті, 2024
© «Ш.Шаяхметов атындағы «ТілҚазына» ҰҒПО» КеАҚ, 2024

Алғы сөз

Қазақ тілін мемлекеттік тіл ретінде үйретудің әдістемесін жетілдіру бағытында мақсатты түрде алуан жұмыстардың ұйымдастырылуы - оқытушылардың өзара тәжірибе алмасуы, педагогикалық біліктіліктерін шыңдау үшін таптырмас мүмкіндік. 2018 жылдан бастап ұлт ұстазы, Алаш көсемінің есімін иеленген байқау биыл қазақ өнері мен мәдениетінің, асыл ой, ардақты есімдерінің мекені мен ордасы болған Семей қаласында өтті.

Жыл сайын кеңінен танымал болып келе жатқан дәстүрлі байқаудың басты мақсаты – ұлт ұстазының әдістемелік еңбектерін зерделеу арқылы оның тіл меңгертуге қатысты ұтымды әдіс-тәсілдерін анықтап насихаттау, сондай-ақ оқытушылардың кәсіби біліктілігін жетілдіре отырып, ересектерге қазақ тілін үйретудің сапасын арттыру, өзара тәжірибе алмасу. Байқау мемлекеттік тілдің қолданылу аясын кеңейтуге және оны сапалы оқыту мақсатын жүзеге асырып жүрген үздік оқытушылардың жаңашыл әдіс-тәсілдерді қолданудағы жұмыс тәжірибесімен танысуға, қазақ тілінің жас мамандары арасында шығармашылықпен жұмыс істейтін оқытушыларды анықтап, озық тәжірибелерін таратуға жол ашады. Үш кезеңдік байқау ересектерге мемлекеттік тілді оқытатын мемлекеттік және жекеменшік Тілдерді оқыту орталықтары оқытушылары арасында өтті. Қатысушылар байқаудың шарты бойынша сабақ жоспарлары мен көрнекіліктерін әзірледі.

Бұл жинаққа Ахмет Байтұрсынұлы атындағы республикалық байқауына еліміздегі Тілдерді оқыту орталықтарынан қатысқан 16 оқытушының «Қазақ тілі сабағында заманауи технологияларды тиімді пайдалану» тақырыбында әзірленген Ортадан жоғары (B2) деңгейіне сай сабақ үлгілері енгізілді. Жинақ мазмұны оқу материалы ретінде пайдалануға ұсынылады. Осы материалдар Canva, Miro, Guiz, Quizlet, Padlet, Kahoot, Flipped learning сияқты қосымша/бағдарламалардың қолдану үлгілерін білуге септігін тигізеді. Қазақтың ұлттық ғылымының көшбасшысы

Ахмет Байтұрсынұлының ғылыми-педагогикалық мұраларынының сабақтастығын жалғастырған, сабақ үлгілерінің мазмұнында қамтылған әдістемелік әдіс-тәсілдер мемлекеттік тілді, кәсіби қазақ тілін оқытумен айналысып жүрген мамандарға өзара тәжірибе алмасу, педагогикалық біліктіліктерін шыңдау үшін әдістемелік көмек болады деп ойлаймыз.

Құрастырушылар

Атырау облысы "Тіл" оқу-әдістемелік орталығының оқытушысы
Кенжәлиев Қайырбек Жеңісұлы

«Қазақ тілі сабағында заманауи технологияларды тиімді пайдалану»

TilLike

ТІЛ ҮЙРЕНУГЕ АРНАЛҒАН
ЖАҢАШЫЛ ПЛАТФОРМА

САЙТ АШУДАҒЫ НЕГІЗГІ ПРИНЦИП

ЖАҢАШЫЛДЫҚ

ҚОЛЖЕТІМДІДІК

ТЕГІН

TilLike

1 9 БӨЛІМ

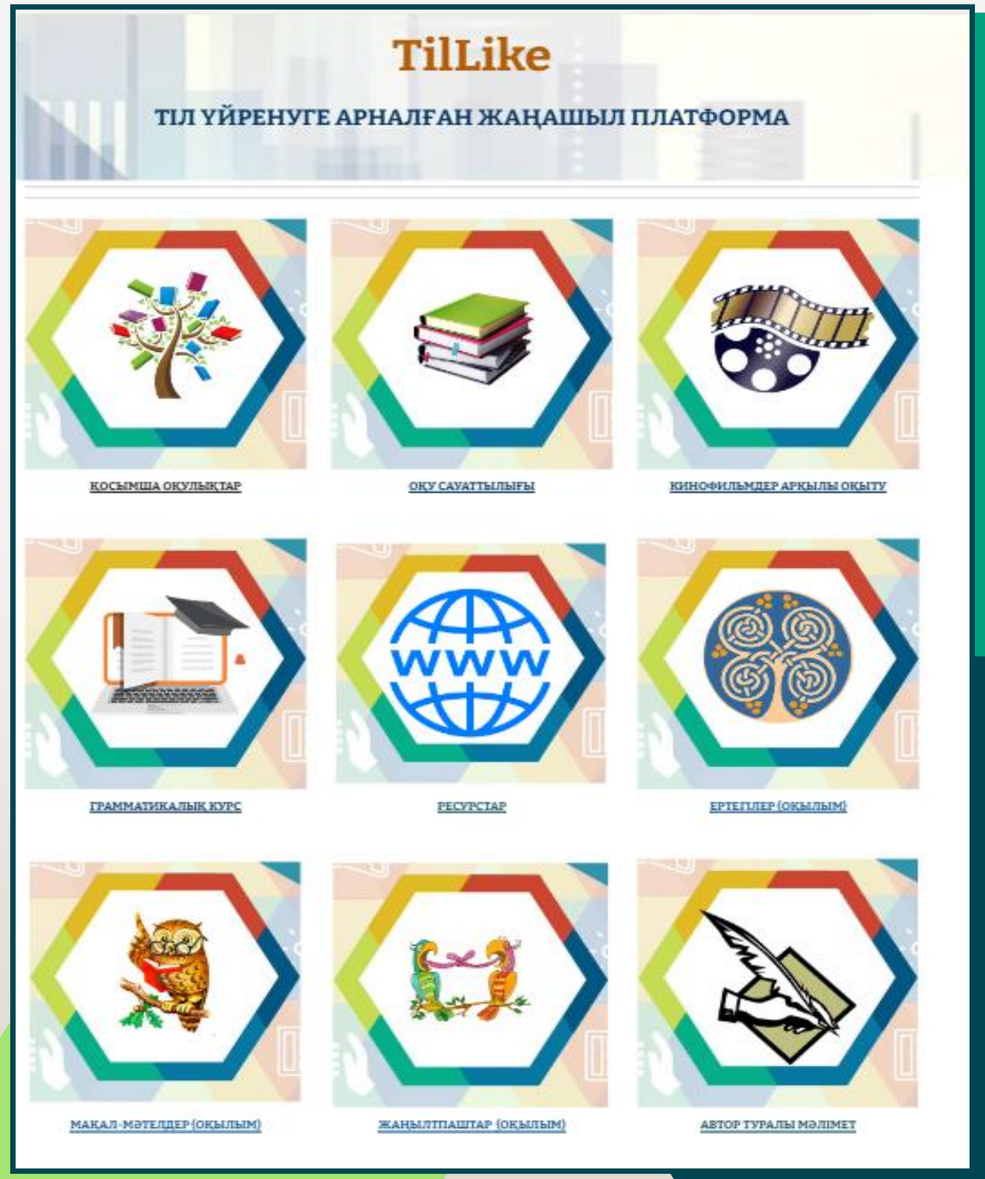

САБАҚТЫҢ БАСЫ:

ЖАСАНДЫ ИНТЕЛЛЕКТ

Қазақстан жасанды интеллектіні кеңінен қолданатын және цифрлық технологиялар дамытып жатқан елге айналу керек

Қ.К.Тоқаев

САБАҚТЫҢ ТАҚЫРЫБЫ:
ТУҒАН ЖЕР

MUSICHERO

СҮЙЕМІН, ӨСКЕН ОТАНЫМ!

Сүйемін мен жерімнің
Топырағын, тасында.
Сүйемін думанды елімнің,
Кәрісін және жасын да.

М.МАҚАТАЕВ

ТОПҚА БӨЛУ:

QAZMATH.NET

АТЫРАУ

АСТАНА

СЕМЕЙ

ЖАСАНДЫ ИНТЕЛЛЕКТ

MOJO.AI

ТАҚЫРЫПТЫ БОЛЖАУ:

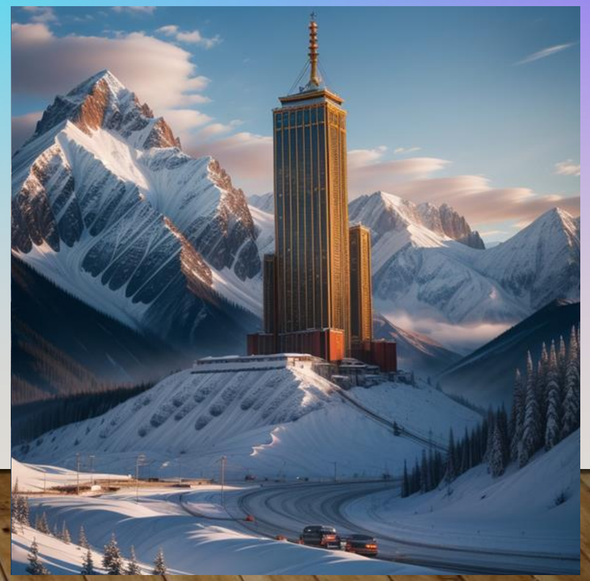

МӘТІНАЛДЫ ТАПСЫРМА «ЛАУФ» ДИКТАНТЫ

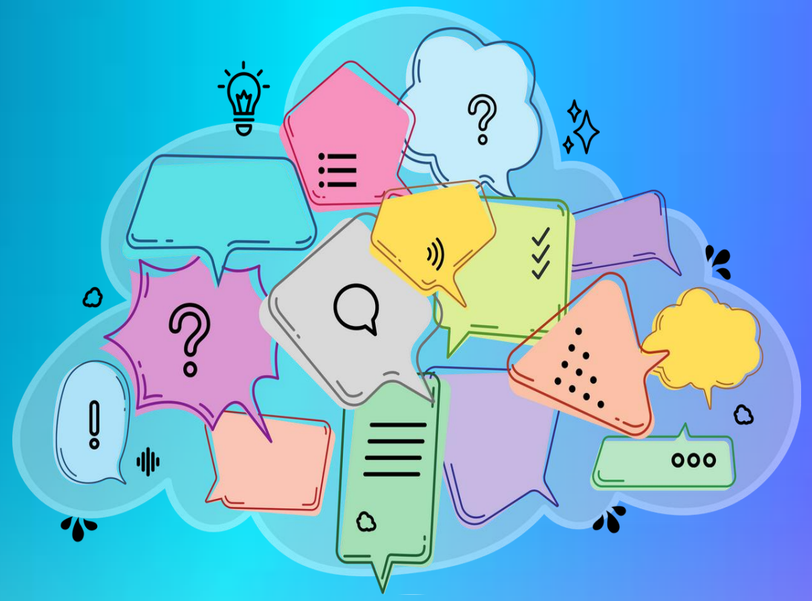

ТАҚТАҒА МӘТІНДЕ КЕЗДЕСЕТІН СӨЗ НЕМЕСЕ СӨЗ ТІРКЕСТЕРІ ЖАЗЫЛҒАН А4 ҚАҒАЗЫ ІЛІНЕДІ. ӘР ТОПТАН БІР ТЫҢДАУШЫ ШЫҒЫП БЕЛГІЛІ БІР УАҚЫТ ІШІНДЕ ТАҚТАДАҒЫ СӨЗДЕРДІ ОҚЫП, ТОБЫНА КЕЛІП ЖАЗДЫРАДЫ. ӘР ТОП ӨЗ НҰСҚАСЫН ОҚИДЫ.СОҢЫНДА ЖАЗҒАН МӘТІНМЕН ТАҚТАДАҒЫ СӨЗДЕРДІ САЛЫСТЫРАДЫ.

ТУҒАН ӨЛКЕМ, АСҚАР ТАУЛАР, АЙДЫН КӨЛ, ҚАЗАҚСТАН, ЖАСЫЛ ЖАЙЛАУ, АЛТЫН ДӘН, СҰЛУ, ОРМАН, КЕҢ БАЙТАҚ. ДҰРЫС ЖАЗҒАН ОҚУШЫЛАРҒА ЖҰЛДЫЗША БЕРІЛЕДІ.

«ЖАҒДАЯТ»

ТУҒАН ЖЕРДІҢ ТАБИҒАТЫ БЕЙНЕБАЯНЫН ҚАРАУ АРҚЫЛЫ ШЕТЕЛДІК ТУРИСТКЕ ТУҒАН ЖЕРДІҢ ТАБИҒАТЫН СИПАТТАУ. ОЛАР ТУҒАН ӨЛКЕ,ТАБИҒАТЫ,ОНДАҒЫ ТҰЛҒАЛАР,ТАРИХИ ЕСКЕРТКІШТЕР ТУРАЛЫ ӘҢГІМЕЛЕСЕДІ. ӘҢГІМЕЛЕСУ ТҮРІ – ДИАЛОГ.

1-ТОП РӨЛІ ТУРИСТ

2-ТОП РӨЛІ АУДАРМШЫ

3-ТОП РӨЛІ ҚАЛА ТҰРҒЫНЫ

THE KAZAKH STEPPE IN 5K / ПРИРОДА КАЗАХСТАНА 5K ВИДЕО /ҚАЗАҚСТАН ТАБИҒАТЫ (YOUTUBE.COM)

ҚАТЫСУШЫЛАР:

ТУРИСТ,АУДАРМАШЫ, ҚАЛА ТҰРҒЫНЫ ЖҰЛДЫЗША ТАРАТЫЛАДЫ.

МЕНІҢ ОТАНЫМ
ҚАЗАҚСТАН

ТЫҢДАУШЫЛАР ТАПСЫРМАНЫ АРНАЙЫ ПЛАТФОРМАЛАР АРҚЫЛЫ ОРЫНДАЙДЫ, ҚАЛА АТАУЛАРЫН ТАУЫП, СИПАТТАМА БЕРЕДІ

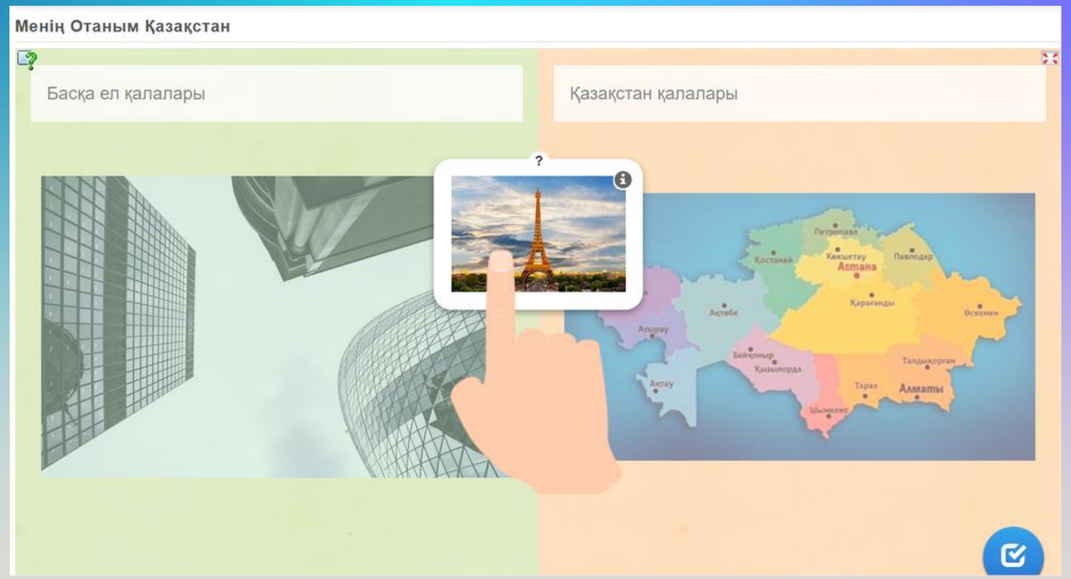

LearningApps.org

КЕРІ БАЙЛАНЫС:

ИНСТАГРАМ

ТЫҢДАУШЫЛАР САБАҚ СОҢЫНДА АРНАЙЫ ПЛАТФОРМА АРҚЫЛЫ КЕРІ БАЙЛАНЫС БЕРЕДІ:

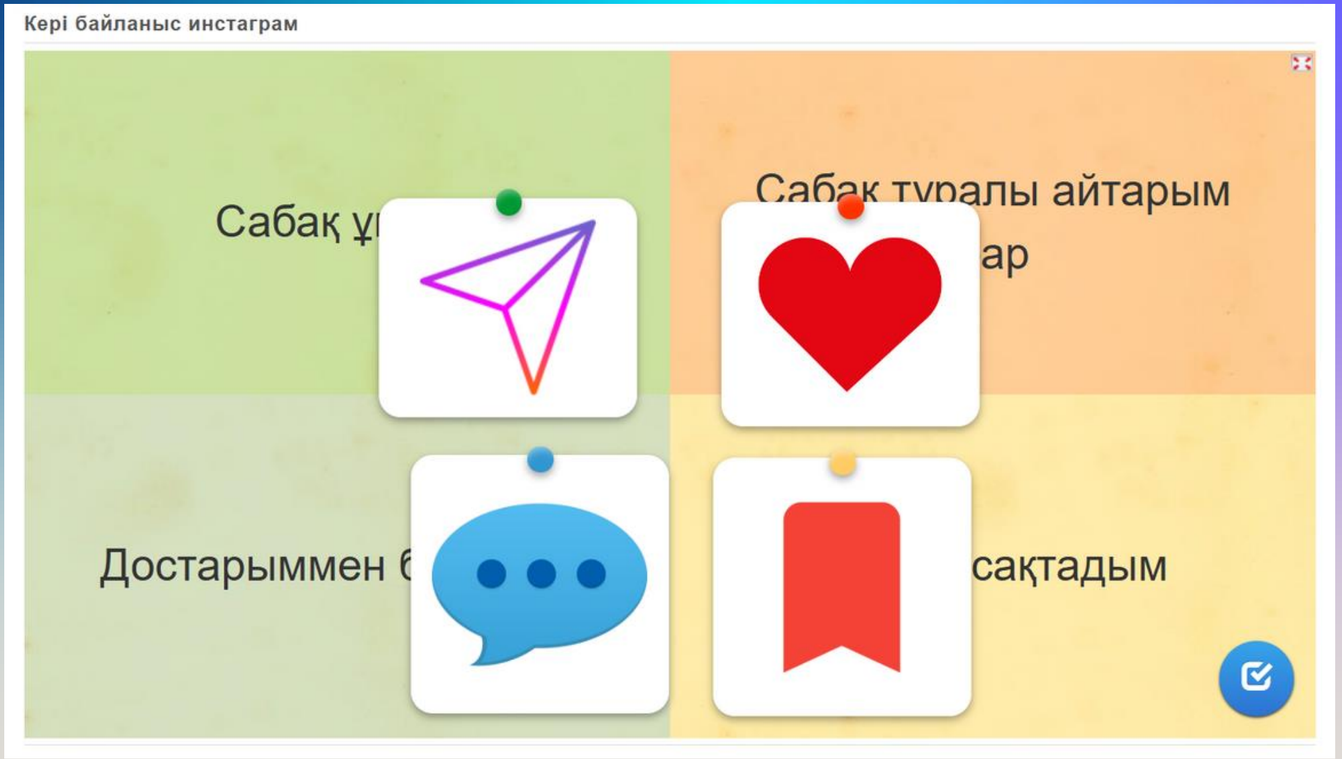

LearningApps.org

ҮЙГЕ ТАПСЫРМА: АБАЙДЫҢ ТУҒАН ЖЕР ТУРАЛЫ ОЙЛАРЫН ЖАЗЫП КЕЛУ

ҚҰНЕКЕҢНІҢ БАУЫРЫНДА ӨСКЕН АҚЫЛБАЙ АБАЙ АҒАСЫН ҚҰШАҚТАП, КЕНЖЕСІ ИІСКЕП ТҰР.

Шығыс Қазақстан облысының мәдениет басқармасы
Шығыс Қазақстан лингвистикалық орталығы

Мемлекеттік тіл курсының оқытушысы
педагогика ғылымдарының магистрі
Ләззат Әскербекқызы Кайдарова

МИҒА ШАБУЫЛ

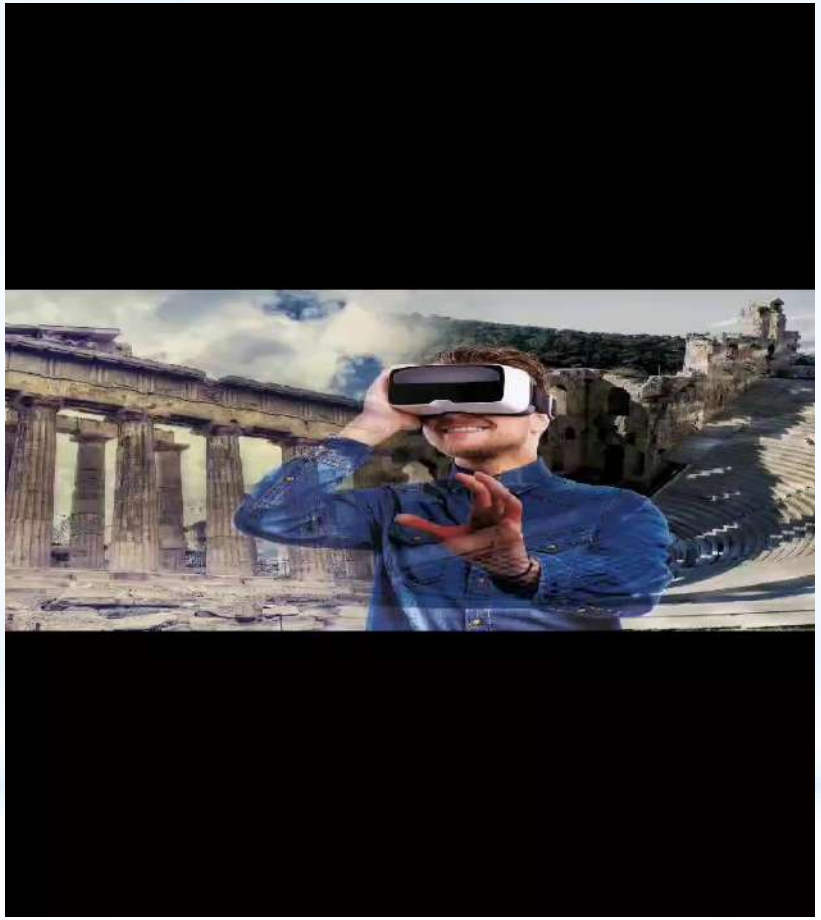

Сабақтың тақырыбы:

Наным-сенімдер

Грамматикалық тақырып:

Түсіндірмелі салалас құрмалас сөйлем

B2 ортадан жоғары деңгейі

Ырым - халықтың сенімінен, ізгі ниетінен, шын көңілінен туған ұлттық ерекшелік. Адамға жақсылық пен жамандыққа жол нұсқайды.

Тыйым - тәлім-тәрбие, ақыл-кеңес береді. Адамды жаман әдеттен сақтап, жаман іс істемеуге шақырады.

Алиса виртуалды қосымшамен тілдесу әдісі

Жазылым

Түсіндірмелі салалас құрмалас сөйлем

“Интерактивті диктант” әдісі

learningapps.orgк

Түсіндірмелі салаластың жай сөйлемдері жалғаулықты шылаусыз, іргел байланысады. Бірінші жай сөйлемде көбінесе сілтеу есімдіктері мен сілтеу мәнді сөз (мынау, сол,сонша, соншалық, сондай) болады. Сол, сонша, соншалық, сондай де есімдіктер мен үстеу сөздерден болады. Мұндай жағдайда сызықша қойылады.

Ашуланғаны сонша – өңінде ызаның ұшқындары шашырап тұрады.

Оның қорыққандығы сондай – не айтып, не қойғандығын білген жоқ.

Түсіндірмелі салаласты ойды түсіндіру, ойды толықтыру, ойды анықтау мақсаты айтылған кезде қос нүкте қойылады:

Дәрілік өсімдік атаулы таудың етегінде жайқалып өсіп тұр: жусан, қалампыр, адырасп алабота, мыңжапырақ, түймедақ бәрі бар. **(ойды түсіндіру).**

Сізге айтар тілегім сол: мені мергендер оқуына жіберіңіз. **(ойды толықтыру)**

Қазақ мақалы бар: асыл тастан, өнер жастан. **(ойды анықтау)**

Сонымен, құрамындағы жай сөйлемдердің алдыңғысы соңғысына нұсқап, ал соңғы алдыңғы сөйлемнің мазмұнын ашатындай, талдап түсіндіріп тұратын құрмалас түсіндірмелі салалас дейміз.

Сергіту сәті.

QR кодты ашып суреттерге мұқият қараңыздар.
Естеріңізге қандай ән түсті? Әнді орындап көріңіз

padlet.com

ОҚЫЛЫМ мен АЙТЫЛЫМ.

Ырым.

СҰРАҚ-ЖАУАП ӘДІСІ

Сіз ырым дегенді қалай түсінесіз?

Ырым халықтың жақсы ниетінен туған ғұрып. Ырым жолдары мен түрлері өте көп. **(Сіз қандай ырымдар мен тыйым сөздерді естіп өстіңіз?)** Мысалы, шешен болсын деп аузына түкіру, отаншыл болсын деп туған жерге аунату, сондай болсын деп батырдың сарқытын жегізу немесе оның атын қою сияқты ырымдар бар. Мысалы, Шыңғыс Шоқанға ырымдап Сегіз серінің (Мұхаммед-Қанапия) атын қойғызған. **(Ат қою кезінде осындай жағдайларға куә болған кезіңіз болды ма?)** Абай, Абылай, Бауыржан, Олжас, Сәкен, Қаныш, Нұрсұлтан есімдерін қазір де ата-аналар өз балаларына ырымдап қойып тұр. Халықта жасы 100-ге келген адамның киімін, ұстаған затын осындай жас берсін деп үлестіріп, бөліп алу салты бар. **(100 жасаған танымал тұлғалардың болмаса 100 жасаған адамдардың есімін не себепті жаңа туған балаға береді?)** Сол сияқты баласы тұрмай жүрген адамдар баласына Күшік, Итбай, Итемген, Көтібар, Малай, Башай, Терісаяқ дегендей қолайсыз ат қойса, өмірлі болады деп ырымдаған. **(Бала тұрмау тіркесінің мағынасын түсіндіріп бере аласыз ба? Ықтимал жауабы: Баланың шетіней беруі).** Жалпы айтқанда ырым халықтың сенімі мен ақ ниетінен, шын көңілінен туған ұлттық ерекшеліктің бір саласы. **(Халқымыздың тағы қандай ұлттық ерекшеліктерін білесіз? Ықтимал жауабы: Бата беру, сүйінші беру, көрімдік беру тағы басқа).**

ОҚЫЛЫМ БОЙЫНША ТЕСТ СҰРАҚТАРЫНА ЖАУАП БЕРІҢІЗ

1. Ырым қандай ғұрып?

A.халықтың ізгі ниетінен туған

B.қазақтың салты

C.тыйымның бір түрі

D.кез келген қазақ ұстанатын ғұрып

2. Жерге аунату ырымын неліктен жасайды?

A.ауылына деген махаббаты шексіз болсын

B.жерін ұмытпасын

C.туған жерінде тұрақтап қалсын

D.отаншыл болсын

3. Қазақ ұғымында баланың есімін неге Итбай, Итемген, Көтібар деп атаған?

A.даңқты болсын деп ырымдаған

B.ұзақ жасасын деген ырымдаған

C. батыр болсын деп ырымдаған

D.денсаулығы мықты болсын деп ырымдаған?

АЙТЫЛЫМ. ТАЛДАУ ӘДІСІ

ТЫЙЫМ СӨЗДЕР ТУРАЛЫ ҚАРАПАЙЫМ ТАЛДАУ ЖАСАП КӨРІҢІЗДЕР.

ТАПСЫРМАНЫ ОҚЫҢЫЗДАР. ЖАУАП БЕРІҢІЗДЕР.

miro.com›

ТЫҢДАЛЫМ. МҰҚИЯТ ТЫҢДАҢЫЗ.

QR пен берілген тыңдалым бойынша қойылған сұрақтарға жауап беріңіз.
Берілген суреттер бойынша тыйым сөздерді атаңыз.

learningapps.orgк

СӘЙКЕСТЕНДІРУ ӘДІСІ

Ырым мен аудионы сәйкестендіріңіз.

interacty.me›

КЕРІ БАЙЛАНЫС

quizizz.com

Рудный қаласы әкімдігінің
«Қалалық тілдерді оқыту орталығы» КММ

Сабақтың тақырыбы:
«Табиғат - адамзатқа аманат»

В2 - ортадан жоғары деңгей

Утемуратова Ләззат Әділбекқызы
әдіскер-оқытушы

«Табиғат - адамзатқа аманат»

«Анаграмма» әдісі арқылы тақырыпты анықтау

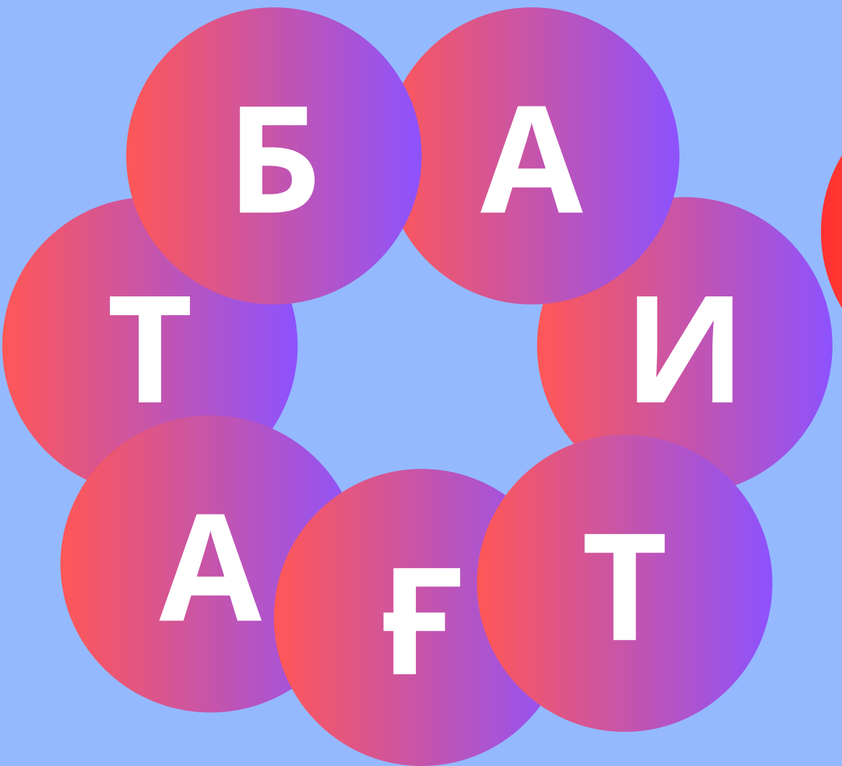

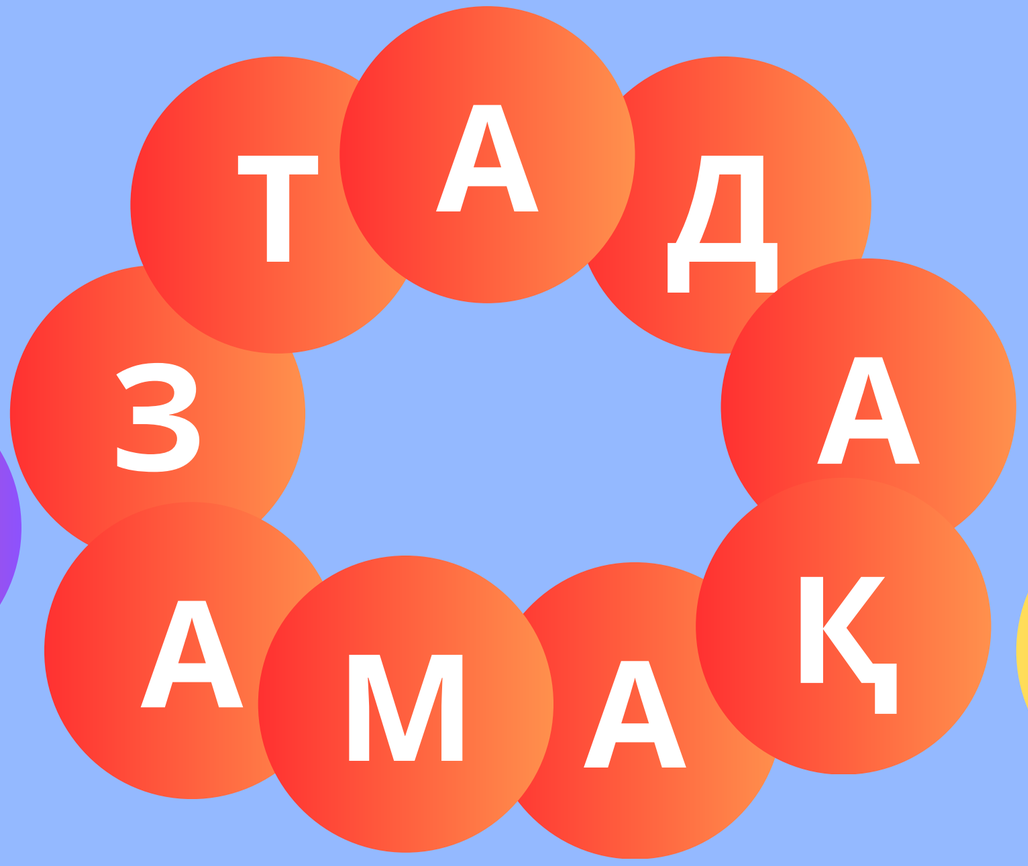

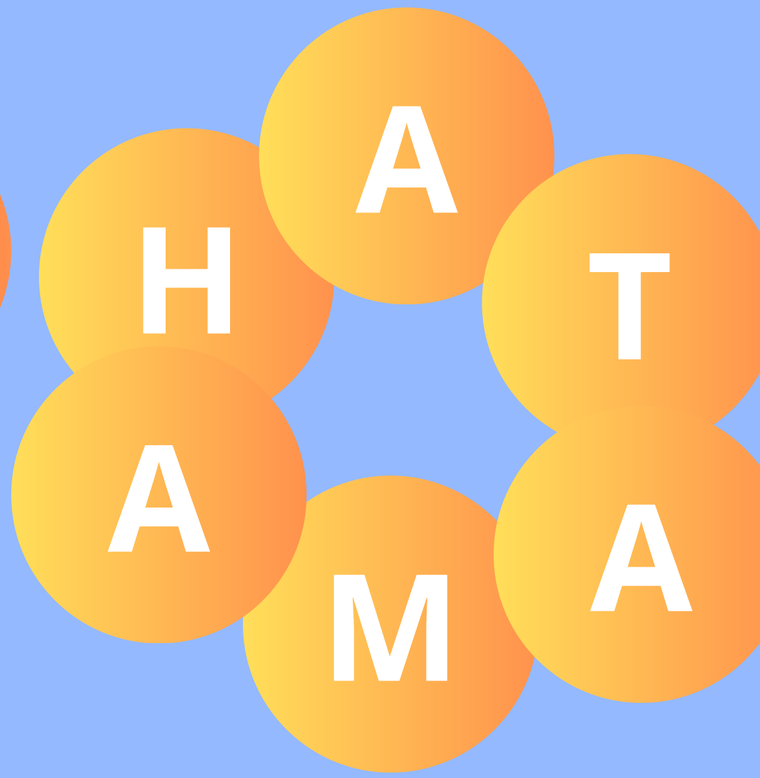

Б А
Т И
А Ғ Т
А Д
А Қ
А
Н А
Т
А
М А

«Жаңбырменен жер көгерер»

«Қолшатыр» әдісі арқылы топқа бөлу

«D-id» платформасы арқылы тыңдалым бөлігі бойынша мәтін тыңдау

Таза Қазақстан

Жалпыұлттық экологиялық акция

Нысанбаев Ерлан Нұралиұлы

Қазақстан Республикасының экология және табиғи ресурстар министрі.

plickers

clickers, simplified

«Plickers» әдісі арқылы тыңдалым бөлігі бойынша сұрақтарға жауап беру

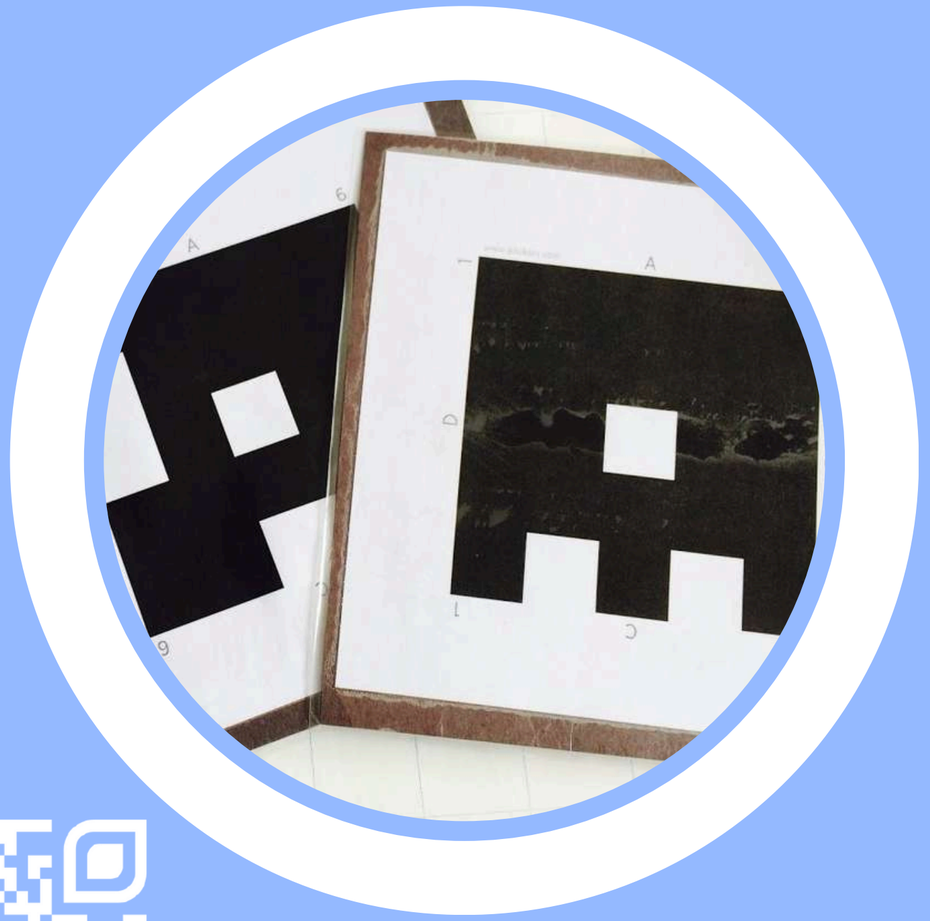

plickers
clickers, simplified

«Wordwall» платформасы арқылы жазылым бөлігі бойынша құрмалас сөйлемдерді құрыстыру

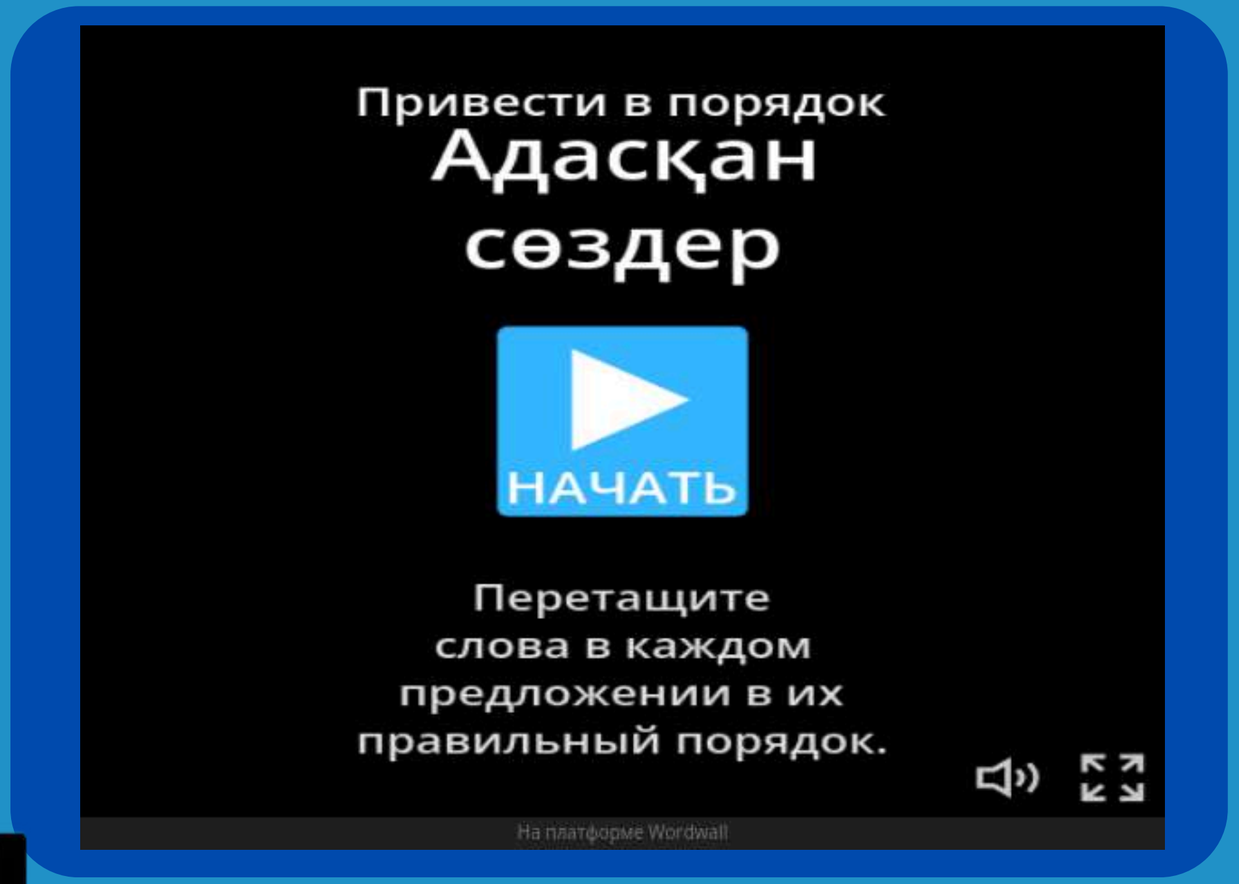

Оқылым бөлігі бойынша «Canon» әдісі арқылы Абай Құнанбайұлының « Жазғытұры» өлеңін оқу

Жазғытұры қалмайды қыстың сызы,
Масатыдай құлпырар жердің жүзі.
Жан-жануар, адамзат анталаса,
Ата-анадай елжірер күннің көзі.

Жаздың көркі енеді жыл құсымен,
Жайраңдасып жас күлер құрбысымен.
Көрден жаңа тұрғандай кемпір мен шал,
Жалбаңдасар өзінің тұрғысымен.

Қырдағы ел ойдағы елмен араласып,
Күлімдесіп, көрісіп, құшақтасып.
Шаруа қуған жастардың мойыны босап,
Сыбырласып, сырласып, мауқын басып.

Түйе боздап, қой қоздап - қора да шу,
Көбелекпен, құспенен сай да ду-ду.
Гүл мен ағаш майысып қарағанда,
Сыбдыр қағып, бұраңдап ағады су.

Сергіту сәті

«Funny dance»

Мақсаты: тыңдаушылардың көңілін көтеру, сондай-ақ көңілді атмосферамен сабақты жалғастыру.

“Бес жолды өлең” әдісі

Бес қатар өлең жолын құрастыру:

- 1- Зат есім
- 2- Сын есім
- 3- Етістік
- 4 сөзден құралған сөйлем құрау
- 1 -синоним

«Додэкаэдр» әдісі арқылы айтылым бөлігі бойынша сұрақтарға жауап беру

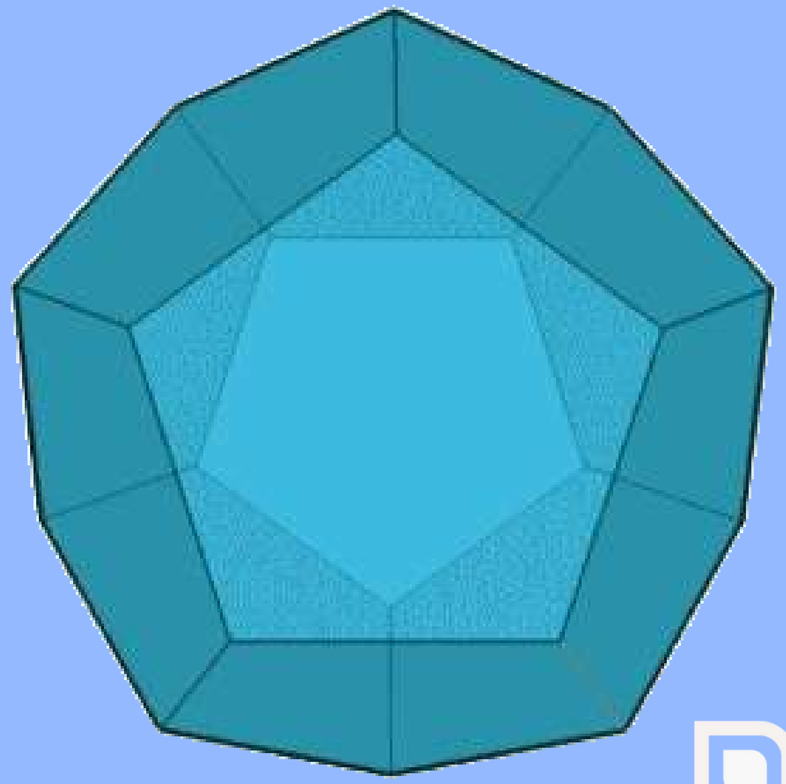

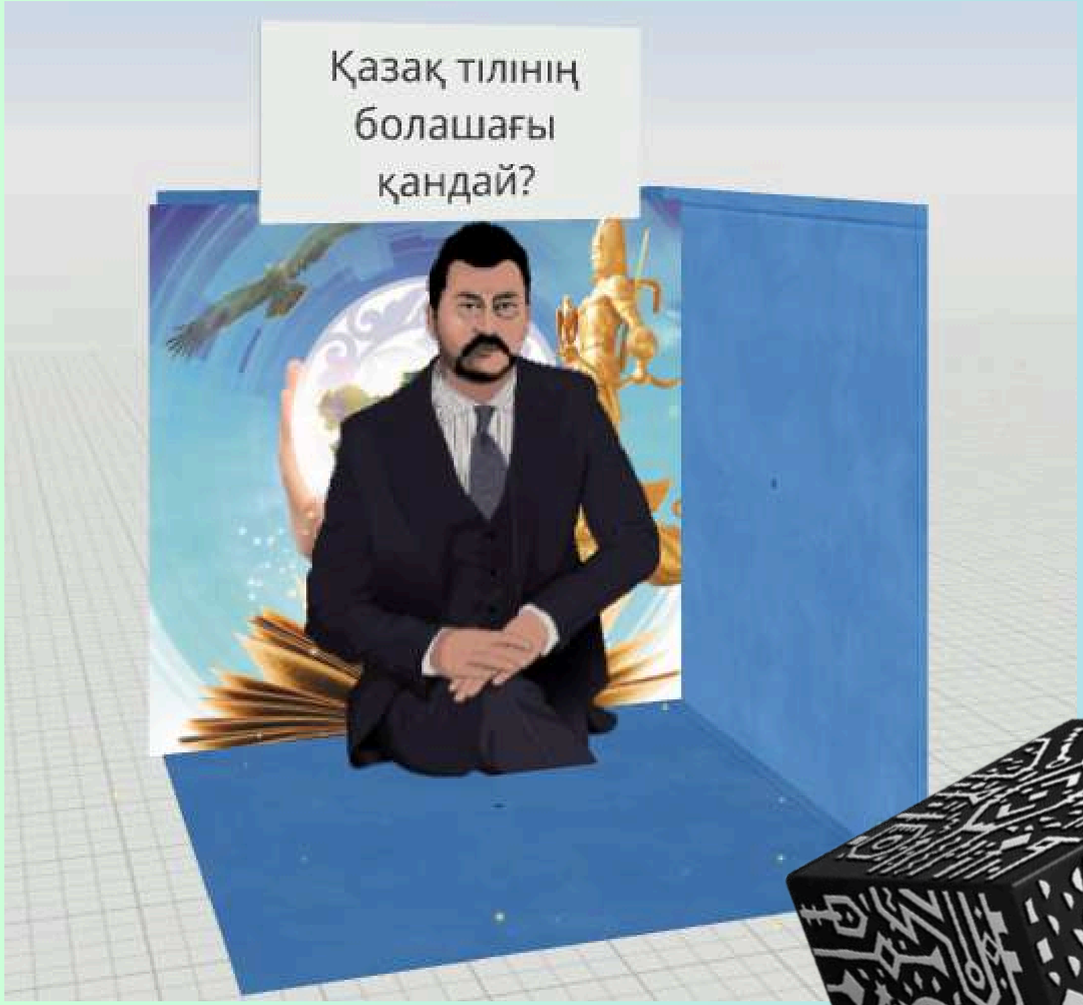

NMW
TUL

«Пазл» әдісі арқылы сабақты қорытындылау

КЕРІ БАЙЛАНЫС: MENTIMETER

Бірге kараоkе арқылы ән шырқайық!

Жамбыл облысы

Тілдерді оқыту орталығының оқытушысы

Кенжебекова Фарида Төреханқызы

Сабақтың тақырыбы:

Бақытты болуға не керек?

Сабақтың мақсаты:

01 «Бақыт» ұғымы туралы түсінік қалыптастыру;

02 бақытты болу жолдарын жаңа сөздерді қолданып талдау;

03 тақырып бойынша өз ойын өмірмен байланыстырып, еркін сөйлеуге бағыттау.

Ұйымдастыру кезеңі

«Сәлем, әлем!» әдісі. Текшенің әр бұрышында әртүрлі әлем тілдерінде жазылған амандасу түрлері арқылы тыңдаушылармен сәлемдесу.

Мысалы: қытайша амандасу: НИ ХАО!

Үй жұмысын тексеру

Тыңдаушылар **«Керуен» әдісі** арқылы түйе қоржынындағы әртүрлі заттарды таңдап, суреттердің артында берілген өткен тақырыпқа қатысты сұрақтарға жауап береді.

[redacted]

Қазіргі заманда қандай отбасылық мәселелер кездеседі?

[redacted]

Жақындарыңыз бен қаншалықты жиі жүздесесіздер?

[redacted]

Отбасы мүшелері туралы айтып өтіңіз.

[redacted]

Отбасылар қандай себептерге байланысты бұзылып жатыр?

[redacted]

Жалқы есім және жалпы есім дегеніміз не?

Ой шақыру

D-ID нейрожелісі арқылы жасалған жасанды интеллектте сабақта қол жеткізілетін мақсаттар мен сабақта орындалатын әрекеттер туралы айтады.

Сканерлеңіз!

https://youtu.be/PJCsc8H6UDo

Оқылым алды тапсырмасы

1-тапсырма. **«Ромбтық жіктелім»** әдісін пайдалана отырып, ромбтың ұяшықтарына адамды бақытты ететін факторларды жазыңыз.

- Адам бақытты болу үшін не керек деп ойлайсыз?

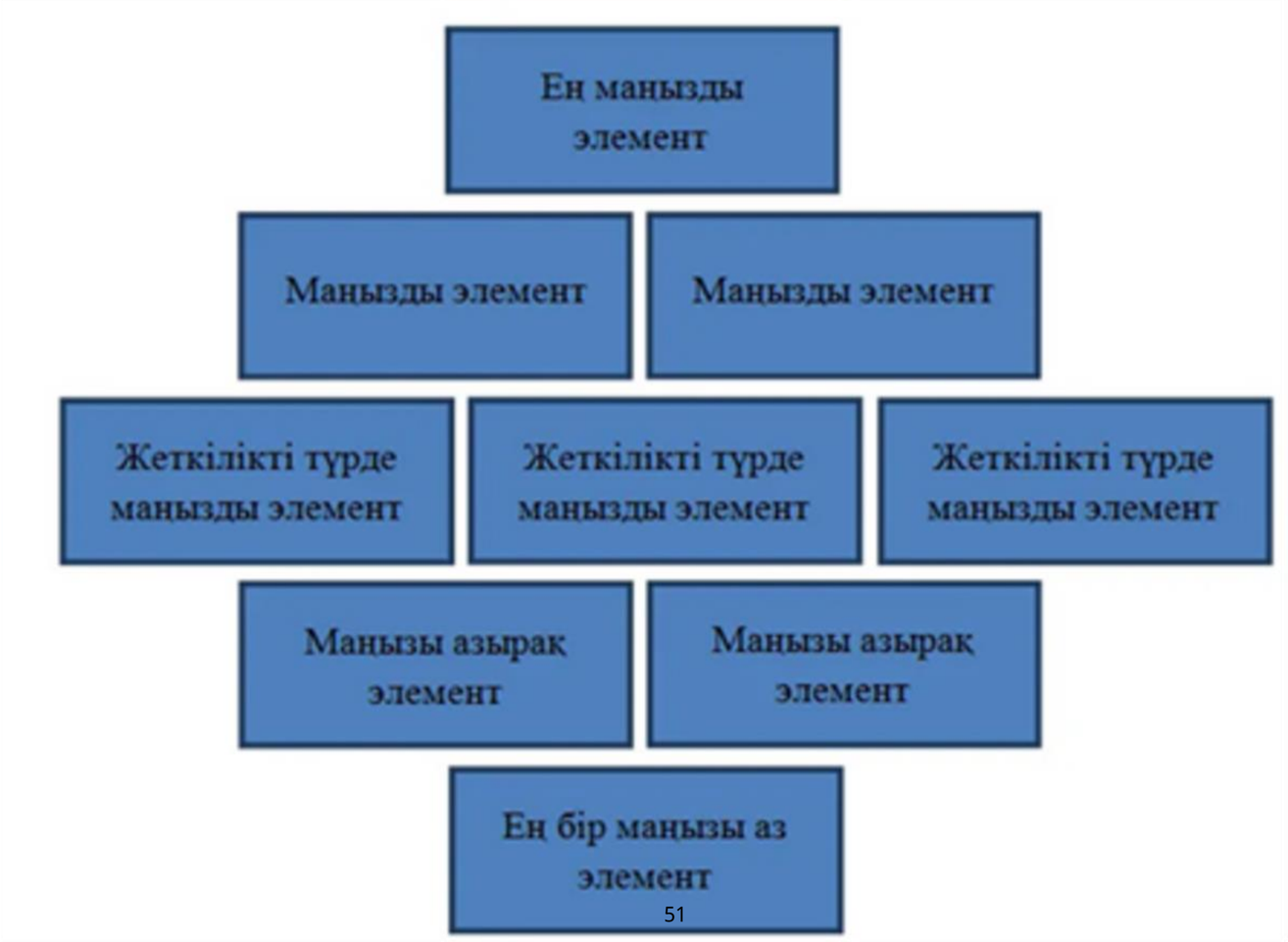

Жаңа сөздер

бақытты болу - төбесі көкке жету

мұқият қарау - көз қырын салу

қымбат адамдар - көзінің ағы мен қарасы

өте асығыс-бір аяғы анда, бір аяғы мұнда

Жаңа сөздермен жұмыс

2-тапсырма. «Шыбын» әдісі.

Тапсырма алгоритмі: тақтаға шыбын суреттеріне жаңа сөздер мен оның орыс тіліндегі аудармалары жазылған. Тапсырманы орындауға 2 тыңдаушы тақтаға шығады. Тыңдаушыларға шыбынұрғыштар беріледі. Шыбынұрғышты пайдаланып, жаңа сөздердің тұрақты тіркестерімен сәйкестендіріп ұруы қажет. Ең көп шыбын ұрған тыңдаушы жеңіске жетеді.

Мысалы: *бақытты болу-төбесі көкке жету.*

Оқылым

“Спираль” әдісі арқылы мәтінді оқыңыз.

Бақыт деген не? Біз 18 жасқа толғанда, үйленгенде, ең жақсы жұмыс орнын алған кезде, екінші балалы болған кезде өмір жақсарады деп күтеміз... Содан кейін біз өзімізді шаршағандай сезінеміз, ойтқені балаларымыз баяу өседі және оларды үй мен жақсы көлік сатып алып, демалысқа шығып, зейнетке шыққанда өміріміз жақсарады деп ойлаймыз. Шынақ мынада: бақыттың сезінуімізше, ең жақсы кезде ол жоқ. Егер қазір болмаса, қашан?! Кейде нағыз өмір енді басталған сияқты болып көрінеді. Адам өмір бастағанда, ол ешқашан өмір жолына түспейтіндігін ұмытады... Шынақ мынада: бақыттың сезінуімізше, ең жақсы кездесіп жатады. Мысалы: аяқталмаған кәсіп, өтелмеген қарыз, орындалмаған сияқты болып көрінеді. Егер біз мұқият қарасақ, бұл мәселелердің шексіз екенін көреміз. Біз әр сәтті бағалаймыз, бірақ бұл- бақытқа жетудің жолы болып табылады. Біз әр сәтті бағалауымыз керек. Әсіресе біз үшін қымбат адамдарымызға уақытымыз, бос кезі сағмақ тастап кажет. Кейбір адамдар мектептің аяқталуын немесе қыс, келесі жұмаға, сенбі немесе жаңа жылдағы уақытты болу үшін ең ынғайлы уақытты болу үшін бақыт- жол. https://resheto.net/pritchi/663-krasivye-pritchi-pro-schaste

Топқа бөлу

«Скретч слой» әдісі арқылы тыңдаушыларды **2** топқа бөлу. Арнайы карточкалардың бетін кез келген қатты затпен тазарту арқылы қай топта екендіктерін анықтайды.

Оқылымнан кейінгі тапсырма

3-тапсырма. Топтық жұмыс.

1-топ. **“Қос диаграмма” әдісі** арқылы мәтінді пайдалана отырып, бақытты және бақытсыз адамның әрекеттері мен сипаттамасын жазып салыстырыңыз.

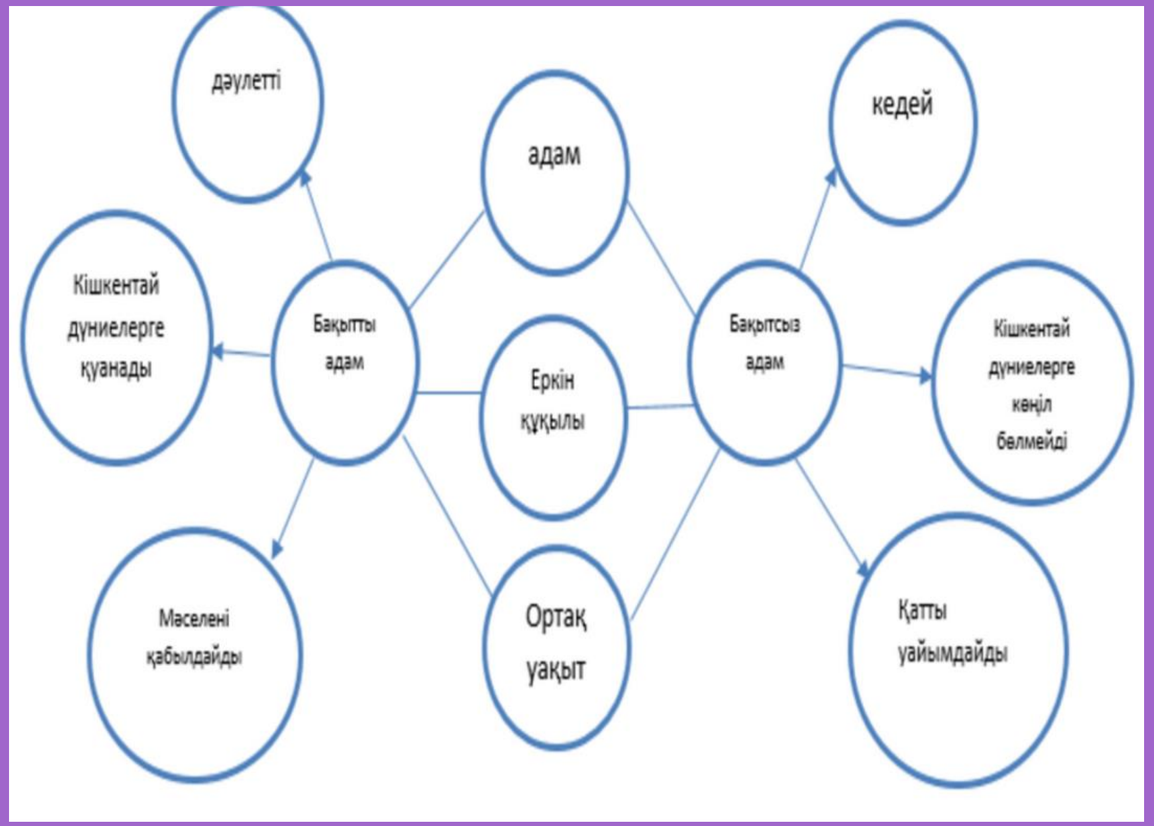

2-топ. **«Балық қаңқасы» әдісі** арқылы «Қазіргі адамға қолайлы жағдайдың барлығы жасалған қоғамда адамдар өзін неге бақытсыз сезінеді?» деген мәселенің себептері мен салдарын, мәселенің шешімін жазады.

Грамматика

4-тапсырма. Educaplay платформасы арқылы тыңдаушылар «Ақиқат-жалған» тапсырмасын орындайды.

https://www.educaplay.com/learning-resources/19899754-2.html

Деректі зат есім — көзбен көріп, қолмен ұстауға болатын заттар мен құбылыстардың атауы.
Мысалы: тас, қалам, дәптер, сия, терезе және т. б.

Зат есімдер мағынасына қарай: деректі және дерексіз зат есім деп бөлінеді.

Дерексіз зат есім — көзбен көріп, қолмен ұстауға келмейтін, тек оймен, ақылмен ғана сезіп білетін ұғымдардың атауы.
Мысалы: қайғы, арман, сана, реніш, жамандық т. б.

ЖАЗЫЛЫМ

5-тапсырма. **«Менің ең бақытты кезім...»** тақырыбында тыңдаушы өміріндегі бақытты шақтарының бірін әңгімелеп жазады.

Тапсырма алгоритмі: деректі және дерексіз зат есімдерді қатыстырып, өзін бақытты еткен оқиғаны **50-60** сөзбен әңгімелейді.

Рөл: тыңдаушы

Аудитория: тыңдаушылар және оқытушы

Пішін: әңгіме

Тақырып: “Менің ең бақытты кезім...”

Сергіту сәті.

Қара,оқы,ән айт!

Сканерлеңіз!

https://www.youtube.com/watch?v=L3qmBTOBBVg

Тыңдалым тапсырмасы

Тыңдалым алды тапсырма

6-тапсырма. **«Stopkadr»** әдісі арқылы бейнежазбадағы оқиғаларға болжам жасаңыз. Тыңдалым материалында берілген бейнежазбадан:

1) видео үзінді;

2) дыбыстық үзінді көру арқылы.

АЙТЫЛЫМ

7-тапсырма. Топтық жұмыс. «Хикая картасы» әдісі .Тапсырма алгоритмі: тыңдаушылар тыңдалған мәтін бойынша суреттерді ретімен орналастырып, оқиғаны баяндайды.

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

САБАҚТЫ ҚОРЫТЫНДЫЛАУ.

8-ТАПСЫРМА. «МАСЛОУ» ҚАЖЕТТІЛІКТЕР ПИРАМИДАСЫ АРҚЫЛЫ БАҚЫТТЫ БОЛУ ИЕРАРХИЯСЫН ҚҰРЫҢЫЗ.

ТАПСЫРМА АЛГОРИТМІ: АДАМ ӨМІРІНДЕГІ БАҚЫТТЫ БОЛУҒА БАҒЫТТАЙТЫН ҚАЖЕТТІЛІКТЕРДІ РЕТІМЕН ОРНАЛАСТЫРАДЫ.

МАСЛОУДЫҢ ҚАЖЕТТІЛІКТЕР ИЕРАРХИЯСЫ

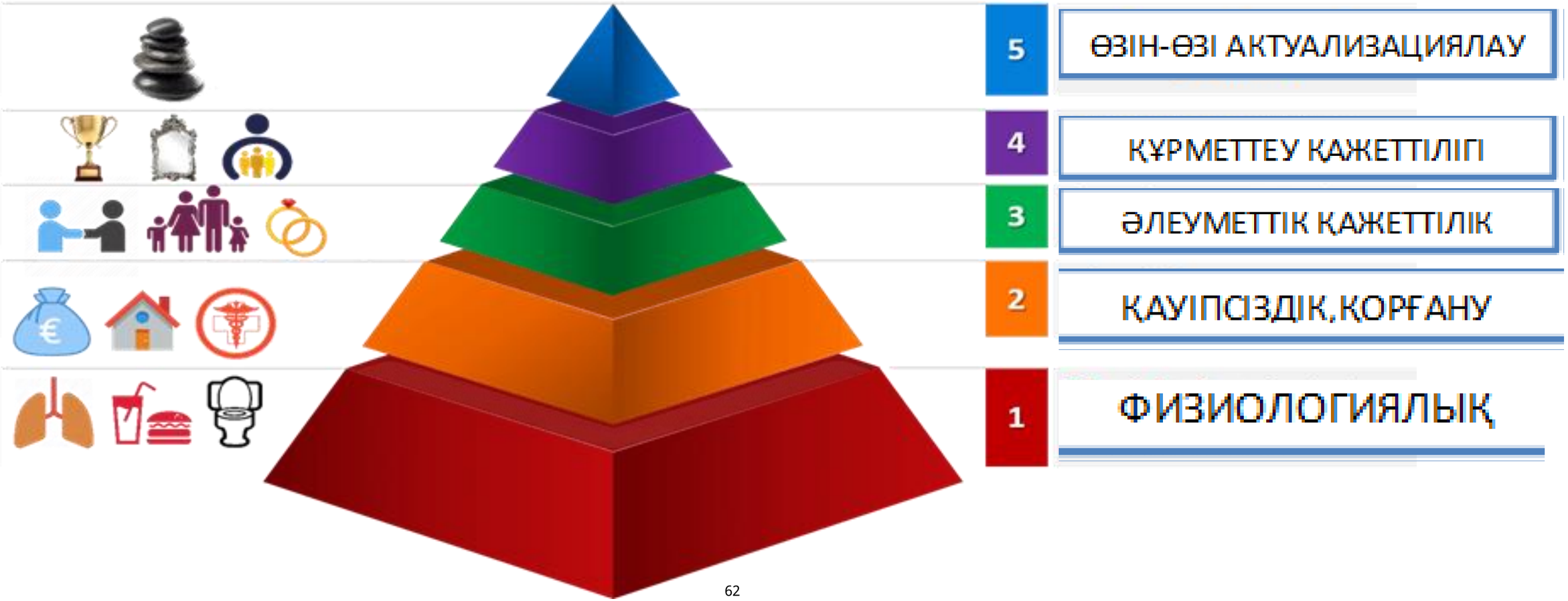

Өзіңді тексер!

«kahoot!» бағдарламасы арқылы дайындаған сұрақтарға сілтемеге өту арқылы жауап береді.

https://create.kahoot.it/details/92581eda-31c6-4da6-bcd0-34c10971a9b4

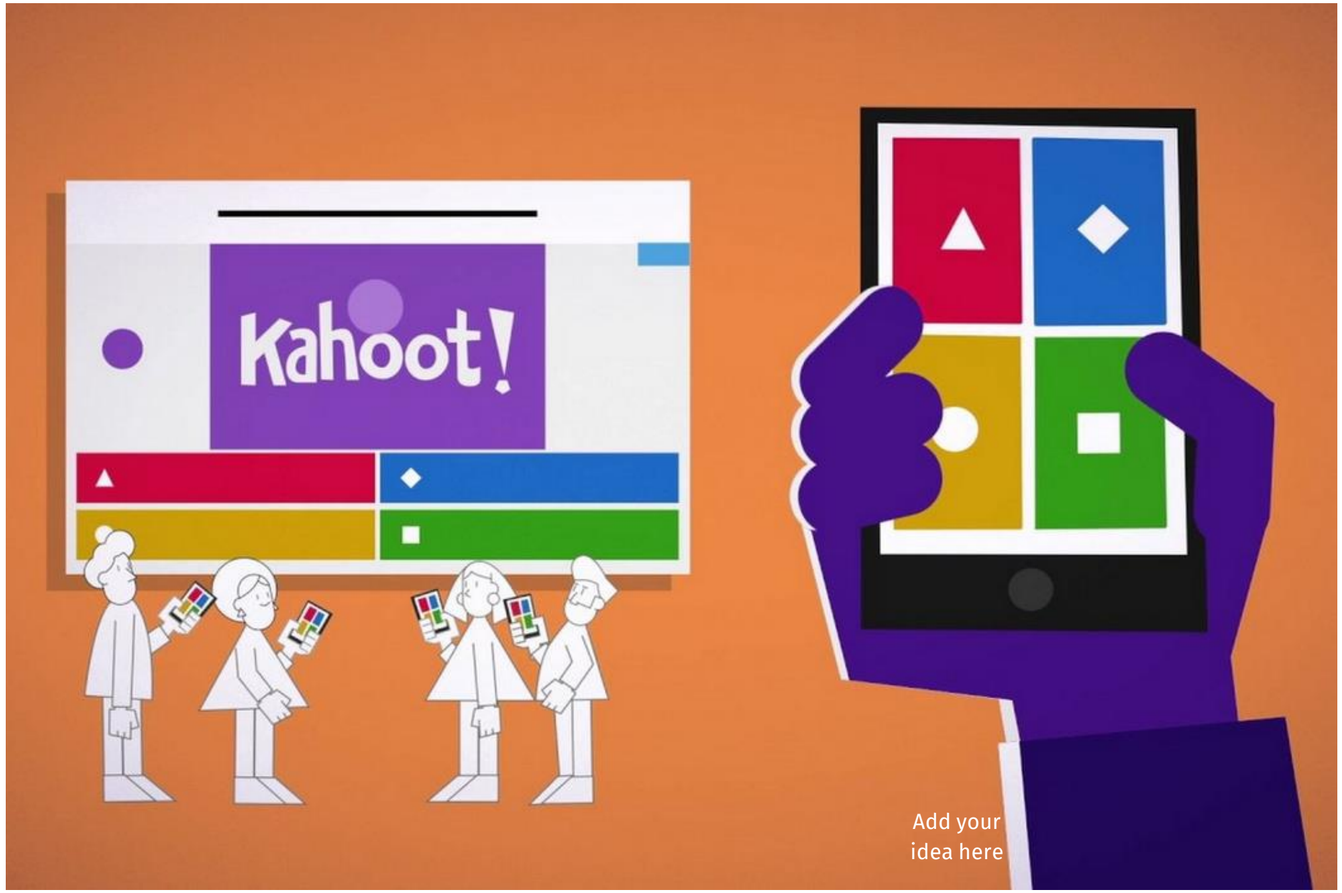

ҮЙГЕ ТАПСЫРМА:

«Қазіргі замандағы бақытсыз адамдардың басты мәселелері» тақырыбында әңгіме жазу (50-60 сөз).

АЛМАТЫ ОБЛЫСЫНЫҢ «ТІЛ» ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК ОРТАЛЫҒЫ

Балжан Жұманғалиқызы Төлегенова

genially

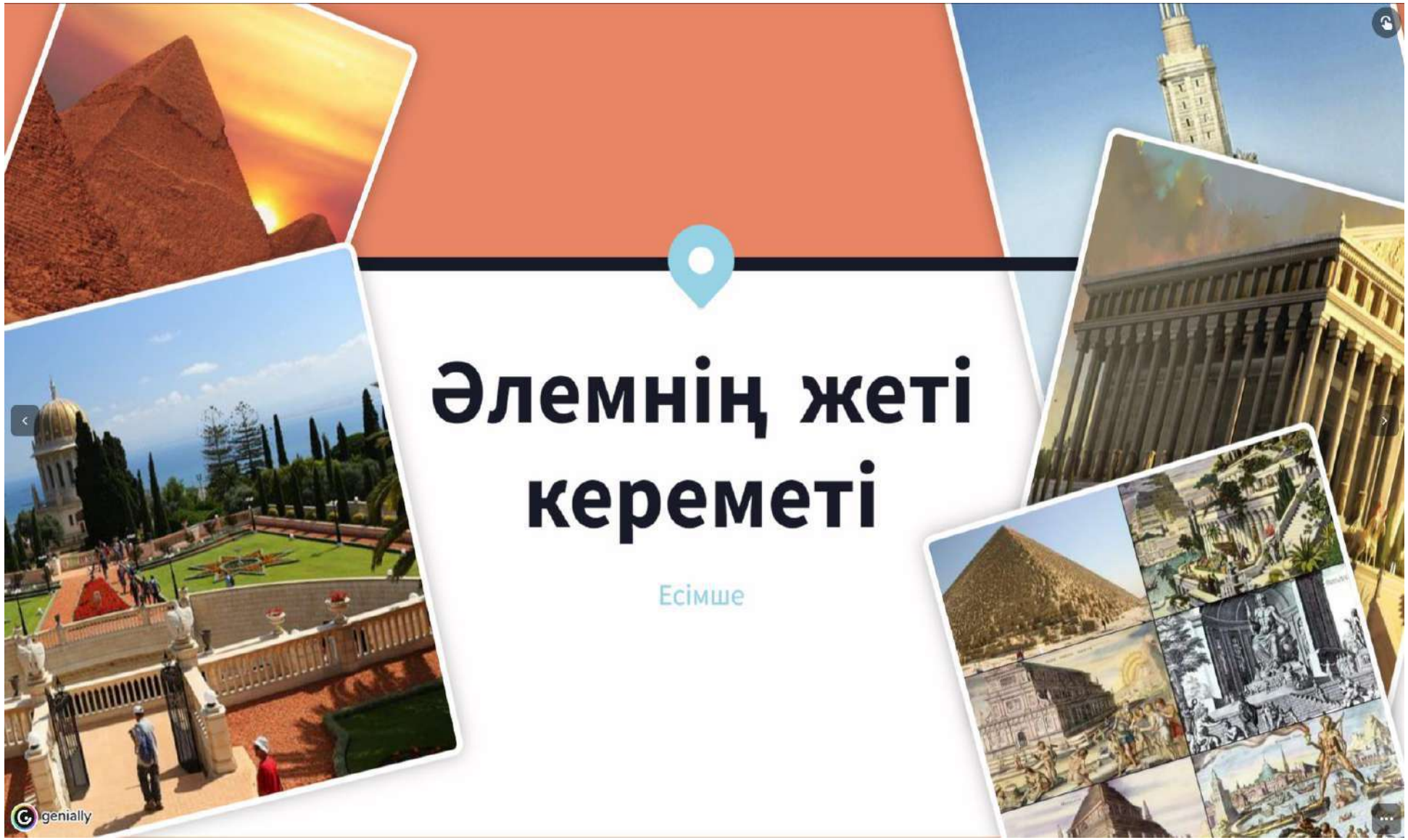
Әлемнің жеті
кереметі
Есімше
genially

Миға шабуыл

1. Әлемнің жеті кереметінің қандай ерекшеліктері оларды "керемет" деп атауға негіз болды?

2. Неліктен әлемнің жеті кереметі дәл солар болып таңдалды?

genially
https://lum.io/share/dbcf6434-5ec7-4f84-89ca-46093c6ad13f

Чтобы выйти из полноэкранного режима, нажмите Esc

Жаңа сөздер

тарих – история
мұражай – музей
кесене – мавзолей
пирамида – пирамида
мүсін – скульптура
ғимарат – здание
табыт – гроб
шамшырақ – маяк
бақ – сад
алып –гигант

патша – король
ғажайып –чудес
уақыт – время
атау – название
салынған – построен

genially
https://lum.io/share/dbcf6434-5ec7-4f84-89ca-46093c6ad15f

1-тапсырма

ТЫНДАЛЫМ.
СӨЗДЕРДІҢ АУДАРМАСЫН
ЖАЗЫҢЫЗ.

learningapps

genially

Чтобы выйти из полноэкранного режима, нажмите Esc

2-тапсырма

БОС ҰЯШЫҚТАРДЫ ТОЛТЫРЫҢЫЗ.

learningapps

genially

Грамматика

ЕСІМШЕ

Есімше төрт түрлі жолмен жасалады:
1) *-қан, -кен, -ған, -ген* жұрнақтары арқылы өткен шақ есімше жасалады;
2) *-ар, -ер, -р* және болымсыз етістіктен кейін *-с* жұрнағы арқылы болжалды келер шақ есімше жасалады;
3) *-мақ, -мек, -бақ, -бек, -пақ, -пек* жұрнақтары мақсатты келер шақ есімше жасайды;
4) *-атын, -етін, -йтын, -йтін* жұрнақтары ауыспалы өткен шақ жасайды.

genially

3-тапсырма

Есімше сөздерді табыңыз.

genially

purposegames

4-тапсырма

Бос орындарға тиісті жұрнақтарды жазыңыз.

атын, ар, ған, қан, ған, пақ

Арман саяхатқа шық.... оймен бұрынғы тарихи кесенелерді араламақшы.

Асқар былтыр пирамидаларды аралап, саяхата....

Әр жыл сайын ежелгі мүсіндер бар мұражайға қыдырып бар....

Шет елге бар... алдында Александрия шамшырағының тарихын білу, жазып алу керек.

Бабылдың аспалы бағы, біздің заманымыздан бұрын VI ғасырда Вавилония әмірі кіші әйеліне арнап жасат...

Олимпиадағы Зевстің алып мүсіні, біздің заманымыздан бұрын V ғасырда көне грек мүсіншісі Фидий алтын мен піл сүйегінен арнайы салдыр...

genially

Бос орындарға тиісті жұрнақтарды жазыңыз

Арман саяхатқа шықпақ оймен бұрынғы тарихи кесенелерді араламақшы.
Асқар былтыр пирамидаларды аралап, саяхатаған.
Әр жыл сайын ежелгі мүсіндер бар мұражайға қыдырып баратын.
Шет елге барар алдында Александрия шамшырағының тарихын білу, жазып алу керек.
Бабылдың аспалы бағы, біздің заманымыздан бұрын VI ғасырда Вавилония әмірі кіші әйеліне арнап жасатқан.
Олимпиадағы Зевстің алып мүсіні, біздің заманымыздан бұрын V ғасырда көне грек мүсіншісі Фидий алтын мен піл сүйегінен арнайы салдырған.

genially

5-тапсырма

Чтобы выйти из полноэкранного режима, нажмите Esc

Әлемнің 7 кереметі

Бейнебаяндағы сұрақтарға жауап беріңіз.

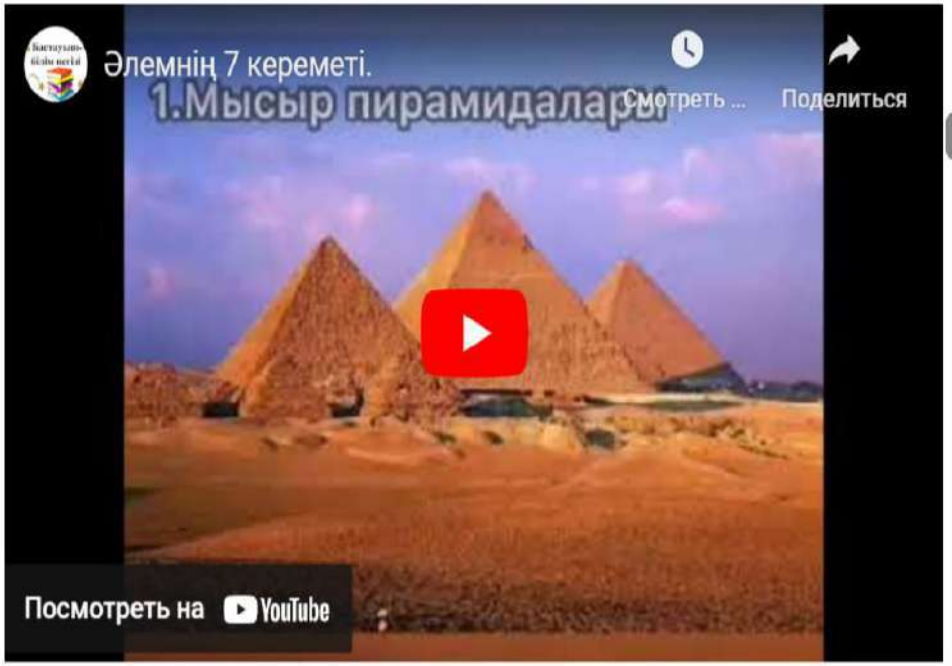

genially

edpuzzle

6-тапсырма
genially
wordwall

Айтылым

Топтық жұмыс

1. Саяхаттайтын болсаңыз, әлемнің жеті кереметінің қайсысына барғыңыз келеді? Не себепті?

2. Әлемнің жеті кереметінің қайсысының тарихы есіңізде қалды? Не үшін?

3. Әлемнің сегізінші кереметі ретінде қандай нысанды қосуға болады?

genially

“ОЛИМПИАДА ҰРАНЫ”

Қосшы қаласы

Төкен Сәулет

Сабақтың мақсаты:

- Лексикалық минимумды меңгерту. «Сөйлемнің бірыңғай мүшелері» тақырыбы бойынша түсініктерін қалыптастыру.
- Коммуникация барысында сөйлемнің бірыңғай мүшелерін дұрыс қолдануды үйрету.

1-ұран

«Ақылдырақ, мықтырақ, жылдамырақ!»

2-ұран

«Күштірек, батылырақ, шапшаңдау!»

3-ұран

«Шапшаңырақ, биігірек, күштірек!»

4-ұран

«Тезірек, жоғарырақ, күштірек!»

Тыңдалым/ ұжымдық жұмыс

1-тапсырма: 4К моделінің «Сын тұрғысынан ойлау» бағыты

Бейнеролик

1-мәтін: Олимпиада туындағы 5 шеңбер

Олимпиада жалауындағы 5 шеңбердің түстері былай орналасқан: көк – Еуропа, сары – Азия, қара – Африка, жасыл – Австралия, қызыл – Америка. Олимпиаданың басталуына себепкер болған Пьер де Кубертен идеясы - бес шеңбердің түстері арнайы таңдалған, бірақ, бұл түстер Олимпиадаға қатысатын елдің туында міндетті түрде болуы керек.

2-мәтін: Алтынға жетелеген құмырсқаның ұясы

Норвегиялық биатлоншы Магнар Сольберг жазды күндері винтовкамен ату жаттығуын құмырсқаның ұясында жүргізіпті. Бұл жаттығу спортшының концентрациясын сақтап, сыртқы факторлар мен шаршағанына назар аудармауы үшін бапкерінің ойлап тапқаны. Бірде бір рет Олимпиаданы айтпағанда, әлем чемпионаттарында жүлдеге ілініп көрмеген Сольберг 1968 жылы Гренол дегі Олимпиадада топ жарды.

3-мәтін: Австралияның алғашқы алтыны

Австралия елінің алғашқы Ақ Олимпиадалық ойындардағы алтынын 2002 жылы шорт-трекші Стивен Брэдбери алып берген еді. Жартылай финалда соңғы боп келе жатқан австралиялық алдындағы шорт-трекшілердің бір-біріне соқтығысуына байланысты мәреге екінші боп жетті. Жарыс барысында барлық қарсыластарының құлауы, Брэдберидің алтыннан алқа тағуына керемет мүмкіндік ашты.

4-мәтін: Бір сайыстағы қос жеңімпаз

2002 жылғы қысқы Олимпиадалық ойындарда көп шулы жағдайлар орын алды. Ең шулы оқиға мәнерлеп сырғанау спортында болды. Жұпты сайыстағы алтын жүлдені екі жұптан құралған спортшылар бөліп алды. Бұған дейін мұндай оқиғаны естіп пе едіңіз? Төрешілер алқасы алтын жүлдеге ресейлік жұп Антон Сихарулидзе мен Елена Бережнаны лайық деп таныған.

5-мәтін: Мәрені жаяу кесіп өткен бобслейшілер

1988 жылы Калгариде өткен ойындарда Ямайкадан келген бобслей командасы қызық жайтқа тап болды. Олар шаналарын игере алмай қалып, спорттық снаряд трассадан шығып кетті. Бірақ спортшылар еш жасыған жоқ, жанкүйерлердің қызу қолдауымен мәрені жаяу кесіп өтті.

«КАНООТ» ҚОСЫМШАСЫ

1. Олимпиада жалауында 5 шеңбердің түстері қандай?

Жауабы: көк, сары, қара, жасыл, қызыл.

2.Олимпиада жалауында көрсетілген 5 түс қандай елдермен байланысты?

Жауабы: Еуропа, Азия, Африка, Австралия, Америка.

3.Норвегиялық биатлоншы Магнар Сольберг винтовкамен ату жаттығуын неліктен құмырсқаның ұясында жүргізді?

Жауабы: концентрациясын сақтау,
сыртқы факторларға мән бермеу, шаршағананына назар аудармау.

4.2002 жылғы қысқы Олимпиадалық ойында алтын жүлдені қай жұп жеңіп алды?

Жауабы: ресейлік жұп Антон Сихарулидзе мен Елена Бережна.

5. 1988 жылы Калгариде өткен ақ ойындарда Ямайкадан келген бобслей командасы мәрені қалай жаяу кесіп өтті?

Жауабы: Жанкүйерлердің қызу қолдауымен,
бір-біріне деген сеніммен мәреге жетті.

АЙТЫЛЫМ/ ЖҰПТЫҚ ЖҰМЫС

2-тапсырма: 4К моделінің «Коммуникативтілік» бағыты

«Miro» қосымшасында блок-схема

1 блок-схема

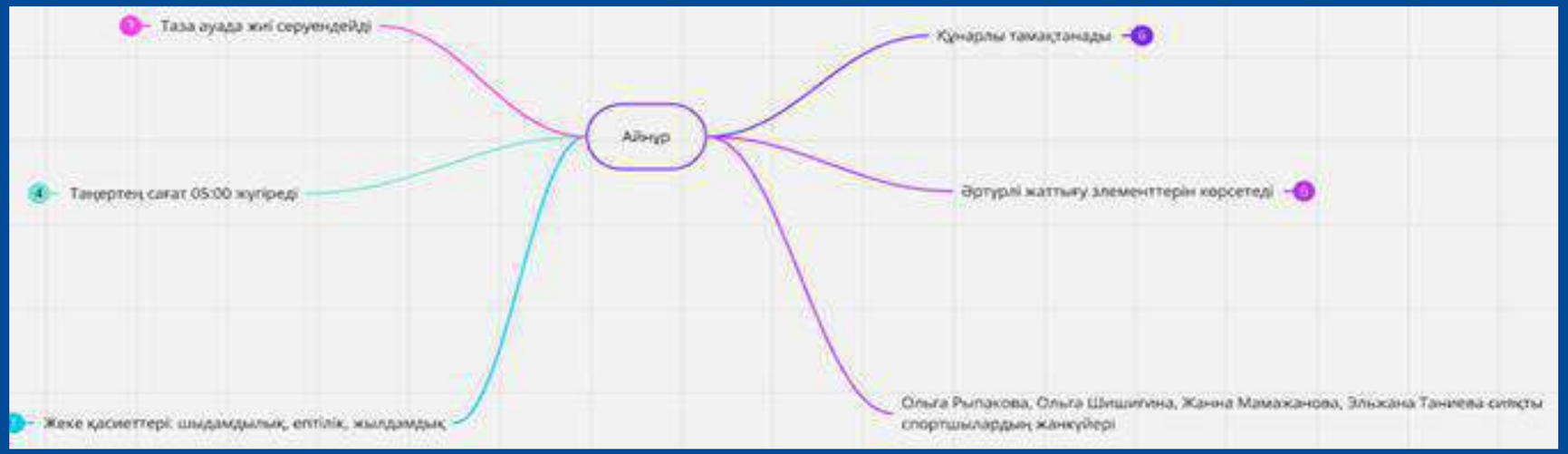

2 блок-схема

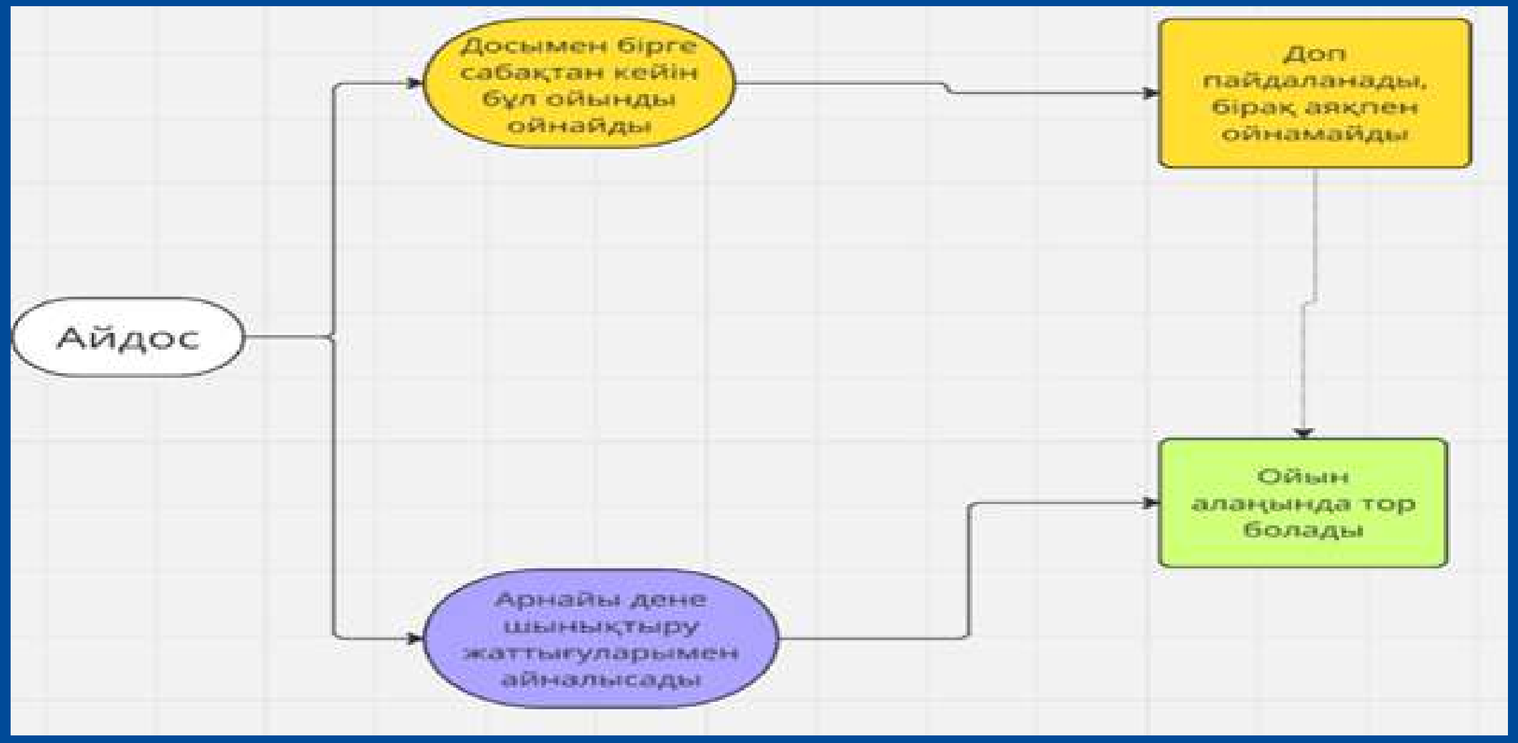
Айдос
Досымен бірге сабақтан кейін бұл ойынды ойнайды
Доп пайдаланады, бірақ аяқпен ойнамайды
Арнайы дене шынықтыру жаттығуларымен айналысады
Ойын алаңында тор болады

ОҚЫЛЫМ/ ТОПТЫҚ ЖҰМЫС

3-тапсырма: 4К моделінің «Координация» бағыты

«DEAL» әдісі

Мәтінді оқыңыз.

Балуан Шолақ – жауырыны жерге тимеген балуан, бүкіл қазақ даласына есімі кең тараған сазгер. Бала кезінде саусағын үсітіп алғандықтан, ел оны еркелетіп «Балуан Шолақ» деп атап кеткен. Ал азан шақырылып қойған аты – Нұрмағанбет. Балуан Шолақтың әкесі Баймырза ағаш шебері, шешесі Қалампыр қарулы кісі болған деседі. «Алып-анадан» деп бекер айтылмаса керек. Балуан Шолақ та шешесіне тартып, алып денелі батыр болған. Балуан 14 жасынан бастап күресті ермек етіп, ат қуып, шауып келе жатқан тұлпардың үстінде адам сенгісіз жаттығуларды шебер орындаған. Ат үстінде тігінен не басымен тұруы, аттың бауырынан өтуі, аяғын үзеңгіге қыстырып, жатып шабуы батырдың тұла бойындағы қара күшті айқындайды. Түрлі жиындарға қатысып, 51 пұт қара тасты көтеріп, жиналған қалың жұрттың таңдайын қақтырған балуан 35 жасында орыс балуаны Иван Коренмен бақ сынасып, оның қабырғасын сындырды.

Қазақтың бүкіл әлемге танылған ұлы балуаны – Қажымұқан Мұңайтпасұлы. 1909 жылы классикалық күрестен Ригада өткен дүниежүзілік біріншілікте жүлделі орынды жеңіп алды. Ал 1911 жылы күрестің осы түрінен Варшавада өткен дүниежүзілік чемпионатта тағы да бірінші орынды жеңіп алып, Кіші алтын медальмен марапатталды. Содан кейінгі жылдарда атақты балуан еркін және классикалық күрес бойынша өткізілген алуан түрлі турнирлерге қатысты.

Мәскеу, Киев, Рига, Париж, Лондон, Берлин, Кабулда өткізілген халықаралық турнирлерде жүлделі орындарды иеленді. 1909-1911 жылдары Таяу және Орта Шығыс елдерін аралады. Осы сапарынан кейін ол біржолата Қажымұқан атанды. Бұған дейін Ямагата, Муханура, Қара Мұстафа, Қара Иван деген лақап аттарды жамылып, күреске түсіп келген Қажымұқан 48 алтын, күміс және қола медальды жеңіп алған еді. 1913 жылы және 1915 жылдары «Сигизмунд белдігі» атты мәртебелі жүлдені иеленді.

Әлемдік спорт тарихындағы елеулі оқиға – Олимпиада ойындары. Бұл ойынға қазақ намысын қорғау үшін бірталай спортшыларымыз ат басын Мәскеуге бұрды. Солардың арасында Жақсылық Үшкемпіров те болды. Қазақ балуанының жеңіске жететініне тек оның жаттықтырушысы Вадим Александрович Писарев қана сенгенімен, қалғандары күмәнмен қарады. Міне, айқасатын сәт те келіп қалды. Олимпиаданың жеребе тастау рәсімінің қорытындысы бойынша қазақ балуаны бірінші белдесуге әлемнің екі дүркін чемпионы Александрумен айқасатын болды. Осы айқастың нәтижесінде Ж.Үшкемпіров чемпион атанып, осы жарыста күллі әлемге ел атын асқақтатып қайтты.

D – Describe:
Мәтінде аталған тұлғалар қай салада атақты болды?
Олардың қандай атақтары бар?

E – Explain:
Мәтінде аталған тұлғалардың қандай атақтары бар?
Отбасы туралы қандай мәлімет берілген?

A – Anallyse:
Аталған спортшылардың айналысқан спорт түрлері нені айқындайды?
Бүркеншік ат не үшін қажет деп ойлайсыз?

L – Links:
Мәтінде есімдері аталған спортшыларды не байланыстырады?

ЖАЗЫЛЫМ/ ЖЕКЕ ЖҰМЫС

4-тапсырма: 4К моделінің «Креативтілік» бағыты

КОМИКСТЕР

Олимпиаданың «достық, кемелдік, сыйластық» құндылықтары

«Кубок» әдісі

КЕРІ БАЙЛАНЫС

2-кубок:
Жартылай түсіндім.

1-кубок:
Мен барлығын түсіндім.

3-кубок:
Түсінбедім.

ТІЛ САРАЙЫ

Жетісу облысы
«Тіл» оқу-әдістемелік орталығы
Көксу аудандық филиалының меңгерушісі
Олжас Кенжебекұлы Қойчибеков

САБАҚ ЖОСПАРЫН ЖАСАЙТЫН АҚЫЛДЫ КӨМЕКШІЛЕР

ClassX

lessonplans.ai

OpenAI GPT-3

Auto Classmate

Gibbly

чат GPT

Маған Экология туралы сабаққа сабақ жоспары қажет?

Міне, экология сабағы үшін сабақ жоспарының үлгісі:

Сабақ тақырыбы:

Экология негіздері және табиғатты қорғау

Сабақтың мақсаты:

1. Экологияның негізгі ұғымдарымен таныстыру.
2. Қоршаған ортаны қорғаудың маңыздылығын түсіндіру.
3. Табиғатты қорғауға арналған

Сообщить чат GPT

Презентация жасайтын жасанды интеллект құралдар

beautiful.ai

Canva

presentations.AI

tome

1. Айтылым
2. Оқылым
3. Тыңдалым
4. Жазылым

Тапсырма құрау

POE

OpenAI

Айтылым

Видеороликті қарап, сабақтың тақырыбын анықтаңыз

Noisee AI берілген мәтін арқылы видеоролик жасайтын жасанды интеллекті арқылы сабақтың тақырыбын ашу

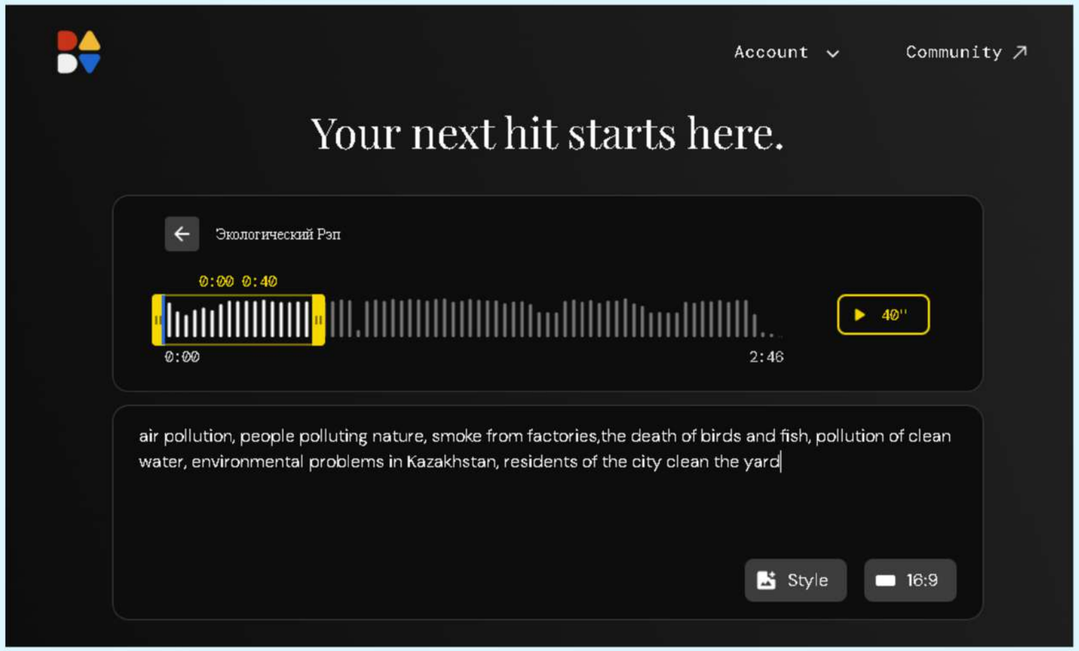

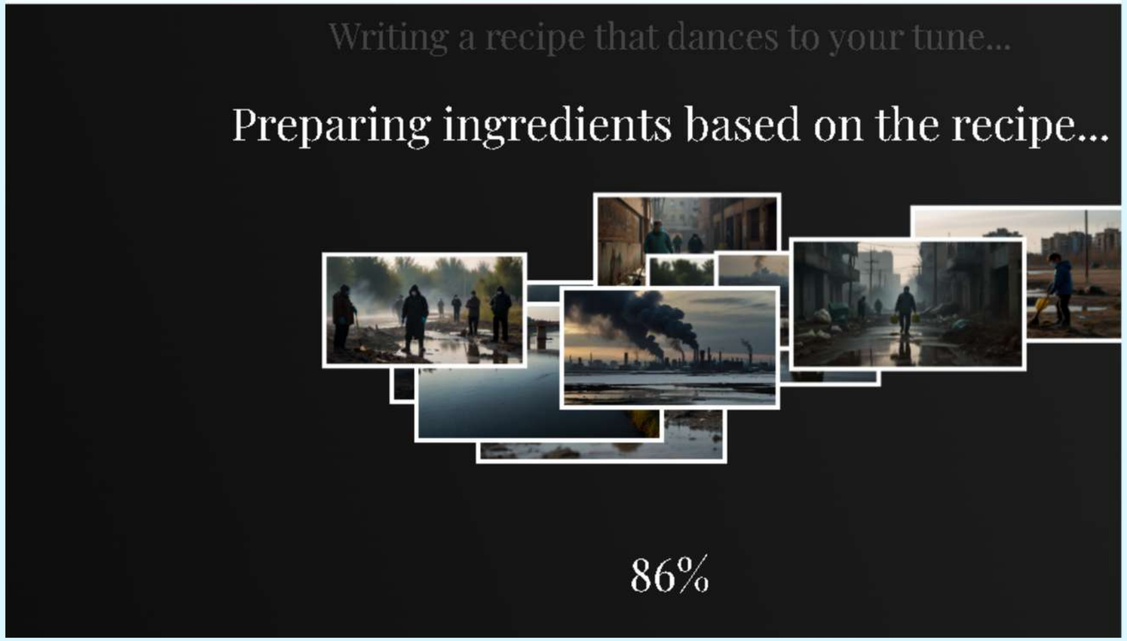

ЭКОЛОГИЯ

... барғалы бері, барғалы жатырмын, ... бара бастадым

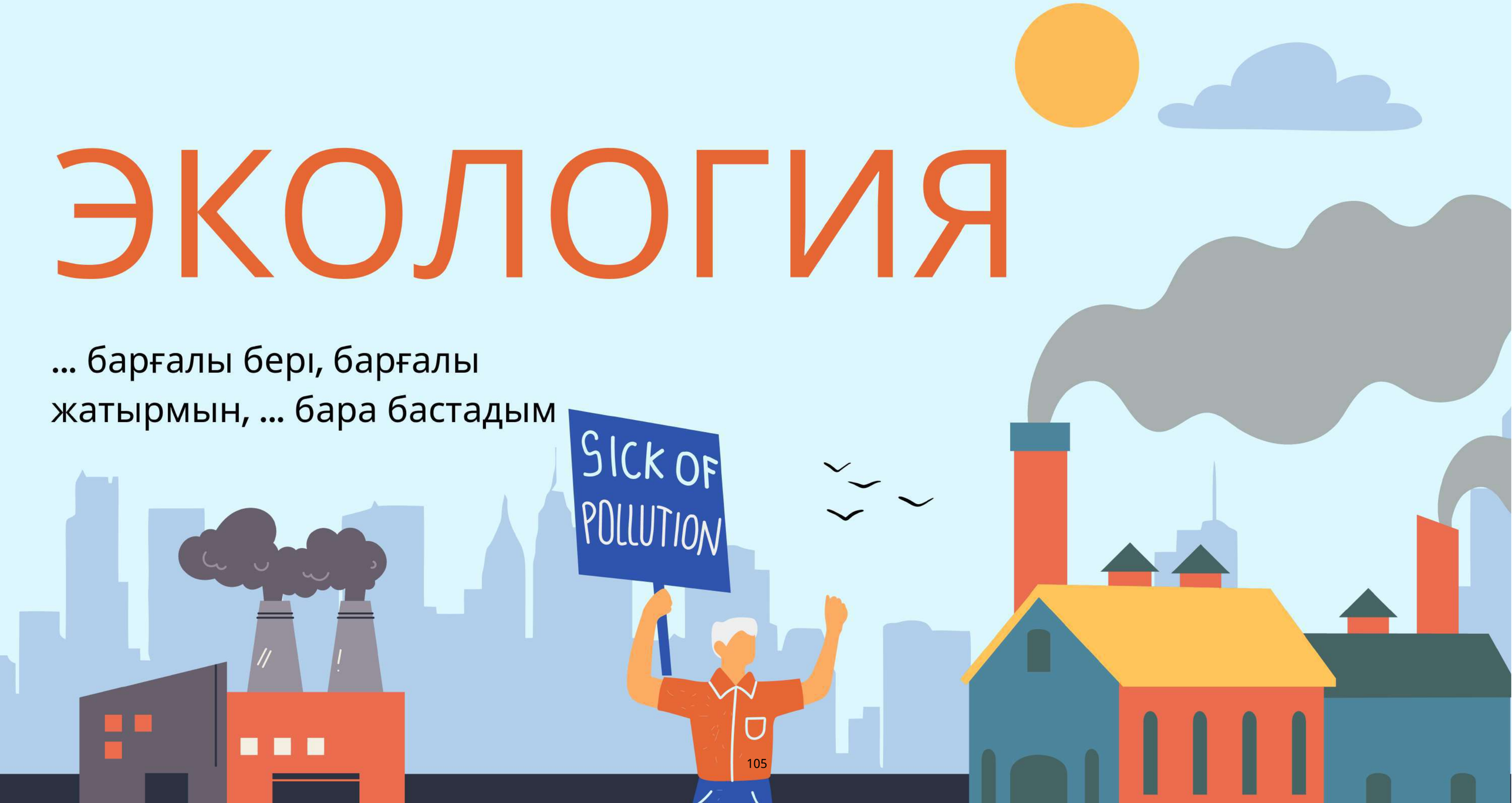

Кез келген мәтінді аудиоға айналдыратын платформа

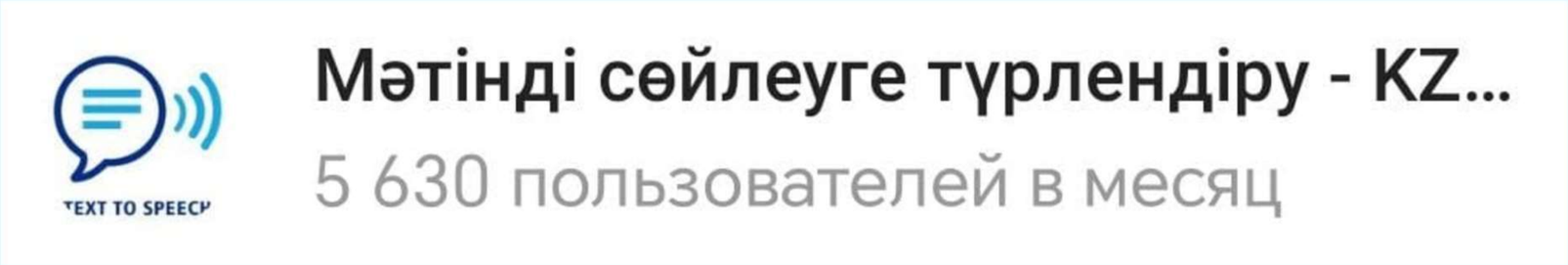

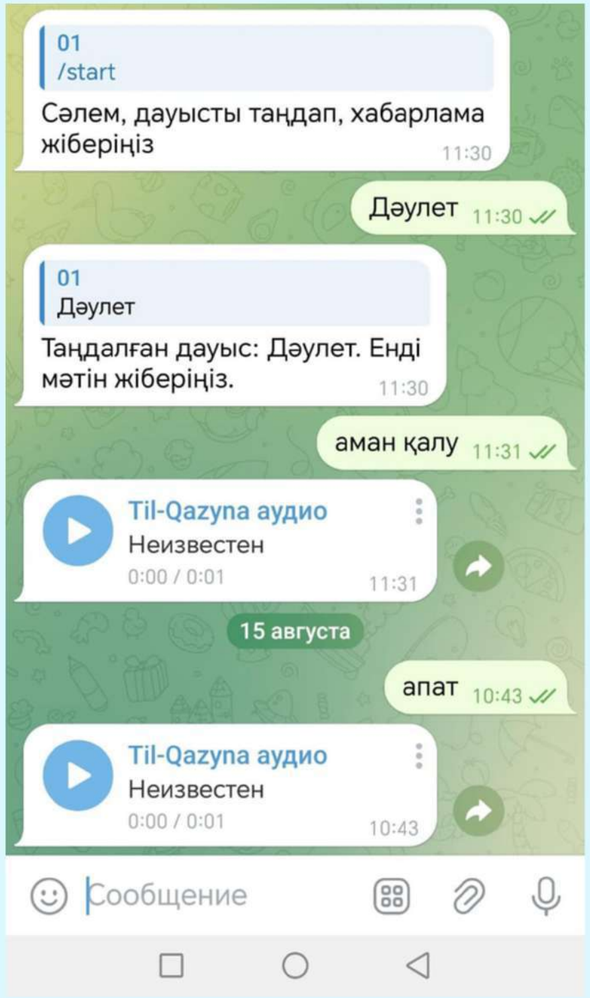

Жаңа сөздер

аман қалу − выжить

апат − катастрофа

ағза − организм

бақа − лягушка

бар пәрменімен − всей силой

бой үйрену − привыкать

белең алу − распространяться

денсаулықты бұзу − навредить здоровью

жұмыр жер − вселенная

заталмасу − обмен веществ

заңды құбылыс − закономерное явление

кері әсер тигізу − нанести вред

кенде қалу − оставаться в стороне

күл−қоқыс − мусор

қауіп төну − нависать в опасности

қарыштап даму − стремительно развиваться

қан айналым − кровообращение

қалбыр − железная банка

қағыс қалу − остаться на стороне

қатты тұрмыстық қалдықтар − твердые бытовые отходы

Жаңа сөздердің дұрыс айтылуымен танысыңыз

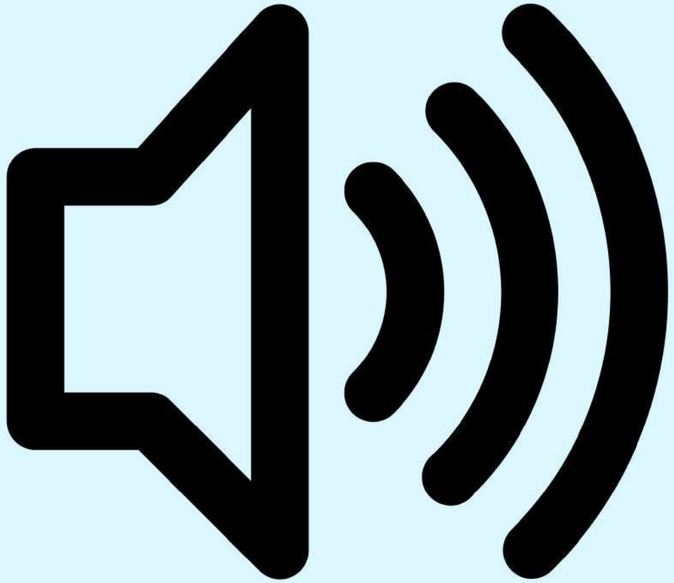

Question Well

Кез келген видеороликтен сұрақ құрастырып, құралған сұрақтарды quzizz, kahoot секілді викториналық платформаларда тест құрауға арналған жасанды интеллект

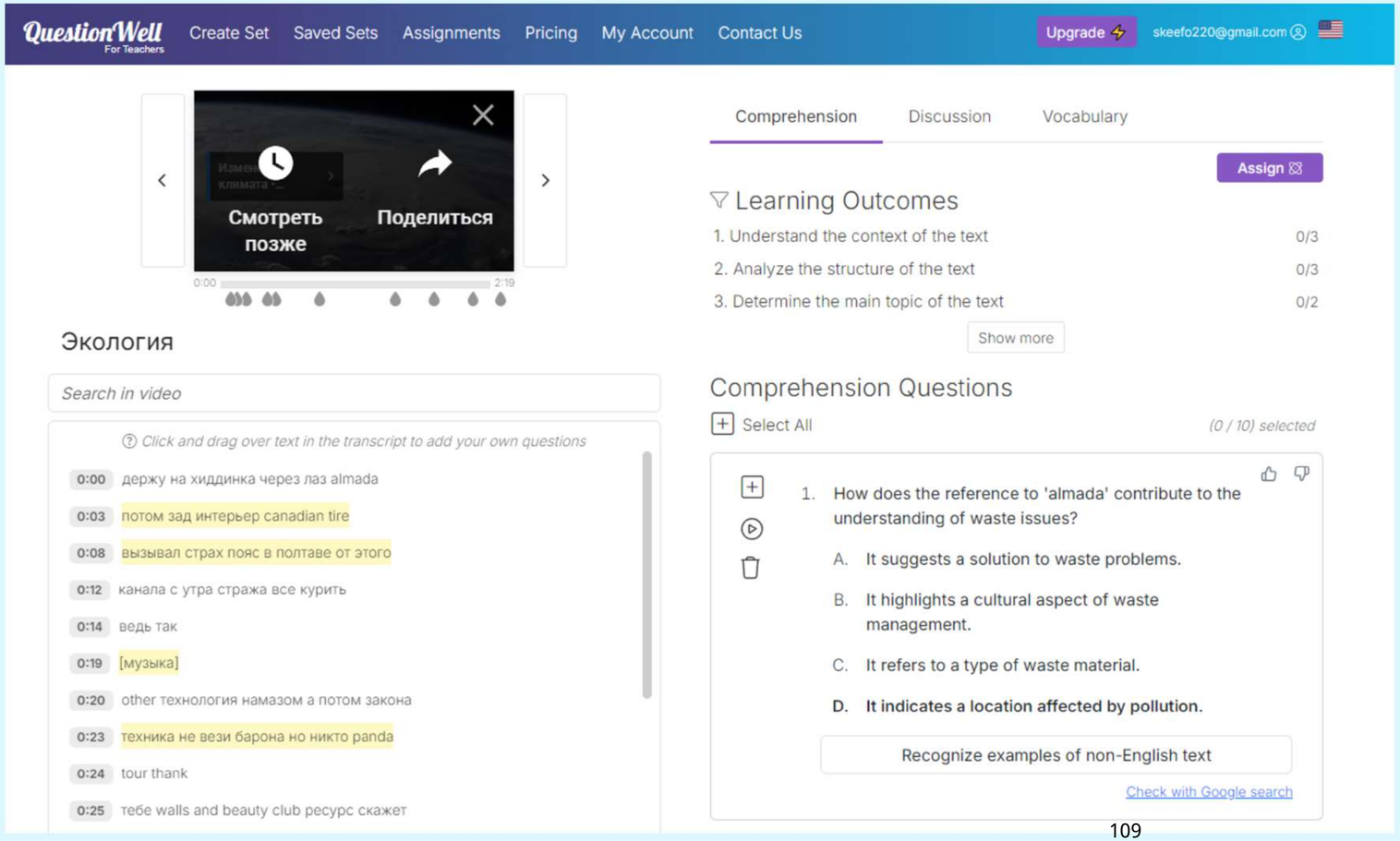

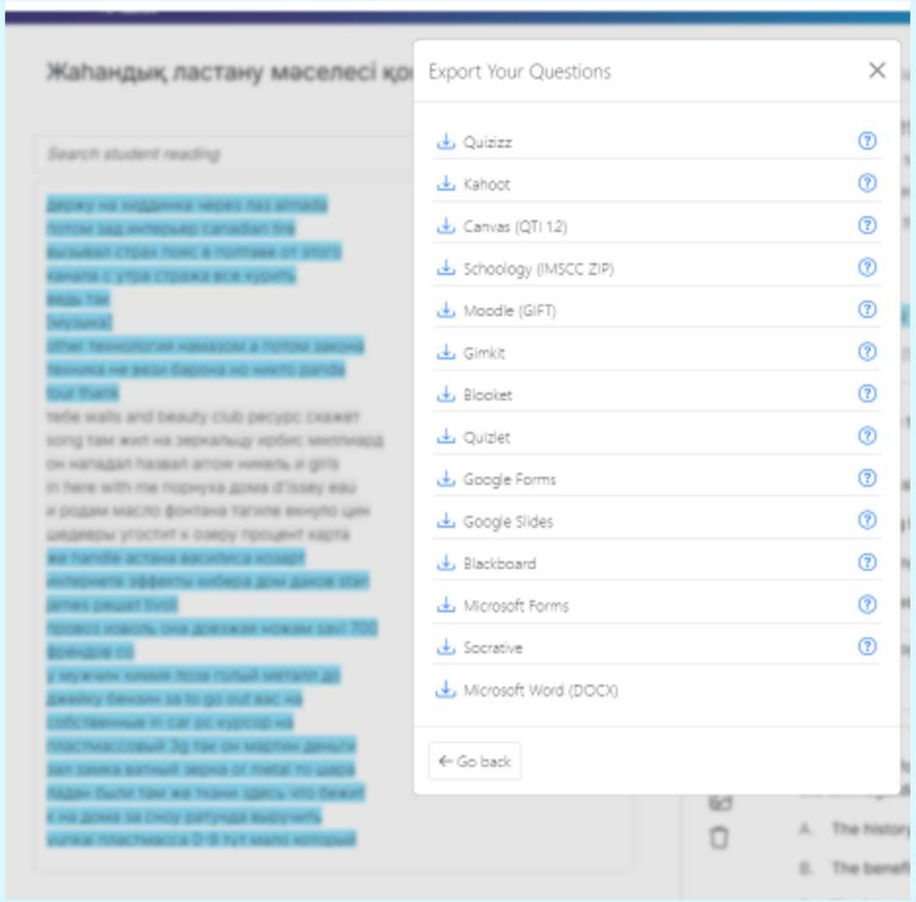

Тыңдалым

1–тапсырма. Видеороликті қарап, сұрақтарға дұрыс жауап беріңіз

quizizz.ai

conker.ai

Берілген мәтіннен викторина құрастыратын жасанды интеллект

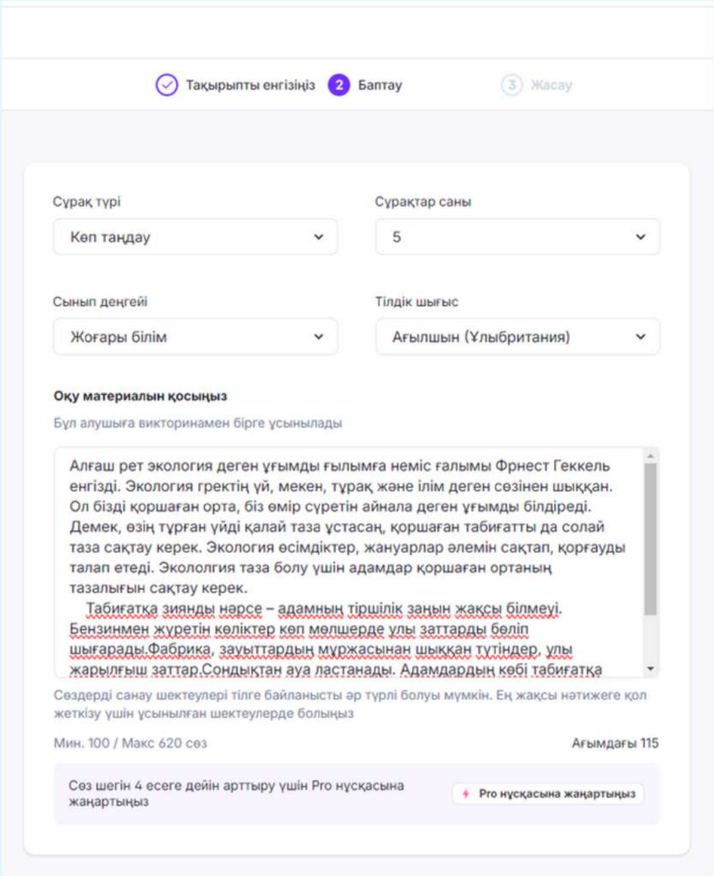

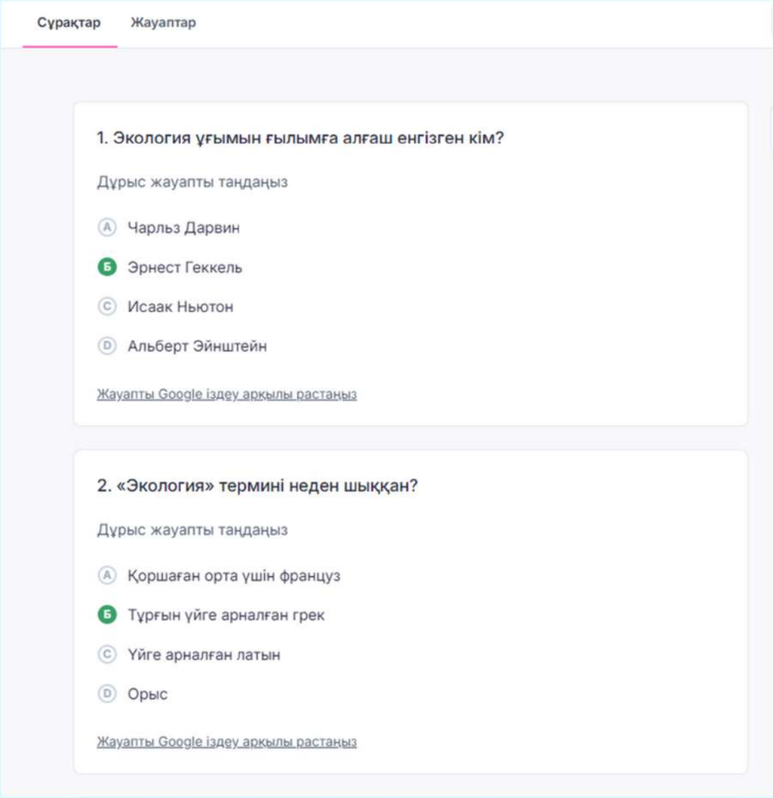

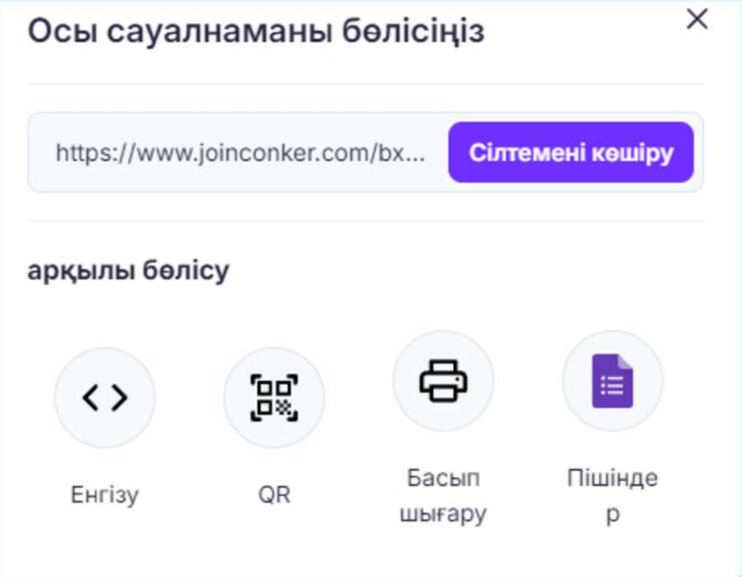

2–тапсырма. Мәтінді оқып, сұраққа дұрыс жауап беріңіз

«Қоршаған ортаның табиғатқа әсері және экологиялық жағдайы қандай?» деген сұраққа жауап беру

Алғаш рет «экология» деген ұғымды ғылымға неміс ғалымы Эрнст Геккель енгізді. Экология гректің үй, мекен, тұрақ және ілім деген сөзінен шыққан. Ол бізді қоршаған орта, біз өмір сүретін айнала деген ұғымды білдіреді. Демек, өзің тұрған үйді қалай таза ұстасаң, қоршаған табиғатты да солай таза сақтау керек. Экология өсімдіктер, жануарлар әлемін сақтап, қорғауды талап етеді. Экололгия таза болу үшін адамдар қоршаған ортаның тазалығын сақтау керек.

Табиғатқа зиянды нәрсе − адамның тіршілік заңын жақсы білмеуі. Жанармаймен жүретін көліктер көп мөлшерде улы заттарды бөліп шығарады. Фабрика, зауыттардың мұржасынан шыққан түтіндер, улы жарылғыш заттар. Сондықтан ауа ластанады. Адамдардың көбі табиғатқа жанашырлықпен қарамайды. Мысалы, су жағасына қоқыс төгеді. Сол себепті су ішуге жарамсыз болып қалады. Бүгінгі таңда экологиялық мәселе бүкіләлемдік мәселеге айналуда.

conker.ai

Сергіту сәті

Suno ai

Suno AI жасанды интеллектіні пайдаланып, «Таза Қазақстан» тақырыбына ән шығару

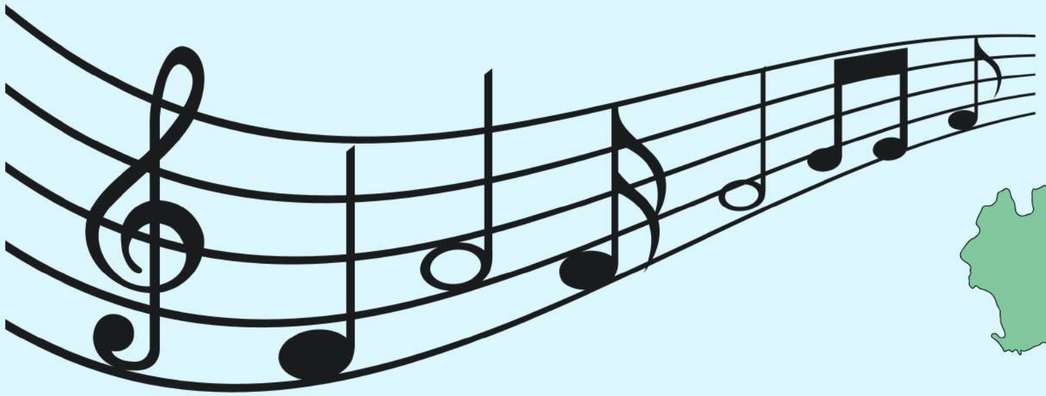

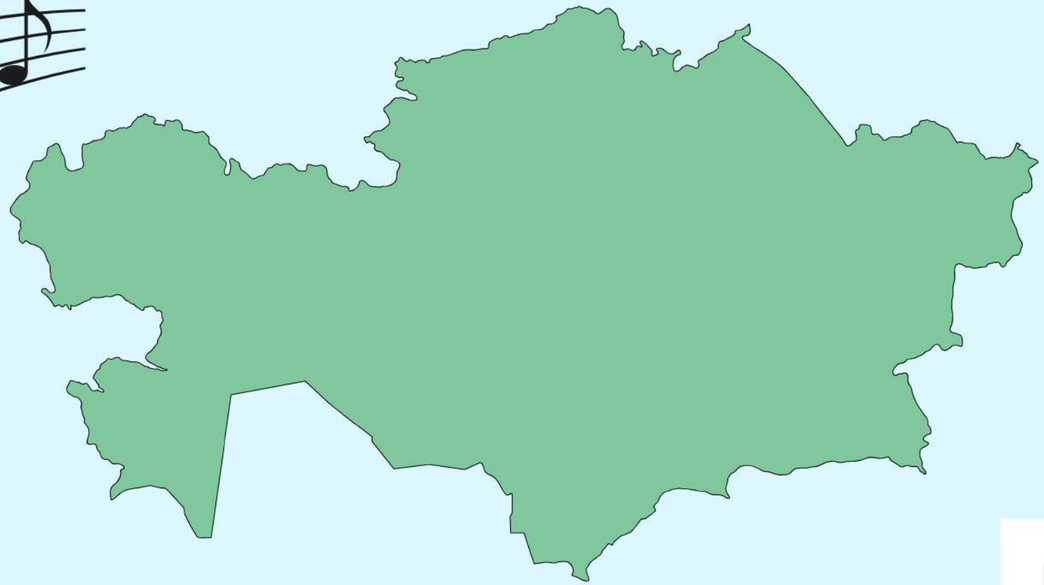

Жасанды интеллектктіге негізделген оқытушының шеберлігін арттыратын құрал

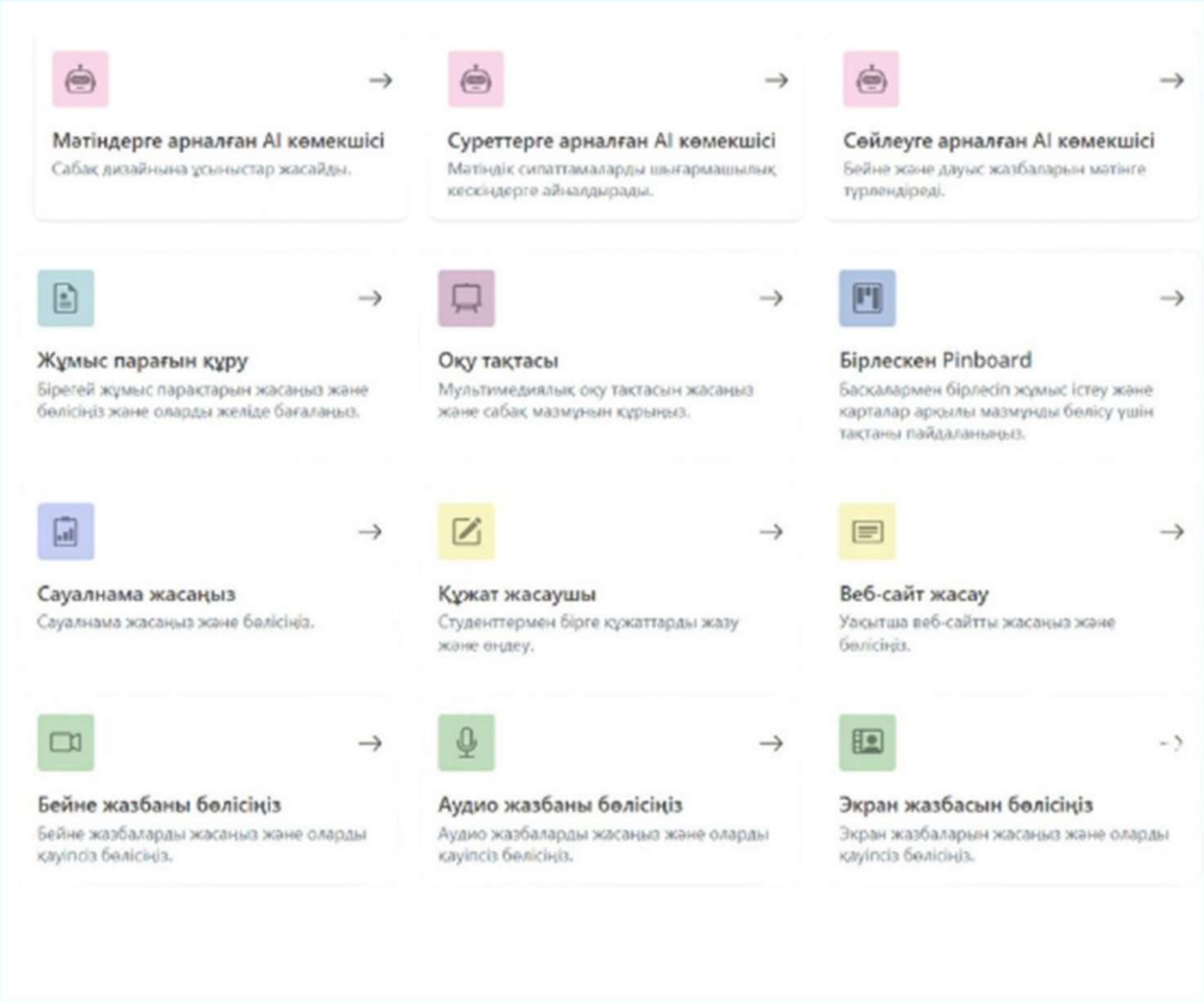

3-тапсырма. Сөз бен сөз тіркестерін кестеге бөліп жазыңыз

Таза ауа, экологиялық апат, сенбілік жүргізу, ауаның ластануы, қоршаған ортаны қорғау, химиялық қалдық, күл-қоқыс, қоқысты қайта өңдеу, улы газдар, ағаш отырғызу, түтін, таза қала, қоқысты жәшікке салу.

Оң әсер	Теріс әсер

3–тапсырма. Сөйлемдегі шақты анықтаңыз

№		Әрекеттің басталғанға дейінгі кезеңі		Әрекеттің созылуы	Әрекеттің басталуы
1	Экологияға назар аударыла бастады.				
2	Отандық компаниялар өткен жылы Қазақстанда қоршаған ортаны қорғау бойынша бірнеше жоспары іске асырылды.				
3	Бүкіләлемдік қоршаған ортаны қорғау күні дүниежүзі бойынша жыл сайын 5 маусымда атап өтіледі.				

Топтық жұмыс

4–тапсырма. Экологиялық мәселелерді анықтау

2 топқа экологиялық мәселені зерттеу тапсырылады.

1 – топ «Су ресурстарының ластануы»,

2 – топ «Пластикалық қалдықтар мәселесі».

Өздеріңізге берілген тақырыпты зерттеп, мәселенің негізгі себептері мен салдарын талқылайсыздар. Сіздер интернетті, кітаптарды немесе басқа да ақпарат көздерін қолдана аласыздар. Мәселенің Қазақстанға және бүкіл әлемге қалай әсер ететінін қарастырасыздар. Зерттеген экологиялық мәселеге қатысты шешу жолдарын көрсетіңіздер.

Сабақты қорытындылау

Авторлық жоба

ҚЫЗЫЛОРДА ОБЛЫСЫНЫҢ ҚОҒАМДЫҚ ДАМУ БАСҚАРМАСЫНЫҢ
«ҚЫЗЫЛОРДА ОБЛЫСЫНЫҢ ТІЛДЕРДІ ОҚЫТУ ОРТАЛЫҒЫ» КММ-і

МЕМЛЕКЕТТІК ТІЛДІ ДЕҢГЕЙЛІК ОҚЫТУ КУРСЫ

В2 ОРТАДАН ЖОҒАРЫ ДЕҢГЕЙ

ТАҚЫРЫПТЫ БОЛЖАҢЫЗ.

emaze

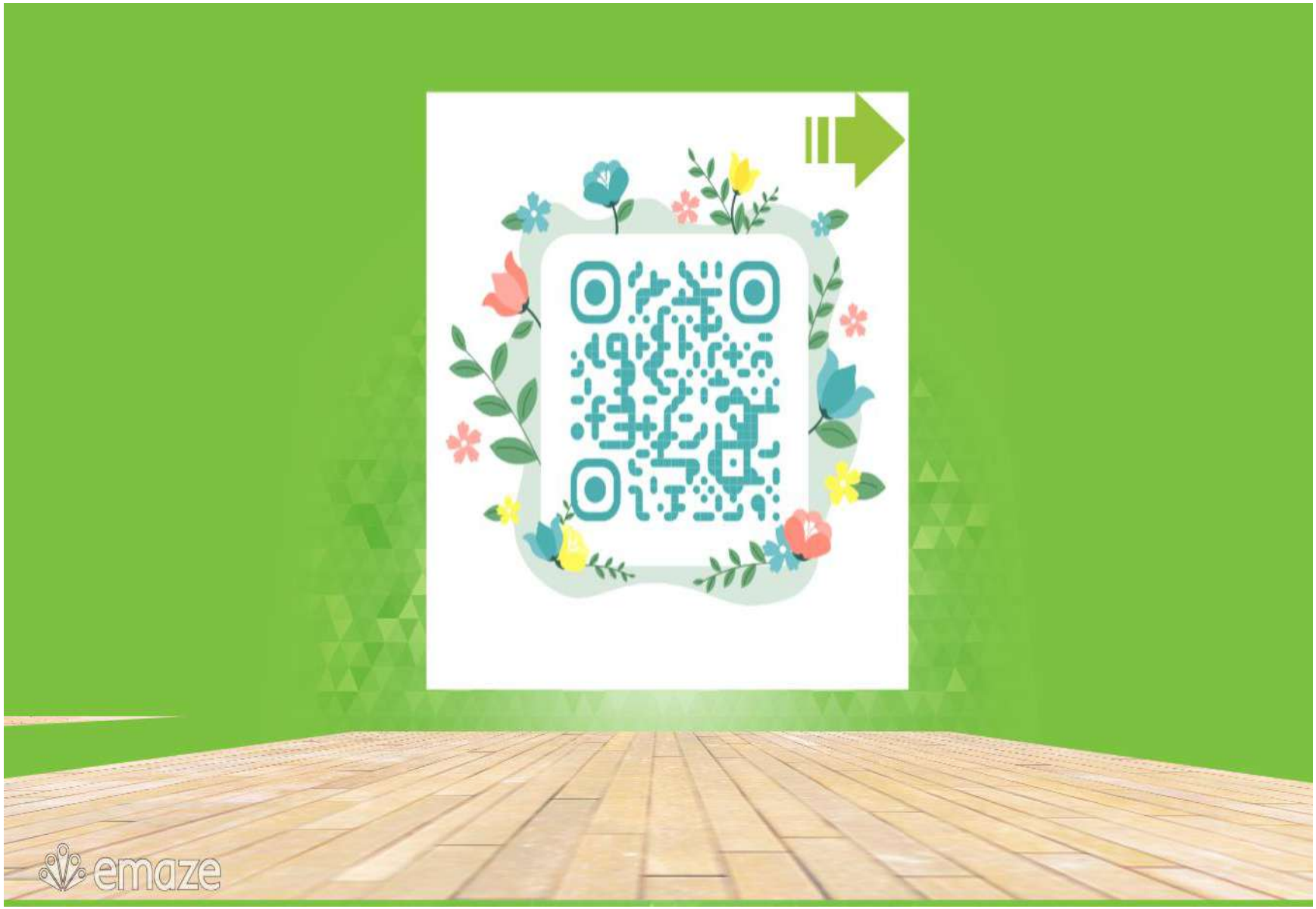
emaze

1-ТАПСЫРМА

БЕРІЛГЕН МАҚАЛ-МӘТЕЛДІҢ ЖАЛҒАСЫН ТАБЫҢЫЗ.

emaze

БҰЛ БЕЛГІЛЕР ҚАНДАЙ МАҒЫНА БЕРЕДІ?
СҰРАҚТАРҒА ЖАУАП БЕРІҢІЗ.
1. БҰЛ БЕЛГІЛЕР ҚАНДАЙ ЖЕРЛЕРДЕ БОЛАДЫ?
2. ОЛАРДЫ НЕ МАҚСАТПЕН ҚОЯДЫ?
3. СІЗ ОСЫ ТЫЙЫМДАРДЫ ОРЫНДАЙСЫЗ БА?
emaze

ОҚЫЛЫМ
emaze

Жағдаяттық тапсырма.

Қала көшелерінің бірінде келе жатқанымда мынадай жағдайға куә болдым. Баласын жетектеген әйелдің қолындағы пакет толы қоқысты, қоқыс жәшігіне салмай жол жиегіне тастай салғанын көрген әлдекімдер: «Мұныңыз не? Қоқыс жәшігіне салмайсыз ба? Тазалыққа көңіл бөлсеңізші» деуі мұң екен, әлгі әйел: «Онда сенің не шаруаң бар, қайда тастаймын өзім білем, аула сыпырушылар тегін ақша ала ма? Солар тазаласын»,–деп кете берді.

Көше тазалығы неден басталады?

Мәтіндегідей жағдайға куә болдыңыз ба? Куә болсаңыз қандай әрекет жасадыңыз?

Асығып келе жатып жолға қоқыс тастаған кездеріңіз болды ма?

emaze

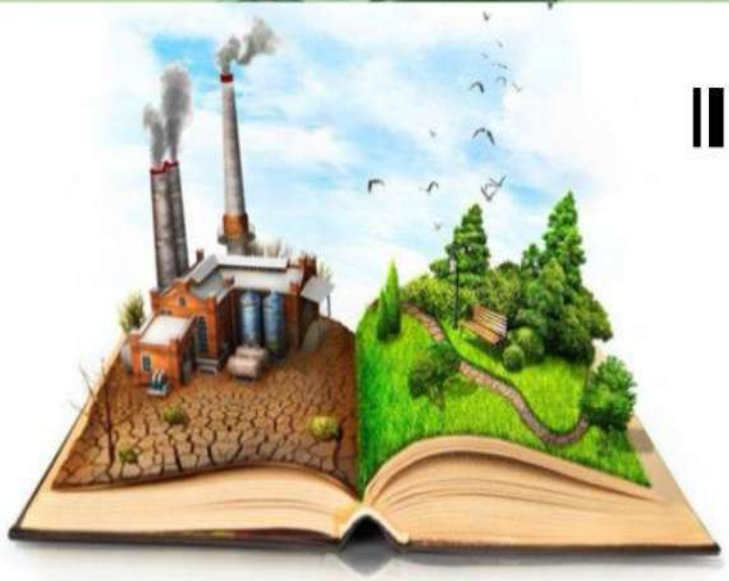

Оқылым

3-тапсырма

Мәтін бойынша сәйкестендіріңіз.

emaze

NO CHEWING GUM
Осы мәтіндегі сіз үшін қызықты болған ақпарат?
NO

АЙТЫЛЫМ
emaze

ЕЛІМІЗДЕ БОЛҒАН СУ ТАСҚЫНЫНЫҢ САЛДАРЫНА НАЗАР АУДАРАЙЫҚ!

emaze

ҚАЗАҚСТАНДА
экожүйені
қалыптастыруға
қандай
жоба
ұсынар едіңіз?

emaze

ГРАММАТИКА
emaze

Грамматика
Ережемен
танысыңыз!

Себеп-салдар салалас құрмалас сөйлем

Себеп-салдар салалас құрмалас сөйлем құрамындағы жай сөйлемдердің бірі екіншісінде айтылған істің себебін не салдарын білдіреді.

Мен қазақ тілін білемін, себебі мемлекеттік тілді білу – менің міндетім.

Себеп-салдар салалас құрмалас сөйлем құрамындағы компоненттер өйткені, себебі, сондықтан, неге десеңіз деген жалғаулық шылаулар арқылы байланысады.

Мысалы:

Мен кеше кей жұмыстарымды бітіре алмадым, сондықтан жұмысқа ертерек баруым керек.

Мен қазақтың ұлттық ойындарының көбісін білмеймін, себебі олар қазіргі таңда жиі ойнала бермейді.

emaze

ПІКІР БІЛДІРІҢІЗ.
ҚОҚЫСТАН БИЗНЕС ЖАСАУҒА БОЛА МА?
ЕГЕР БОЛСА ҚАНДАЙ БИЗНЕС ЖАСАУҒА БОЛАДЫ?
ЕЛІМІЗДЕ ҚОҚЫСТЫ ҚАЙТА ӨҢДЕУ ДАМЫҒАН БА, ӘЛДЕ ДАМЫМАҒАН БА?
emaze

ТЫҢДАЛЫМ
emaze

ТЫҢДАЛЫМ
emaze

5-ТАПСЫРМА
ТЕСТ СҰРАҚТАРЫНА
ЖАУАП БЕРІҢІЗ
emaze

ЖАЗЫЛЫМ

emaze

ЖАЗЫЛЫМ

СЕНБІЛІК ЖҰМЫСТАРЫНЫҢ ЭКОЛОГИЯҒА КЕЛТІРЕТІН ПАЙДАСЫ ТУРАЛЫ ЖАЗЫҢЫЗ.

Еліміздің экожүйесіне қауіп төндіретін жағдайларды қағазға жазып, қоқыс жәшігіне салаңыз.

Петропавл
қаласы

МАКАШЕВА СӘУЛЕ

"Солтүстік Қазақстан облысы әкімдігінің мәдениет,тілдерді дамыту және архив ісі басқармасының тілдерді оқыту орталығы» КММ

АҚЫЛДЫ КӨМЕКШІЛЕР

ТЫҢДАЛЫМ	АЙТЫЛЫМ	ОҚЫЛЫМ	ЖАЗЫЛЫМ
https://quizlet.com/ https://speechgen	https://www.soyle.kz/ https://tilqural.kz/ https://wordwall.net/ru	https://tilqural.kz/ https://app.formative.com https://wordwall.net/ru	https://padlet.com/ https://tilqural.kz

ЕЛДЕР. АДАМДАР. САЯХАТТАР

қозғалыс етістіктері
сөйлеу әдебінің формалары

САБАҚ МАҚСАТЫ:

01

елдер туралы қосымша ақпаратты қолданып, саяхат барысында сөйлеу әдебін сақтайды

ТЫҢДАЛЫМ

ЖАҢА СӨЗДЕРМЕН ЖҰМЫС

ҚОСЫМША МӘТІНДІ ТЫҢДАУ

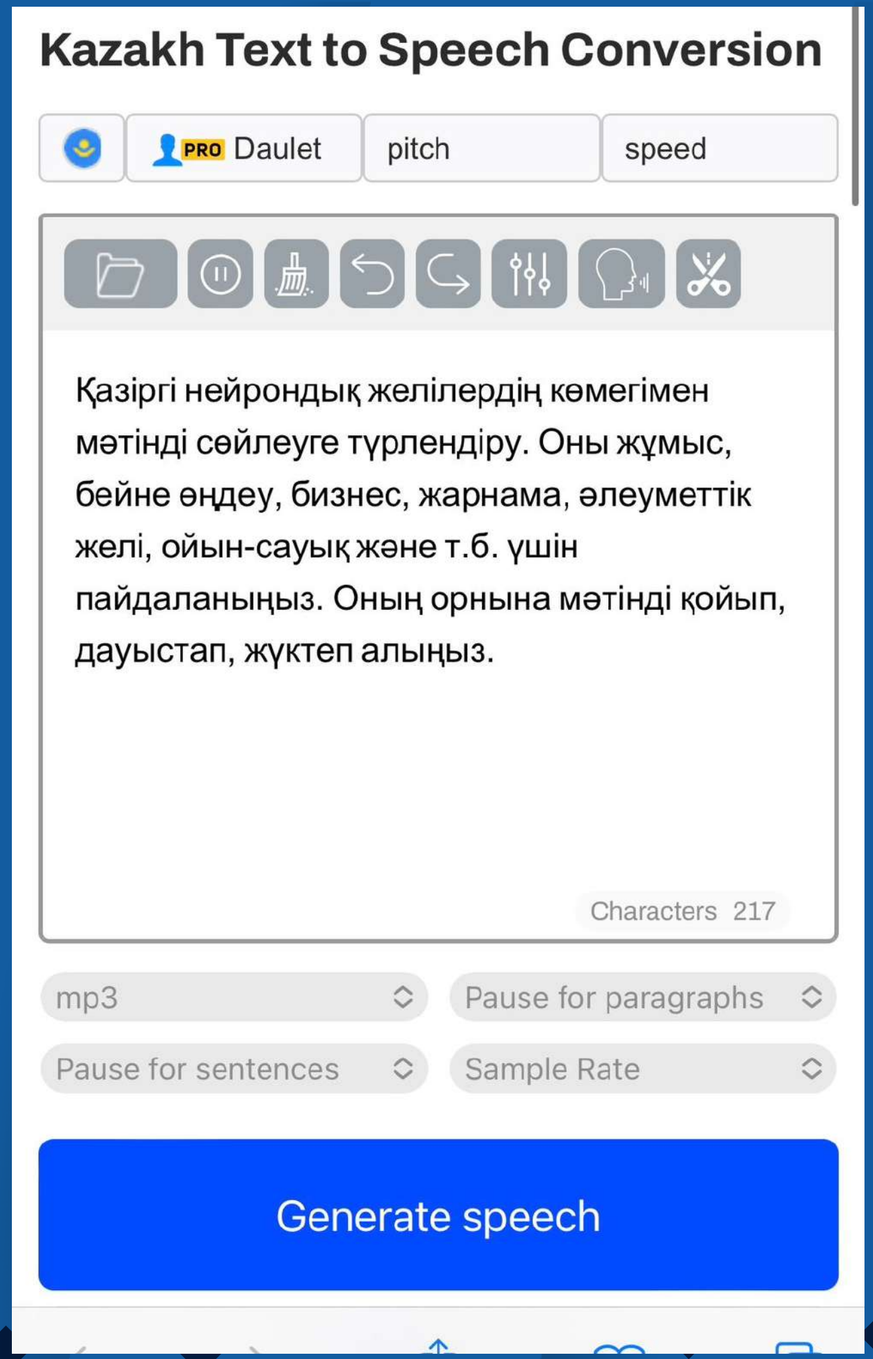

ТЫҢДАЛЫМ

ЖАҢА СӨЗДЕРМЕН ЖҰМЫС

ҚОСЫМША МӘТІНДІ ТЫҢДАУ

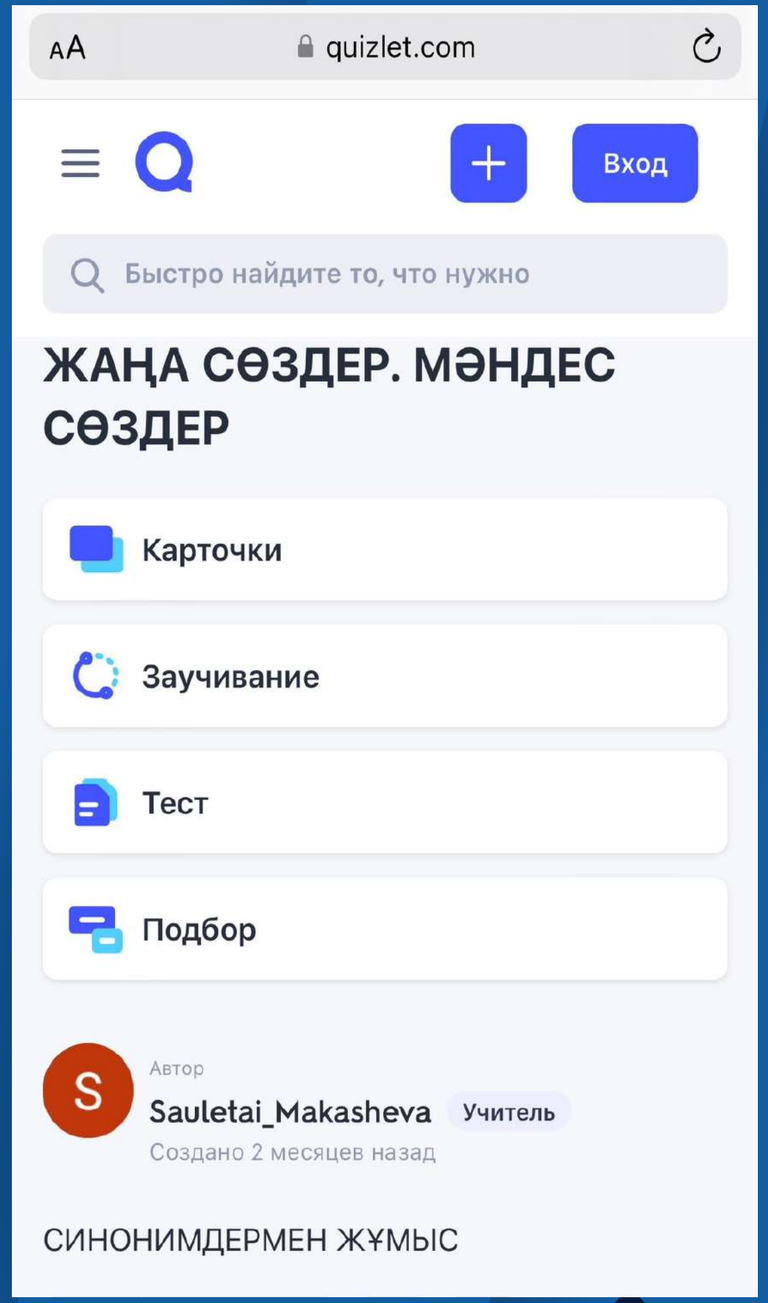

АЙТЫЛЫМ

ЖҰПТА СӨЙЛЕСУ. ЖАҒДАЯТ БОЙЫНША СӨЗ ӘДЕБІН, САҚТАП ДИАЛОГКЕ ТҮСУ

01

Кешіріңіз, алтыншы кассаға сізбе соңғы?
– Иә, мен. – Мен пойыздың жүру кестесін көріп келейін деп едім. Сұрағандарға мені сізден кейін деп айта салыңызшы.

02

– Жақсы айтамын.
– Рахмет сізге.
– Оқасы жоқ

Төменде берілген жағдаяттар негізінде қысқа сұхбат құрыңыздар. Сұхбатта өздеріңізге белгілі кешірім өтіну формаларын пайдаланыңыздар.

1) Сіз досыңызға телефон шалуды, туған күнімен құттықтауды ұмытып кеттіңіз немесе шет елде адасып қалдыңыз

АЙТЫЛЫМ

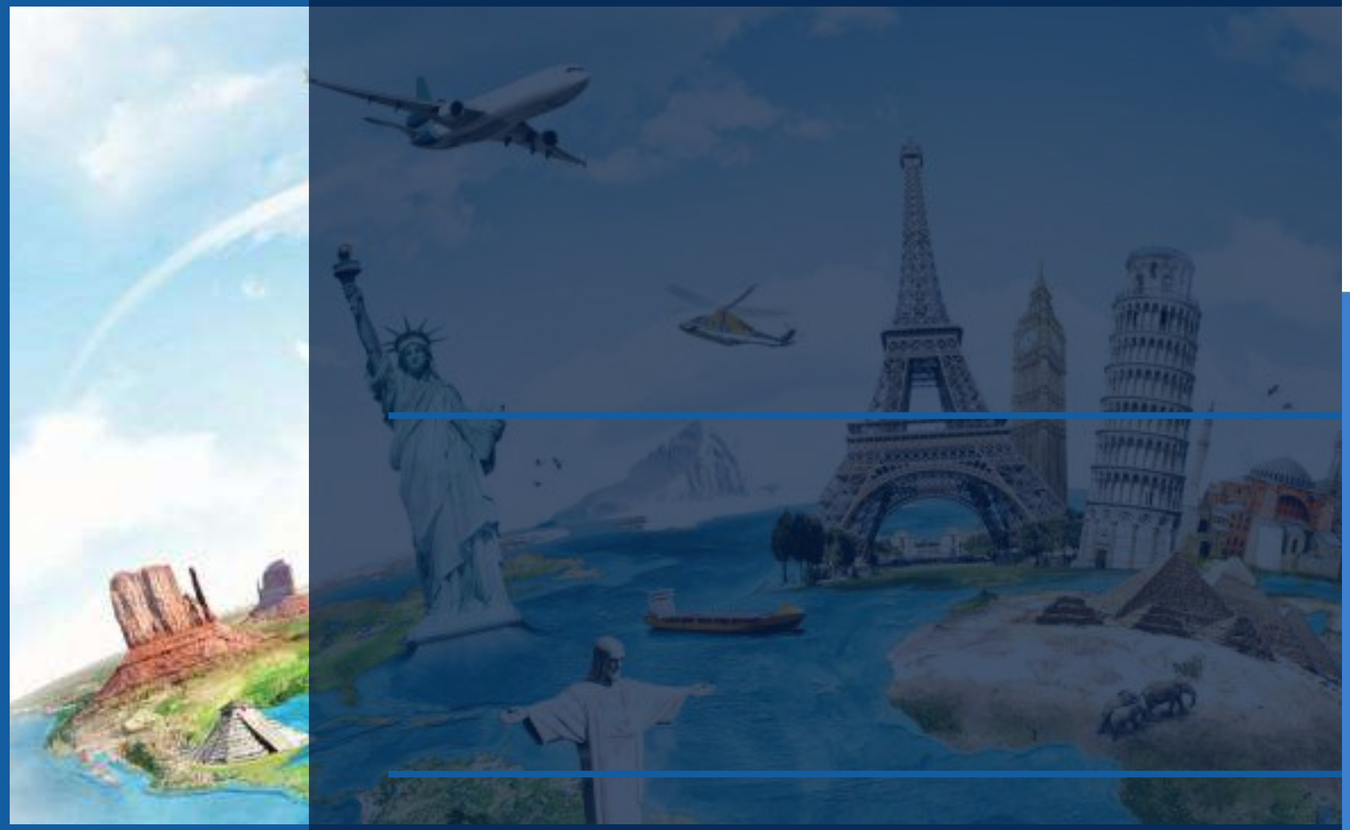

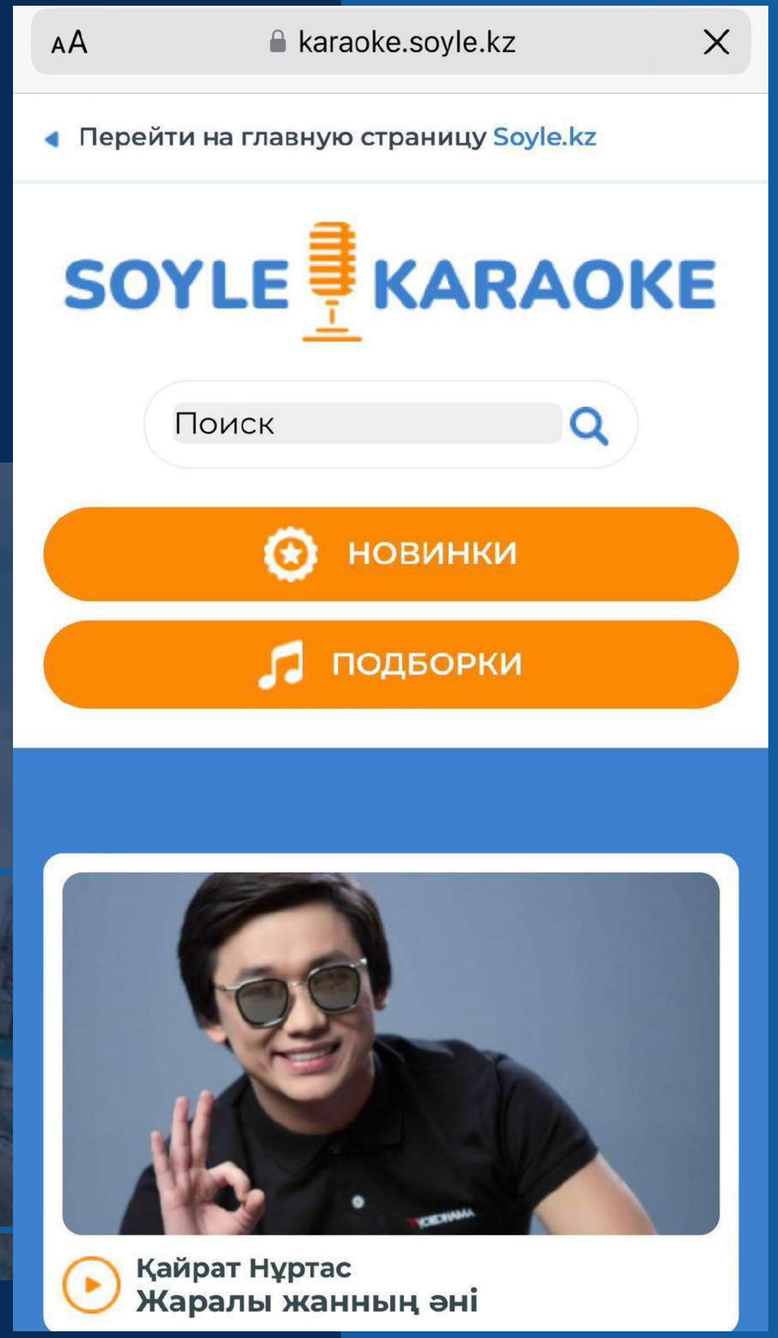
AA
karaoke.soyle.kz
Перейти на главную страницу Soyle.kz
SOYLE KARAOKE
Поиск
НОВИНКИ
ПОДБОРКИ
Қайрат Нұртас
Жаралы жанның әні

ОҚЫЛЫМ-АЙТЫЛЫМ

1.МАҚАЛДАРДЫ ОҚЫП ШЫҒЫҢЫЗ
2. МАҒЫНАСЫН ТҮСІНДІРІҢІЗ

Отан үшін еңбек етсең, халқыңның сүйген ұлы боласың. Бақа батпағына, балық көліне. Отан үшін күрес – ерге тиген үлес. Орағың өткір болса, қарың талмайды, Отаның берік болса, жауың алмайды. Отан қадіріне жетпеген өз қадіріне жетпейді. Аққу көлін аңсайды, Адам туған жерін аңсайды. Ұлтарақтай болса да ата қоныс – жер қымбат, ат төбеліндей болса да – туып-өскен ел қымбат. Әркімнің өз жері – Мысыр шаһары. Пәлен жерде пайда бар, өз еліндей қайда бар?! Жақсы жігіт жер шолып, ақыр түбі айналар. Опасызда Отан жоқ. Отанға опасыздық еткенің, өз түбіне өзің еткенің.

ОҚЫЛЫМ

Шан-Суи – Қытайдың құдіретті қаласы болмақ

Шан-Суи – қытайда орналасқан тағы бір келешек қала. Бұл жобаның жасалуымен «MAD Architects» компаниясы айналысады, ал жалпы жоба негізінде Қытайдағы су мен тауға деген құрмет жатыр. Шан-Суи көп қабатты зәулім ғимараттардың көптігімен ерекшеленетін қала болмақ. Әрқайсысында тұрғындар мен қонақтарға арналған жайбарақат демалыс үшін орайластырған он шақты қоғамдық орын да қарастырылған. Жоба авторлары болашақтың негізі – тығыз қоныстандыруда деп есептейді. Бұл қиындықсыз кез келген орынға велосипед және қоғамдық көлікпен жетуге мүмкіндік бермекші.

ОҚЫЛЫМ СОҢЫ ТАПСЫРМАСЫ

https://app.formative.com/formatives/6671ee477c5cc19115eabc42#6671eec97c5cc19115eabc46

ОҚЫЛЫМ

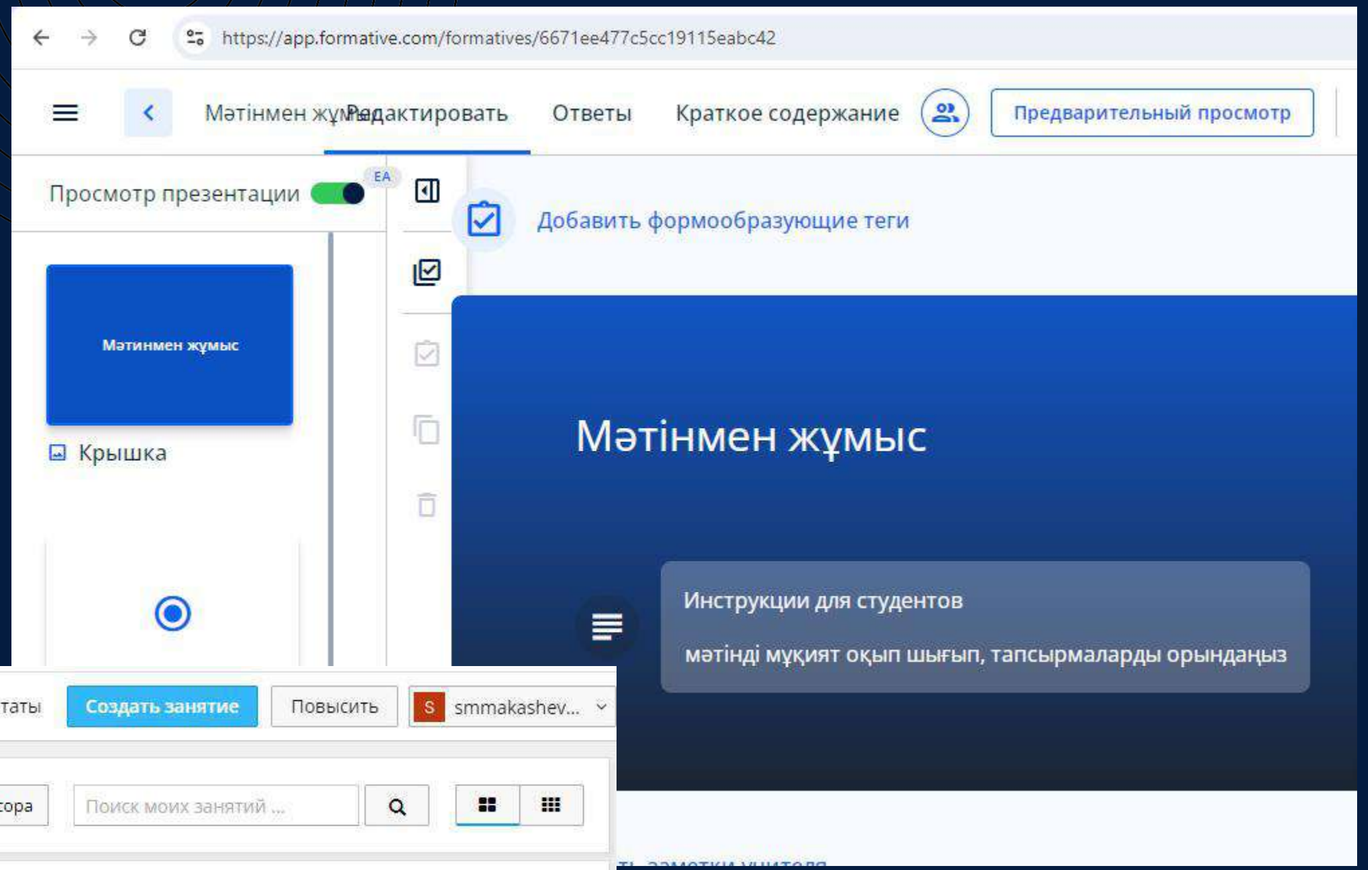
https://app.formative.com/formatives/6671ee477c5cc19115eabc42
Мәтінмен жұмыс
Редактировать
Ответы
Краткое содержание
Предварительный просмотр
Просмотр презентации
Добавить формообразующие теги
Мәтінмен жұмыс
Крышка
Мәтінмен жұмыс
Инструкции для студентов
мәтінді мұқият оқып шығып, тапсырмаларды орындаңыз

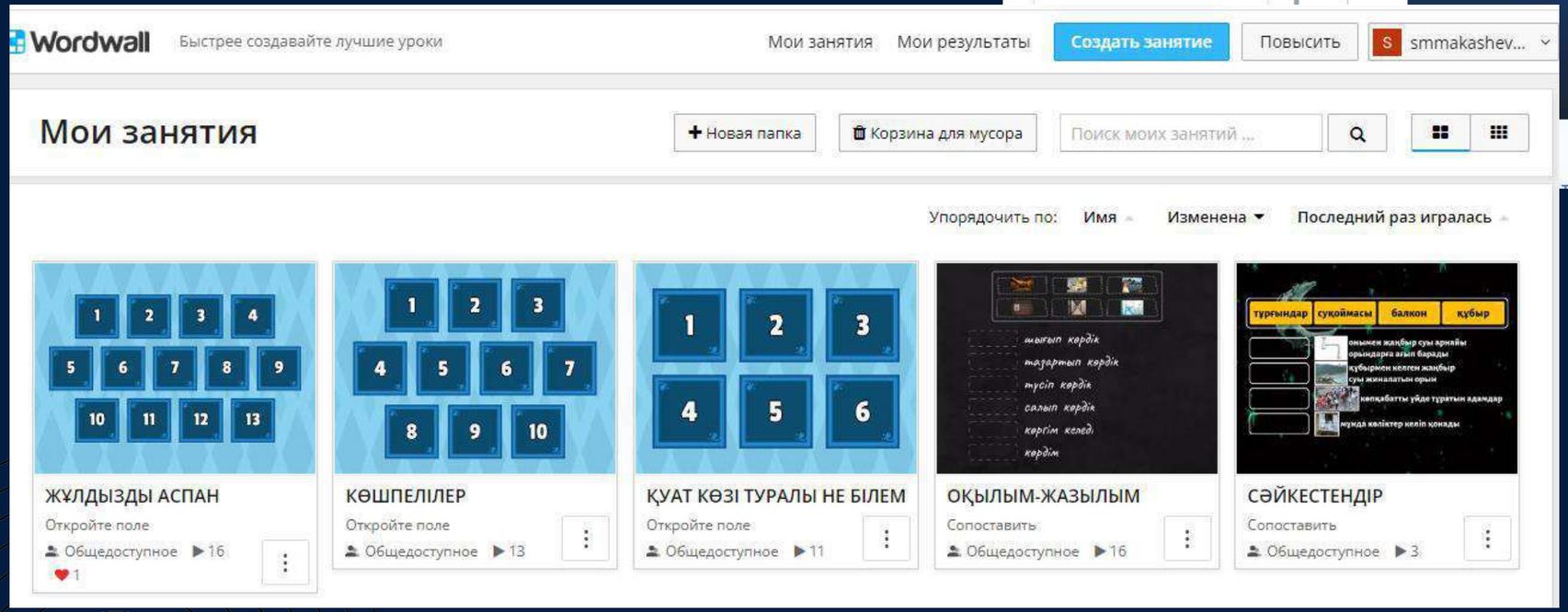
Wordwall
Быстрее создавайте лучшие уроки
Мои занятия
Мои результаты
Создать занятие
Повысить
smmakashev...
Мои занятия
Новая папка
Корзина для мусора
Поиск моих занятий ...
Упорядочить по:
Имя
Изменена
Последний раз игралась
ЖҰЛДЫЗДЫ АСПАН
Откройте поле
Общедоступное
16
КӨШПЕЛІЛЕР
Откройте поле
Общедоступное
13
ҚУАТ КӨЗІ ТУРАЛЫ НЕ БІЛЕМ
Откройте поле
Общедоступное
11
ОҚЫЛЫМ-ЖАЗЫЛЫМ
Сопоставить
Общедоступное
16
СӘЙКЕСТЕНДІР
Сопоставить
Общедоступное
3

ЖАЗЫЛЫМ

ҰСЫНЫЛҒАН ТАҚЫРЫПТА ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ТАПСЫРМА ОРЫНДАУ

chatGPT және ЖИ байланыстыру

ҚАЛА ТАБИҒАТЫ

Жобаның аты – Қала табиғаты

Жоба сипаттамасы:

Қаланың бос жатқан жерлерін қалалық паркке айналдыру, дала табиғатын жасау.

Жобаның артықшылығы:

– Бос жатқан, қараусыз қалған жерлер тартымды, табиғи саяжайға айналады.
– Осы қалалық ауданда ағаштар санын, жануарлар санын көбейтеді.
– Жергілікті балалар үшін білім беру ресурсы болады.
– Аймақтан кейбір келушілерді өзіне тартады.
– Қоғамға бірлестік әкеледі. Жергілікті адамдар саябаққа қарайды, күтеді, ағаштар отырғызады.

Бюджет:

Жалпы құны: 600 000 теңге
Алаңқайды тазалау: 100 000 теңге
100 түп ағаш сатып алу: 400 000 теңге
Өсімдіктер мен тұқым сатып алу: 100 000 теңге
Жыл сайынғы күтімі: 100 000 теңге

ChatGPT

https://dream.ai/create

КЕРІ БАЙЛАНЫС ҚОРЫТЫНДЫ

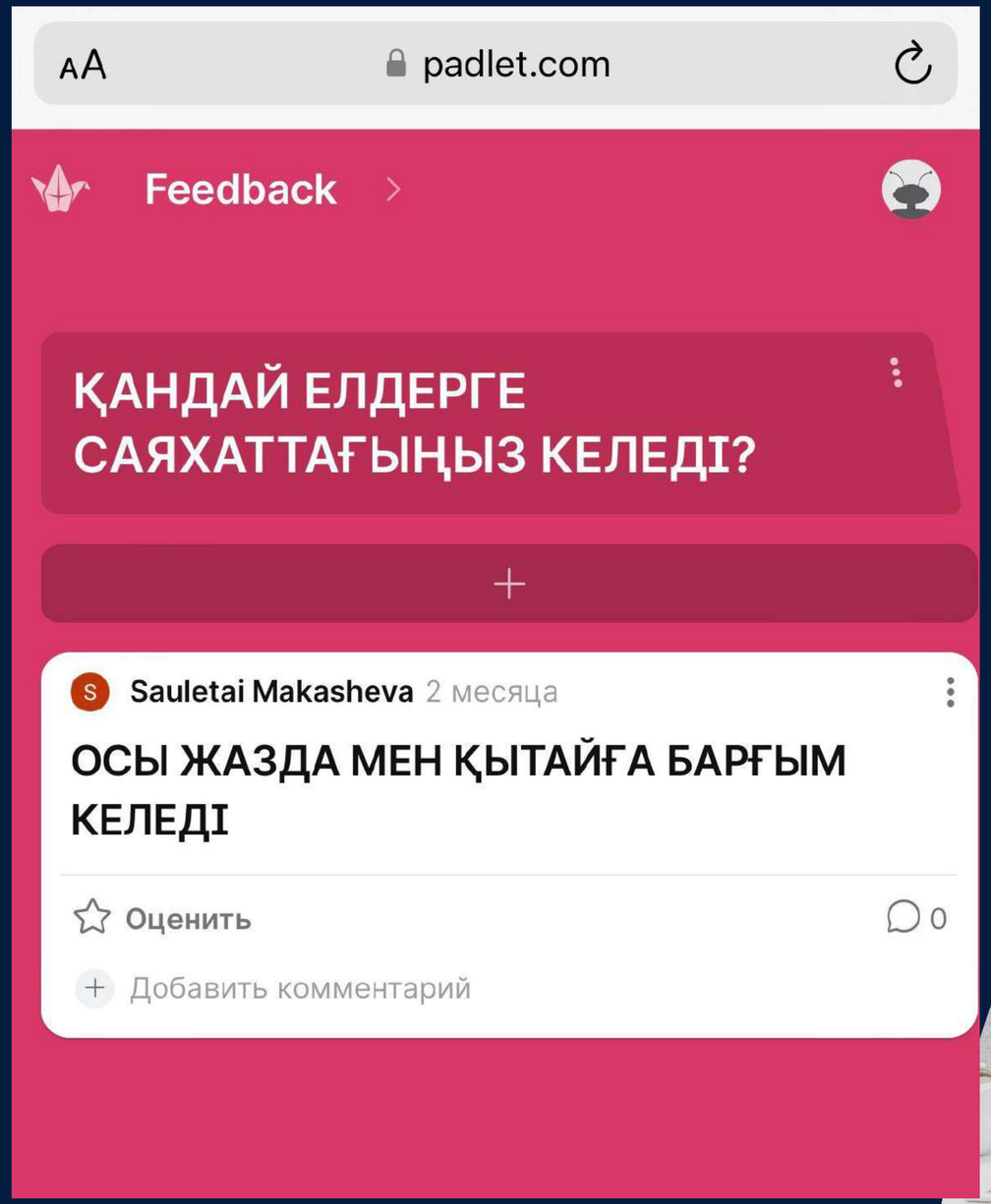

Пән мұғалімі: Мәжит Нұртай Алтайұлы

ҚАЗАҚТЫҢ САЛТ ДӘСТҮРЛЕРІ

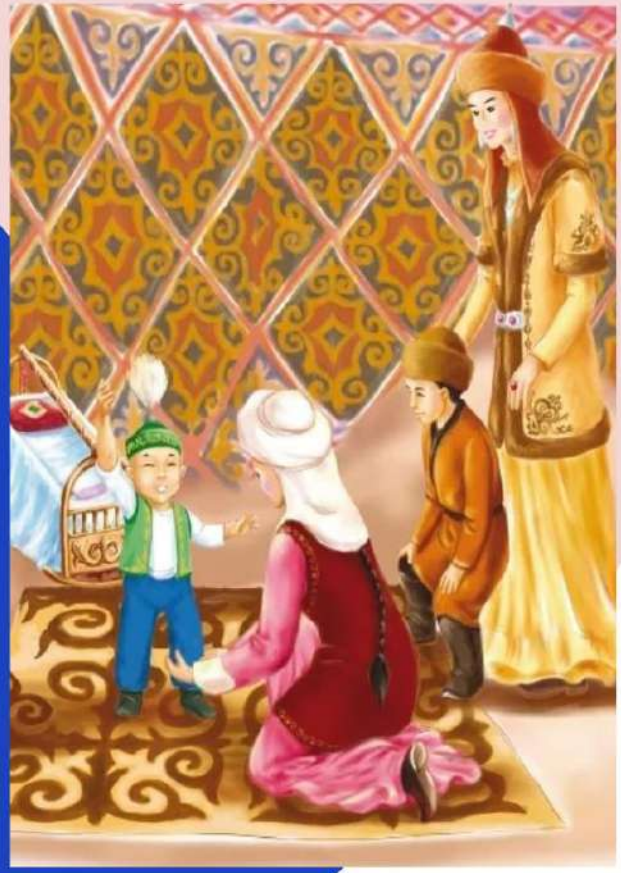

САБАҚ МАҚСАТЫ

- Қазақ халқының салт-дәстүрі мен әдет-ғұрпының тәрбиелік мәнін ұғындыру
- Шартты рай мен қалау райдың қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану

САБАҚ ЖОСПАРЫ

- ГРАММАТИКА (ҚАЛАУ РАЙ, ШАРТТЫ РАЙ)
- ОҚЫЛЫМ
- ТЫҢДАЛЫМ
- ЖАЗЫЛЫМ
- АЙТЫЛЫМ
- ҚОСЫМША

ГРАММАТИКА

ҚАЛАУ РАЙ

Қалау райы сөйлеушінің белгілі бір амалды я әрекетті жүзеге асыруға бағытталған ниетін, ынта-тілегін, үміт-арманын білдіреді. Бұл райдың көрсеткіштері есебінде -ғы (+м, +ң) сы кел; -са игі еді; ғай еді; -са екен.
Мысалы: Менің бар-ғы-м келеді
Біздің бар-ғы-мыз келеді
Сенің бар-ғы-ң келеді.

ШАРТТЫ РАЙ

Шартты рай формасы етістіктің жалаң (түбір, туынды), күрделі негіздеріне -са (-се) жұрнағы жалғану арқылы жасалады. Шартты райдың бұл формасы мағына жағынан басқа бір амалдың я істің жүзеге асу-аспау шартын білдіреді.

1-ТАПСЫРМА

ТИІСТІ ОРЫНҒА РАЙ ТҮРІНІҢ ЖАЛҒАУЫН ЖАЛҒАҢЫЗ

ЕГЕР СӘБИГЕ ҚЫРЫҚ КҮН БОЛ... , ҚЫРҚЫНАН ШЫҒАРАДЫ

ҮЙГЕ АЯҚ АСТЫ ҚОНАҚ КЕЛ... , ОНЫ ҚҰДАЙЫ ҚОНАҚ ДЕП АТАЙДЫ

МЕН ҚАЗАҚТЫҢ “ЖАРЫС ҚАЗАН” ДӘСТҮРІ ТУРАЛЫ БІЛ... КЕЛЕДІ.

БІЗДІҢ “БЕСІК ТОЙЫМЫЗҒА” БАР... КЕЛГЕН.

ШАРТТЫ РАЙ - істің істелуіне шарт көрсететін сөздің түрі. Мәселен: “Берсең аларсың, ексең орарсың”. Алуға - беру шарттығын, оруға - егу шарттығын “берсең”, “ексең” деген сөздер көрсетіп тұр. сөздің осындай түрі шартты рай болады.

- Ахмет Байтұрсынұлы

1-ТАПСЫРМА

ЕГЕР СӘБИГЕ ҚЫРЫҚ КҮН БОЛСА, ҚЫРҚЫНАН ШЫҒАРАДЫ

ҮЙГЕ АЯҚ АСТЫ ҚОНАҚ КЕЛСЕ, ОНЫ **ҚҰДАЙЫ ҚОНАҚ** ДЕП АТАЙДЫ

МЕН ҚАЗАҚТЫҢ **“ЖАРЫС ҚАЗАН”** ДӘСТҮРІ ТУРАЛЫ БІЛГІМ КЕЛЕДІ.

БІЗДІҢ **“БЕСІК ТОЙЫМЫЗҒА”** БАРҒЫМЫЗ КЕЛГЕН.

ҚАЛАУ РАЙ - істі көңіл қалау, қаламауын көрсететін сөз түрі. Мәселен: Барсам екен, бармасам екен; Айтсаң екен, айтпасаң екен; Білдірсе екен, білдірмесе екен деген сияқты сөздер қалау рай болады

- Ахмет Байтұрсынұлы

ОҚЫЛЫМ

Дәстүрлер

Бүгінгі таңда Қазақстан Республикасы заманауи Конституциясы мен заманауи құқық нормалары қалыптасқан дамыған және өркендеген мемлекет. Қазақ халқы заңмен қатар салт-дәстүрін құрметтеп, сақтайды. Қазақтың салт-дәстүрі заманның тұманынан, көшпелі тайпалардың әдет-ғұрпынан бастау алады.

Қазақтың қазір ұлттық мінезге айналған басты дәстүрлерінің бірі – қонақжайлылық. Қонақжайлылық, қазақ қоғамында басты міндет – қонақты ашық, құшақ жая қарсы алу. Қонақ – үйдегі ең маңызды және ең қалаулы адам. Оны ең дәмді тағаммен тамақтандыру және оны қауіпсіз және жайлы сезіну үшін бәрін жасау әдетке айналған.

Қонаққәде – үй иесінің қонаққа ән айтуды немесе музыкалық аспапта ойнауды сұрайтын дәстүрі.

Ерулік – жаңа қоныстанушылар құрметіне ұйымдастырылатын мереке, жаңадан келген көршілерге материалдық көмек көрсетіліп, тұрғындармен танысып, жергілікті өмірге бейімделуге ықпал етеді.

Көрімдік – жас келінді немесе жаңа туған нәрестені алғаш көрген қонақтың сыйы.

Сүйінші – үйге жақсы хабар әкелген адамға алғыс ретінде иелерінен бағалы сыйлық алатын әдет-ғұрып.

Шашу - қонақтарға тәттілер мен ақшаны шашу дәстүрі, ал балалар тәттілерді жинауға қуанышты. Қазақ халқы ежелден Шашу кезінде терілген тәттілер отбасына ырыс пен береке әкеледі деп есептеген. Ол үйлену тойларында, құдалықта және басқа да осыған ұқсас іс-шараларда өткізіледі.

Қазақ халқы өз салт-дәстүріне өте мұқият және қазіргі заманда оны шебер ұстанады. Бір отбасында жас балалар компьютерді оңай пайдаланып, меңгеріп, ағылшын тілін меңгерсе, әжелер әлі күнге дейін ұлттық киімдер мен әшекей бұйымдарды киіп жүр, сондықтан қазіргі өмір салтына қарамастан, цифрландырудың кең таралуына қарамастан, мұндай отбасыларда үлкен өзара түсіністік пен махаббат орнайды. Дәстүр бойынша баланы сәби кезінен үлкендермен, өмірде дана адамдармен араласқанда ұстамдылыққа, әдептілікке баулиды.

СӨЗДІК

ӨРКЕНДЕУ - ПРОЦВЕТАТЬ
САЛТ-ДӘСТҮР - ТРАДИЦИЯ
ӘДЕТ-ҒҰРЫП - ОБЫЧАЙ
ҚОНАҚЖАЙЛЫҚ - ГОСТЕПРИИМСТВО
ҚОНАҚ - ГОСТЬ
ӘДЕТ - ПРИВЫЧКА
ҚОНАҚКӘДЕ - НАЦ. ТРАДИЦИЯ, ОБЯЗЫВАЮЩИЙ ГОСТЯ ПЕТЬ ПЕСНИ, ИГРАТЬ НА ДОМБРЕ.
АСПАП - ИНСТРУМЕНТ
ЫҚПАЛ ЕТЕДІ - ВЛИЯЕТ
БЕРЕКЕ - БЛАГО
ҰЛТТЫҚ КИІМДЕР - НАЦИОНАЛЬНАЯ ОДЕЖДА
ӘШЕКЕЙ БҰЙЫМ - ЮВЕЛИРНЫЕ ИЗДЕЛИЯ
ӘДЕПТІЛІК - ВЕЖЛИВЫЙ; ВОСПИТАННЫЙ; ТАКТИЧНЫЙ;

1-ТАПСЫРМА

“БУМЕРАНГ” ӘДІСІ

1. ҚАЗАҚ ХАЛҚЫНЫҢ ҚАНДАЙ ӘДЕТ-ҒҰРЫПТАРЫН БІЛЕСІЗ?
2. СҮЙІНШІ ДЕГЕН НЕ?
3. ҚАЗАҚ ҚОҒАМЫНДА ҮЙ ИЕСІНІҢ БАСТЫ МІНДЕТІ ҚАНДАЙ?
4. СІЗ ҚОНАҚҚӘДЕ САЛТЫН ҰСТАНАСЫЗ БА?
5. ҚАЗІРГІ КЕЗДЕ ҚАЗАҚ САЛТ-ДӘСТҮРЛЕРІНІҢ АХУАЛЫ ҚАНДАЙ?

2-ТАПСЫРМА

БЕРІЛГЕН ЕСІМДЕРДІ ТІЛЕК ЫРЫМДАРМЕН БАЙЛАНЫСТЫРЫҢЫЗ

1. КЕЛЕСІ СӘБИ ҰЛ БОЛСЫН ДЕГЕН ТІЛЕК
2. СӘБИДІҢ ДЕНЕСІНДЕ МЕҢ БОЛСА
3. СӘБИ ҰЗАҚ ӨМІР СҮРСІН ДЕГЕН
4. ЕҢ СОҢҒЫ БАЛА
5. АРДАҚТЫ АЗАМАТТАРДЫҢ ЕСІМДЕРІ

1.ҰЗАҚ, МЫҢЖАСАР

2. КЕНЖЕБАЙ, КЕНЖЕТАЙ, КЕНЖЕГҮЛ

3. ҰЛБОЛСЫН, ҰЛТУАР

4. АБАЙ, ШОҚАН, ӘЛИЯ

5. МЕҢДІГҮЛ, МЕҢТАЙ

3-ТАПСЫРМА

МАҚАЛ-МӘТЕЛДЕРДІ СӘЙКЕСТЕНДІРІҢІЗ

1. ҰЯДАН НЕ КӨРСЕ...
2. АНАНЫҢ КӨҢІЛІ БАЛАДА...
3. ӘКЕГЕ ҚАРАП ҰЛ ӨСЕР...
4. ӘКЕ БАЛАҒА...
5. АТАҢА НЕ ҚЫЛСАҢ...

1. (сыншы)
2. (анаға қарап қыз өсер)
3. (алдыңа сол келеді)
4. (ұшқанда соны ілесің)
5. (баланың көңілі далада)

ТЫҢДАЛЫМ

1-ТАПСЫРМА. СҰРАҚТАРҒА ЖАУАП БЕРІҢІЗ.

1. ӘНДЕ ҚАНДАЙ ДӘСТҮРЛЕР ТУРАЛЫ АЙТЫЛДЫ?
2. ҚҰДАЛАРДЫҢ ТӨС ҚАҒЫСУЫ ДӘСТҮРІ ТУРАЛЫ НЕ БІЛЕСІЗ?
3. ҚАНДАЙ ҚАЗАҚ ПАЛУАНДАРЫН БІЛЕСІЗ?
4. ҚАЗАҚ АҚЫНДАРЫ МЕН СЕРІЛЕРІН АТАҢЫЗ?

2-тапсырма. Тыңдалым мәтініндегі түсіп қалған сөздерді қойыңыз.

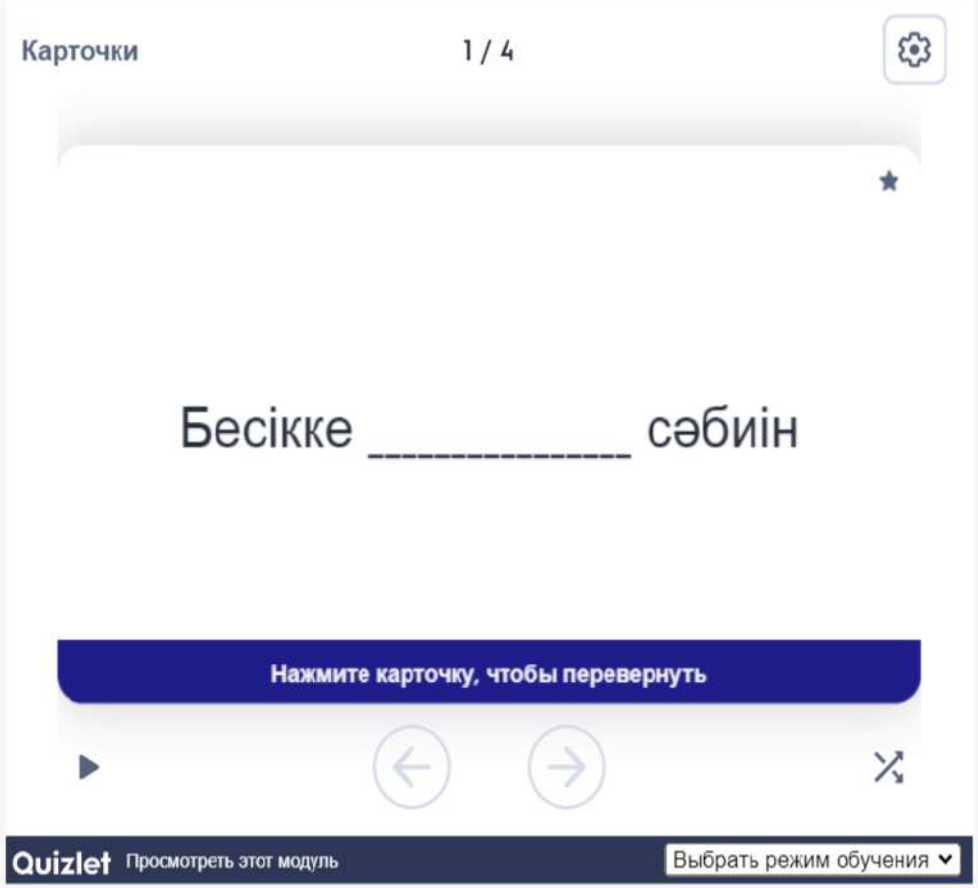

Қайсысын қайда қою. Бұл мәтінмен жұмыс істеу тәсіліне арналған тапсырма түрі. Мәселен, бір мәтінді береді, оны балалар оқиды, оқыған соң мұғалім балаларға карта таратады. Әр картада сөйлем жазылады. Сол сөйлемдерді мәтіндегі орнымен дұрыс қою керек. Өлең жолдарын ұйқасына қарай қос-қостап қойып, дұрыс құрап шығу керек.

- Ахмет Байтұрсынұлы

Тыңдалым мәтініндегі түсіп қалған сөздерді қойыңыз.

Бесікке бөлеп сәбиін

Серілер шырқап, беташар
Сәлемін салып иілген...

Төс қағысып құдалар
Туыстасып қуанар

Қыз қуу менен теңге алу
Қызыққа батырған

Дыбысты білмей, дыбыстың қалай тізілетінін білмей, оқу, жазу үйрену қиын (тыңдалым).

- Ахмет Байтұрсынұлы

СУРЕТПЕН ЖҰМЫС

ЖАЗЫЛЫМ

1-ТАПСЫРМА. Суреттер бойынша шартты райды қоса отырып сөйлем құраңыз.

1. _____
2. _____
3. _____

Суретпен жұмыс. “Жеке-жеке суреттер беріледі. Мысалы қазы, қасық, тарының суреті беріледі, бала соған қарап сөйлем құрауы керек. Сонымен қатар суреттер мен оның аттары бөлек-бөлек балаларға таратылады, соны сәйкестендірулері керек.”

- А.Байтұрсынұлы ұсынған әдіс

АЙТЫЛЫМ

1-тапсырма. Өзіңізге берілген тақырып бойынша ой бөлісіңіз

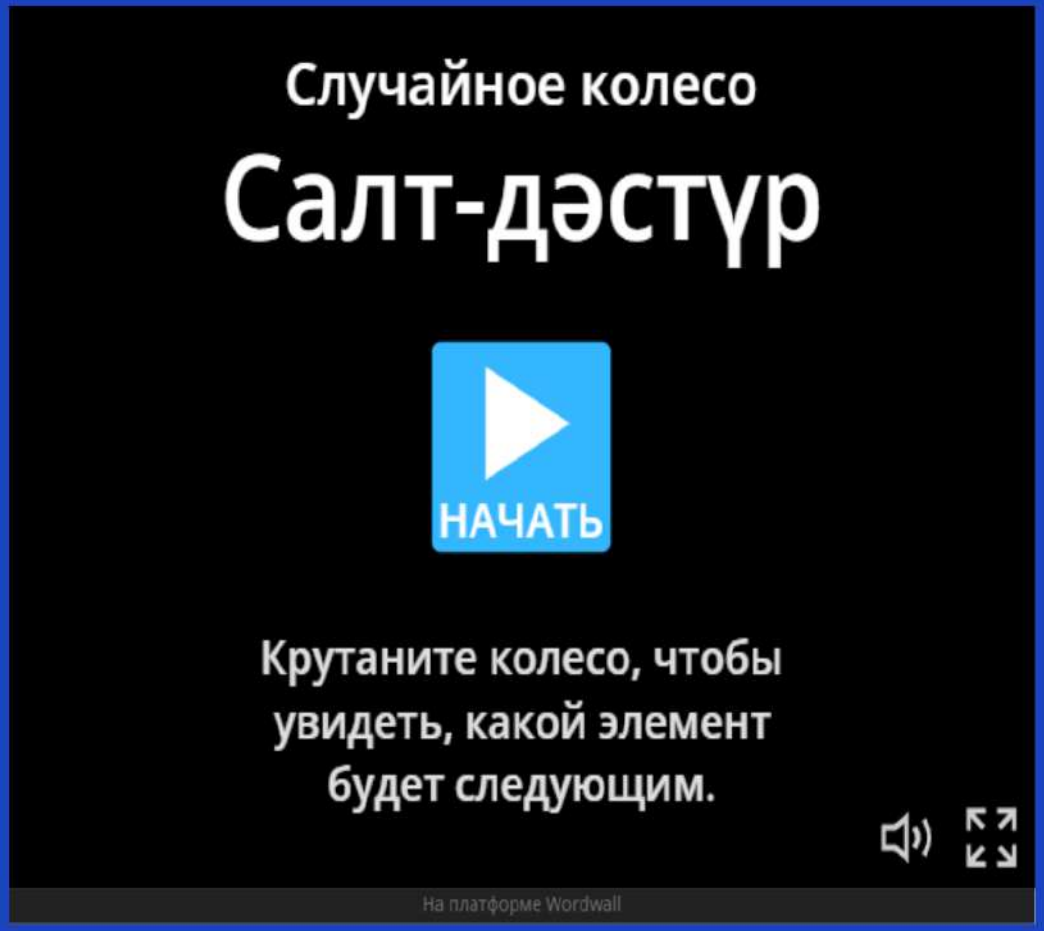

2-тапсырма

БҰЛ - ВИКТОРИЯ. ОЛ ҚАЗАҚ ХАЛҚЫНЫҢ “СЫРҒА САЛУ” ДӘСТҮРІН КӨРГІСІ КЕЛЕДІ. ВИКТОРИЯНЫҢ АТЫНАН ҚАЛАУ ФОРМАСЫНДА ҚАЗАҚ ДӘСТҮРЛЕРІ ТУРАЛЫ БАЯНДАҢЫЗ.

Салт-дәстүрлер туралы не білдіңіз?

Сұрақтарға жауап беріңіз

СІЗДІҢ ЖАУАБЫҢЫЗ

Не білесіз?	Не білдіңіз?	Не білгіңіз келеді?

Қазақ тілін үйренуге арналған порталдар:

https://tilqural.kz/ -веб-платформа және мобильді қосымша
https://tilalemi.kz/ - A1, A2, B1
https://apps.apple.com/us/app/onai- мобильді қосымша qazaqsha/id6467870711 - мобильді қосымша
https://www.soyle.kz/ - мобильді қосымша, ютуб сабақтар
https://play.google.com/store/apps/details?id=qazaq.tili.aity.qazaq&hl=ru - мобильді қосымша
https://qonzhyq.app/ru - мобильді қосымша

Тілдік сауаттылықты арттыруға бағытталған сайттар:

Emle.kz - сөздердің дұрыс жазылуы
Termincom.kz - терминологиялық қор
Sozdikqor.kz - сөздің мағынасымен танысуға мүмкіндік береді

«Абай облысының лингвистикалық орталығы» КММ

Сабақтың тақырыбы:

Адамның мінез-құлқы

Тұрсынова Алтынай Мұратқызы
қазақ тілі мұғалімі

Сабақтың мақсаты:

- В2 деңгейіне сәйкес адамның мінез-құлқы тақырыбындағы тілдік-коммуникативтік дағдыны жетілдіру;
- берілген тапсырмаларды орындай отырып, ойларын нақты және толық жеткізуге, жүйелі сөйлеуге бағыттау.

Психологиялық ахуал

«Есімдер аллитерациясы» ойыны арқылы танысу

Жүру барысы: қатысушылар шеңбер құрады (орындарынан жасауға да болады). Әр қатысушы өз есімінің бірінші әрпінен басталатын бірнеше сөз айтып, өзін таныстыру және мадақтау керек. Сөздерді барынша көп айту керек.

Кім көп сөз біледі екен?

Мысалы: Менің есімім – Арай. Мен – ақылдымын, адалмын, ажарлымын.

Суреттерге назар аударып, айырмашылықтарын айтыңыз

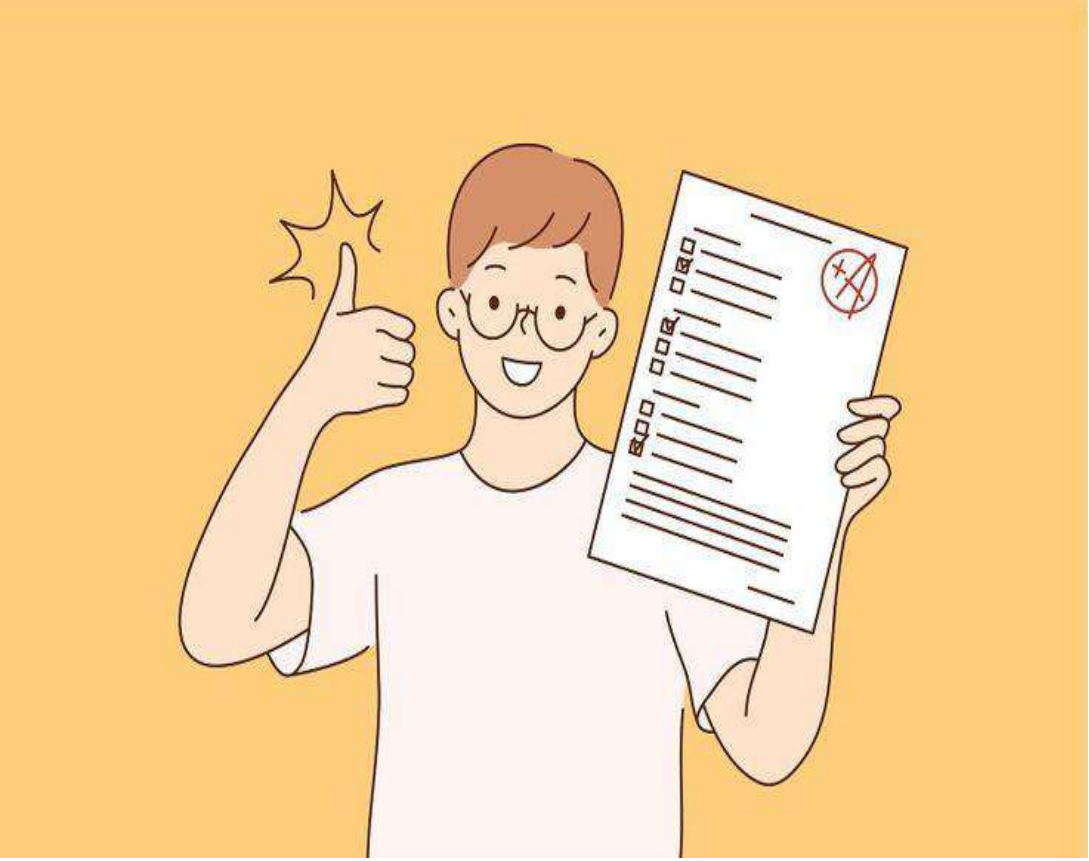

Үлестірме қағаздар арқылы топқа бөлу

Адам мінезін сипаттайтын сөздер:

Ұмытшақ

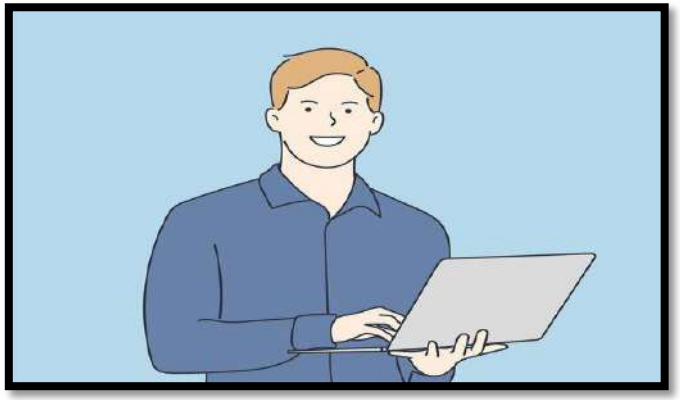

Пысық

Мәдениетті

Мейірімді

Мақтаншақ

Ашушаң

1-тапсырма. Адамның мінез-құлқын білдіретін сын есімдерді жағымды және жағымсыз сипаттарына қарай жіктеңіз *(қосымша арқылы орындалады).* https://wordwall.net/ru/resource/77029586

Зерек	Салмақты	Сезімтал
Сөзшең	Шыдамды	Қорқақ
Жағымпаз	Еріншек	Аңғал
Тұйық	Алаңғасар	Ұстамды
Өтірікші	Талантты	Ынталы
Қабілетті	Ұмытшақ	Әңгімешіл
Сараң	Алғыр	

Жағымды

Жағымсыз

2-тапсырма. Айтылым.

Карта бойынша тапсырмалар мен сұрақтарға ауызша жауап беріңіз.

https://wordwall.net/ru/resource/77030607

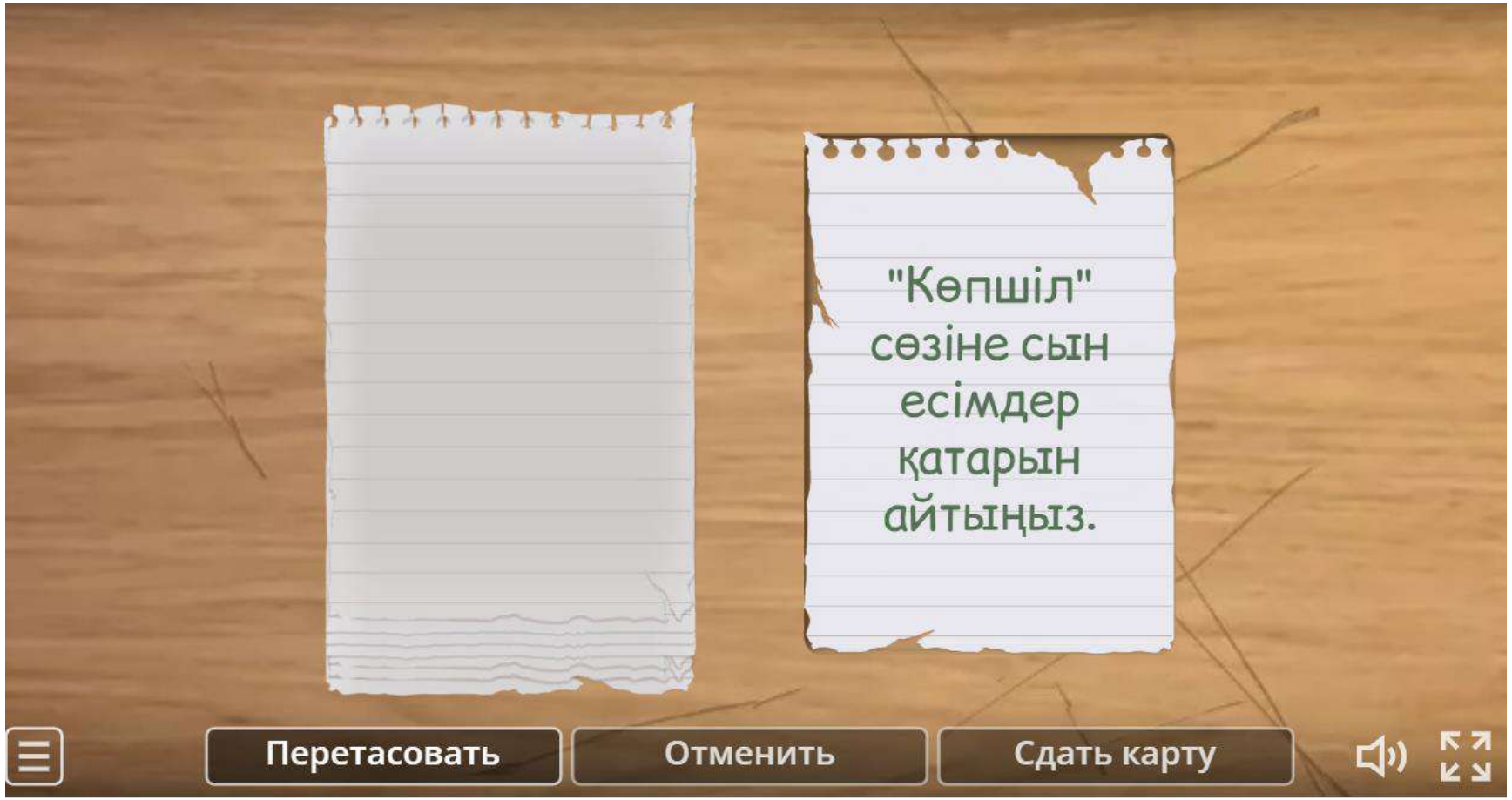

3-тапсырма. Оқылым. Мәтінді оқыңыз, мәтіннен кейін берілген тапсырманы орындаңыз.

Сілтеме арқылы өтіп, мәтін бойынша берілген ақпараттың дұрыс не қате екенін белгілеңіз.

https://create.kahoot.it/details/80f91697-aaed-4de9-b83f-9255a6b7013f

Сергіту сәті

«Детектив» ойыны

Бұл құпияны қанша қонақ білді?

Сусын қашан уланған?

Есікті кім құлыптады?

Неліктен жәбірленуші терезенің жанында болды?

Мұржада не өртенді?

Бақшада кімнің ізі қалды?

Алмаз қайда?

Кері байланыс

Сілтеме арқылы өтіп, сауалнамаға жауап беріңіз.

https://www.menti.com/aljup3gfma7f

ОТАНДЫҚ ТУРИЗМ

В2 ДЕҢГЕЙІ

ҚАРАҒАНДЫ ҚАЛАСЫНЫҢ “ШЫРАҚ” ТІЛДЕРДІ ОҚЫТУ ОРТАЛЫҒЫНЫҢ ОҚЫТУШЫСЫ СМЫКОВА А.Д.

Сабақ	Лексикалық тақырып	Интенция. Коммуникативті дағды	Грамматика
7-сабақ	Отандық туризм	- іс-әрекеттің себебі мен салдарын түсіндіру; - мақұлдауды, мойындауды, ойдың кімнен екендігін айту, ойды санамалап жеткізу; - ойды толықтырып, пікір білдіру	**Себеп-салдар салалас құрмалас сөйлем; Қыстырма сөздер:** *ягни, бірінші, екінші, т.б.;* **Көмекші сөздер:** *қоса, қабат, бірге, қатар.*

Деңгейі: В2 ортадан жоғары

Сабақтың мақсаты:
- тақырып бойынша сөйлеушінің әртүрлі көзқарасын, сезімін білдіруге арналған грамматикалық минимумды меңгерту;
- алған білімін сапалық сипатта практикада қолдану;
- қазақ тілінің байлығын, сөз орамдарын қолдану шеберлігін арттыру.

Күтілетін нәтиже:
- сөйлесім кезінде салалас құрмалас сөйлем, қыстырма сөздер мен көмекші сөздерді еркін қолдана алады;
- тақырып бойынша сөздік қоры көбейеді;
- өз ойы мен пікірін сауатты жеткізеді.

Қолданылатын жаңа технологиялар:
Canva, Interacty, TestWizard платформасы, L-learning

Белсенді оқыту әдістері: миға шабуыл, сын тұрғысынан ойлау, пікір білдіру, сұрақ-жауап.

Дереккөздер:
1. https://www.weforum.org/publications/travel-tourism-development-index-2024/
2. Қазақ энциклопедиясы,5 том
3. https://kk-m-wikipedia

Көрнекіліктер: интербелсенді тақта, презентация, үлестірме материалдар, оқулық

Сабақтың барысы:

Ұйымдастыру. 1.Тыңдаушылармен амандасу, түгендеу. 2. Өткен сабаққа шолу.

3. Аудиторияда ынтымақтастық атмосферасын қалыптастыра отырып, Interacty платформасын пайдаланып өткен сабақтың лексикалық минимумын қайталау.

Сілтеме: https://interacty.me/projects/3c1d02331f8cb9ba

Жаңа сабақ.**«Отандық туризм»**

Лексикалық минимумды меңгерту.

Әртүрлі нысандарды тамашалау – любоваться разными объектами

Қажеттілікті қанағаттандыру – удовлетворить необходимость

Тұтынушыға сапалы қызмет көрсету – оказать качественное обслуживание потребителя

Қонақты жайғастыру – рассаживать гостей

Аузын ашып, көзін жұму (фразеологизм) – удивляться

Қонақжайлықты бағалау өлшемі – мера оценивания гостеприимности

Қанға сіңген дәстүр – старинная традиция

Адам аяғы баспаған жер – место, куда не ступала нога человека

Түрткі болу – являтся причиной

Табиғи қалпын сақтаған аймақ – регион, сохранивший первозданный вид

Шоғырлану – скапливаться

1. Суретке сәйкес сөздерді жазыңыз.

2. Сөйлем құраңыз.

1. Әртүрлі нысандарды тамашалау үшін .....
2. Қажеттілікті қанағаттандыру мақсатында .....
3. Тұтынушыға сапалы қызмет көрсетуге бағытталған.....
4. ..... қонақты жайғастыру .....
5. Аузын ашып, көзін жұму.....
6. Әр елде қонақжайлықты бағалау өлшемі .....
7. Қанға сіңген дәстүр деп .....
8. Қазақстанның адам аяғы баспаған жерлерге .....
9. ..... түрткі болу .....
10. Қазақстанның табиғи қалпын сақтаған аймақтарға .....
11..... шоғырланған.

3. Диалогті тыңдаңыз. Ақпаратты анықтаңыз.

1. Сұқбатқа қатысушы адамның аты-жөні: _____
2. Сұқбатқа қатысушының лауазымы: _____
3. Сұқбатқа қатысушының айналысатын саласы: _____
4. Сұқбатта сөз болған тақырыптар: _____
5. Қазақ халқының қандай ұлттық ерекшелігі туралы сөз қозғалады? _____

4. Төмендегі суреттің сұқбат мазмұнымен байланысын жазыңыз.

Сергіту сәті: https://www.testwizard.ru/test.php?id=193899

Туризм түрлері

Спорттық туризм Белсенді демалыстың ең танымал түрлерінің бірі	**Сауықтыру туризмі** Қазақстан аумағында сан түрлі демалыс базалары, жоғары сапалы халықаралық курорттар мен шипажайлар жұмыс жасайды.
Өнеркәсіп туризмі Инженерлік идеяның ауқымдалығымен таңқалдыратын құрылыстар орналасқан өнеркәсіптік аумақтарға, ірі кәсіпорындарға экскурсиялар.	**Ауылдық туризм, агротуризм** Қала тұрғындарының күнделікті тіршілігінен тысқары шығып, ауыл шаруашылығының жайлы ортасымен танысуы
Іскерлік туризм Қаланың керемет көріністері аясында өткізілетін ресми кездесулерден тұратын кешен.	**Гастрономикалық туризм** Еліміздің тіл үйірер тәтті тағамдарынан дәм ала отырып өзіңіз үшін жаңа деликатес түрлерін ашыңыз
Белсенді туризм Альпинизм, тау шаңғысымен сырғанау, атпен және жаяу серуендеу, шатқалдарға аттану және т.б.	**Діни туризм** Шынайы қызығушылық танытып, сенетін, таза ниетті жандар үшін Қазақстанның қасиетті мекендерінің есігі әрдайым ашық.
Экстремалды туризм Елімізде сіз үшін қауіпті де қорқынышты сезімдерге бой алдырып, адреналиннің көлемді мөлшерін алуға мүмкіндік беретін, қайталанбас әсер сыйлайтын орындар саны жетерлік.	**Ғарыштық туризм** Күллі ғаламға бір елі жақындап, миллиондаған галактиканың бөлшегі ретінде оның шексіздігін сезінуге деген зор мүмкіндік.
Экологиялық туризм Қазақстанның жануарлар мен өсімдіктер әлемі, ұлттық саябақтары мен көне дәуірден сыр шертетін табиғи ескерткіштері.	**Балалар мен жасөспірімдер туризмі** Балалар мен жасөспірімдерге арналған танымды экскурсиялар, бірлескен сапарлар мен қызықты тақырыптық экспедициялар.
Мәдени-танымдық туризм Қазақстан – тарихи және мәдени мұраға бай ел.	

1. Көрсетілген сөздер арқылы мәтін мазмұнын болжаңыз.
Дүниежүзілік туризм ұйымы, сапалы қызмет, экономикалық даму, табиғи-климаттық, әртүрлі нысандар, тамашалау, туризм түрлері, Қазақстан.

2. Мәтінді оқыңыз.

Қазіргі таңда туристер үшін туризмнің барлық салаларында сапалы қызметтің қажеттілігі күннен-күнге артып келеді. Яғни, туризм саласының дамуы, бірінші орында туристер үшін рухани демалумен қатар, материалдық жағынан да сапалы жабдықталуды қажет етеді. Оның ішінде, туристер мәдени, тарихи және т.б. нысандарды тамашалаумен бірге, заман талабына сай қонақ үйлерде орналасу, тамақтану, көлік қызметтерінің, экскурсиялық және т.б. қызметтердің сапалы болуын талап етіп отыр. Осы бағыттардың ішінде тамақтандыру қызметінің рөлі зор. Қоғамдық тамақтандыру туризм саласында айрықша орын алады. Аталмыш жағдайды Қазақстанға келген туристер жоғары деңгейде пайдаланып жүр деуге негіз бар.

Біздің елге келушілерге барлық жағдай туғызуға тырысып жатыр. Қазақстан кейбір мемлекеттердің азаматтарына 90 күндік визасыз келу мүмкіндігін қарастырған. Туризм әлемдік экономикада басты рөлдің бірін атқарады. Дүниежүзілік туризм ұйымының (ДТҰ) деректері бойынша ол әлемдегі жалпы ұлттық өнімнің оннан бір бөлігін, халықаралық инвестицияның 11 пайыздан астамын ұстайды, әлемдік өндірістің әрбір 9-шы жұмыс орнын туризм қамтамасыз етеді. Дүниежүзілік экономикалық форумның саяхат және туризмді дамытудың жаһандық индексінде 2024 жылы Қазақстан 119 елдің ішінен 52-орынға ие болды. Биыл Қазақстан алдыңғы рейтингтен 6 орынға көтерілді.

Қазақстандағы туристік ресурстарға – туристік қызмет көрсету нысандарын қамтитын табиғи-климаттық, тарихи, әлеуметтік-мәдени, сауықтыру нысандары, сондай-ақ туристердің рухани қажеттерін қанағаттандыра алатын, олардың күш-жігерін қалпына келтіріп сергітуге жәрдемдесетін өзге де нысандар жатады. Олар мәдени-танымдық, экологиялық, спорттық, әлеуметтік, діни, т.б. туризм түрлеріне бөлінеді.Республиканың әсем де әдемі жерлерінде туристік базалар орналасқан.... .

3. Мәтінге тақырып қойыңыз._____

4. Мәтіннің екінші бөлігін «ПОПС» әдісі арқылы тұжырымдап көріңіз.

5. Мәтінді қорытындылаңыз.

Жазылым

1.Тірек сөздердің көмегімен өзіңіз жақсы білетін туристік орындар туралы жазыңыз. Артықшылықтары мен кемшіліктеріне толық талдау жасаңыз.

Тірек сөздер: тау (шатқалы, қырат, бөктері), белсенді туризм, этнотуризм, қажеттілікті қанағаттандыру, түрткі болу, шоғырлану, ерекше табиғат аймағы, біріншіден, бірден көзге түседі.

Сөйлесім

1.Қазақстанның әр өңірінде туристік саланы дамыту үшін не істеу керек?

2.Топтық жұмыс.

1-топ	2-топ
Шарты: Қазақстандағы туризмді ұлттық нақышта дамыту үшін ұсыныс беру және маркетинктік бағытта дамыту жолдарын болжау	

Айтылым. TikTok.

1.Бейнебаянда берілген қай туристік орын екенін болжап көріңіз.

Тірек сөздер: меніңше, біріншіден, екіншіден, сияқты.

2. Бейнебаянда көрсетілген орынның туристік әлеуетін айтып көріңіз.

Сабақты қорытындылау.
Қазақстандағы туризм туралы ақпараттардың дұрыс-бұрыстығын анықтаңыз.

№	Ақпарат	дұрыс	бұрыс
1	Туризм әлемдік экономикада басты рөл атқармайды, дамуына жанама түрде әсер етеді.		
2	Туризм деген – қонақжайлылық.		
3	Қазақстан кейбір мемлекеттердің азаматтарына 120 күндік визасыз келу мүмкіндігін қарастырған.		
4	Қазақстанда белсенді туризм жақсы дамыған.		
5	Қазақстанда экологиялық туризм мен іскери туризм дамып келе жатыр.		
6	Қазақстанда қысқы туризмге қатты көңіл бөлінбейді.		

Үй жұмысы: Басқа елдегі туризмнің даму деңгейі мен еліміздің туризімін салыстырмалы түрде жазыңыз.

"ҚАЗАҚ ТІЛІ САБАҒЫНДА ЗАМАНАУИ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ТИІМДІ ПАЙДАЛАНУ"

Сабақты жүргізетін қазақ тілі мен әдебиет пәндерінің оқытушысы,
DILMAR қазақ тілі орталығының басшысы
17 жыл ұстаздық қызметте, магистр-педагог
13 жыл Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінде мінсіз қызмет атқарған запастағы майор

Тойкенова Әлия Биятқызы

Мақсаты:

Қазақ тілін оқытуда тіл үйренуші В2 деңгейді ортадан жоғарыға қарай көтере отырып, әлеуметтік коммуникативтік міндеттерді әр түрлі тұрмыстық, мәдени, кәсіби және ғылыми қызмет қатысымында коммуникативтік құзыреттілікті қажетті деңгейде меңгеру.

Міндеттері:

- тіл үйренушінің өз бетінше білім алу қабілетін дамыту;
- танымдық, зерттеу біліктілігін қалыптастыру;
- ақпараттық мәдениетін дамыту;
- ой-өрісін кеңейту және жалпы мәдениетін көтеру.

Цифрландыру білім беру саласында үлкен мүмкіндіктер ашып отыр. Президент Жасанды интелектіні барлық салада дамытуды тапсырды. Бұл жаңашылдық білім саласына қолданыла бастады. Қазіргі таңда оқытушыларға нейрокөмекшілер пайда болды. Жасанды интелекті тақырыбы қазіргі кезде ауқымды тақырып. Ол әп-сәтте адам бейнесін тірілтуге қауқарлы, шығарманыда жазады, презентацияны да жасайды таңғаларлық емесе, өйткені нейро жүйесімен жұмыс жасап оны күнделікті сабақта пайдалану қазірігі заман талабы.

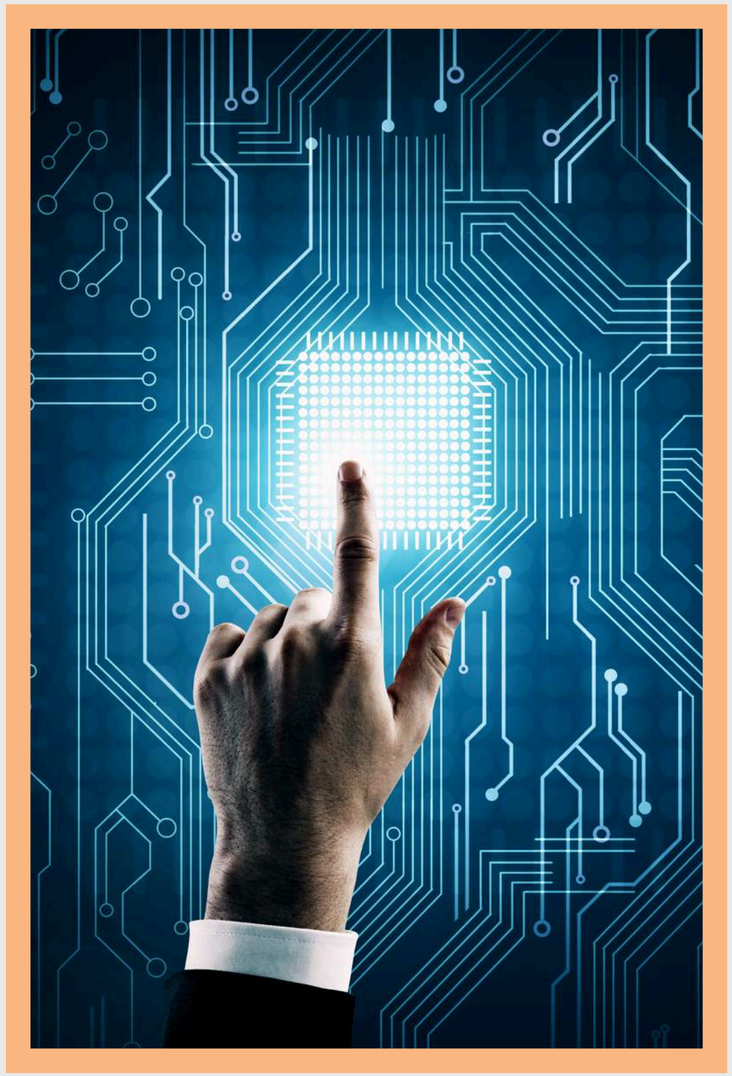

ЖАСАНДЫ ИНТЕЛЛЕКТТІҢ ЕҢ ПЕРСПЕКТИВАЛЫ ЖӘНЕ ЖЫЛДАМ ДАМЫП КЕЛЕ ЖАТҚАН САЛАЛАРЫНЫҢ БІРІ НЕЙРОНДЫҚ ЖЕЛІ.

ҚАЗІР НЕЙРОНДЫҚ ЖЕЛІ ЖАСАНДЫ ИНТЕЛЛЕКТТІҢ НЕГІЗГІ ЖЕЛІСІН ҚҰРАЙДЫ, АЛ ОЛАРДЫ БІЛІМ БЕРУДЕ ҚОЛДАНУ ОСЫ ТЕХНОЛОГИЯНЫ ПРАКТИКАЛЫҚ ІСКЕ АСЫРУДЫҢ ҚЫЗЫҚТЫ МЫСАЛДАРЫНЫҢ БІРІ БОЛЫП ТАБЫЛАДЫ.

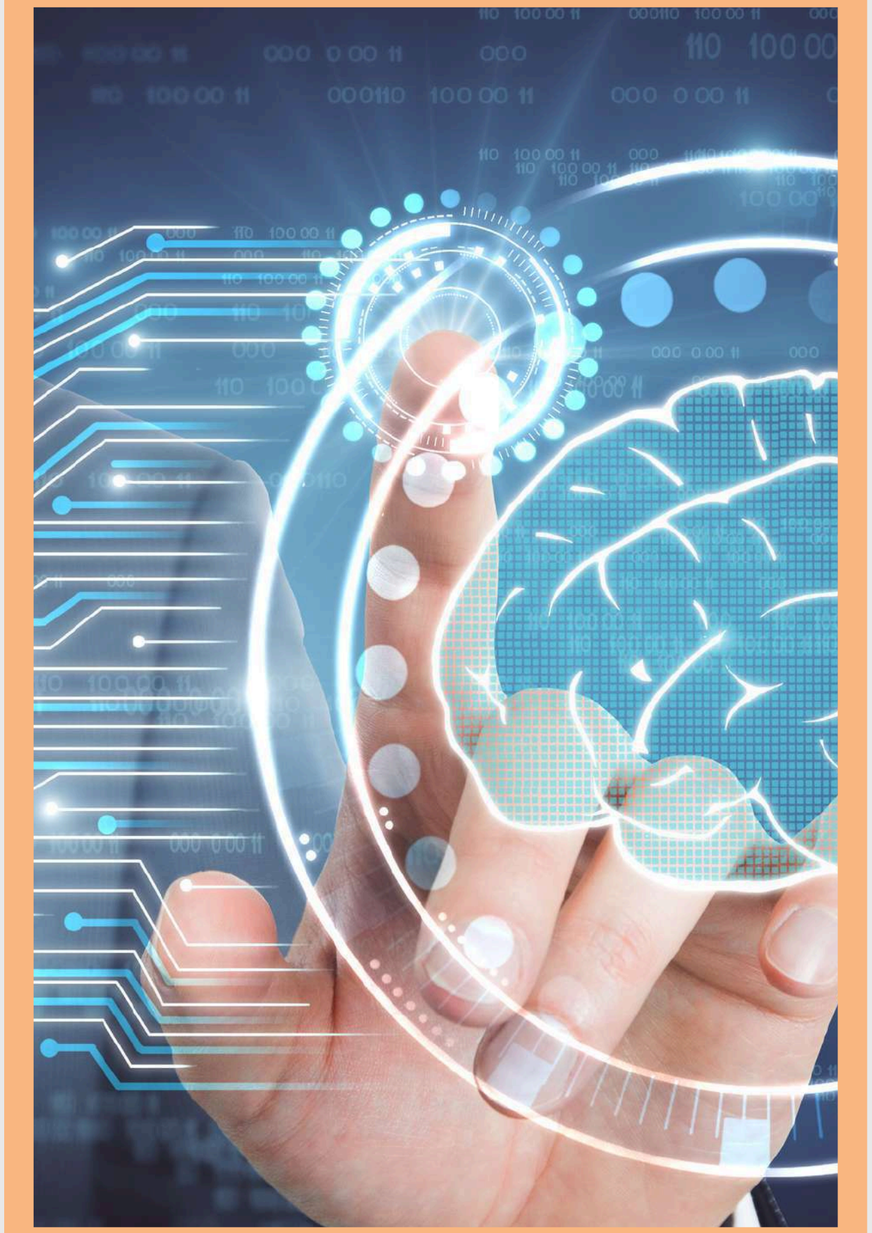

БІЛІМ БЕРУДЕ НЕЙРОНДЫҚ ЖЕЛІЛЕРДІ ПАЙДАЛАНУ- БҰЛ ОҚЫТУ САПАСЫН ЖАҚСАРТУҒА ЖӘНЕ БІЛІМ БЕРУ ӘДІСТЕРІН ДАМЫТУҒА БІРЕГЕЙ МҮМКІНДІКТЕР ҰСЫНАТЫН БЕЛСЕНДІ ДАМЫП КЕЛЕ ЖАТҚАН САЛА БОЛЫП ТАБЫЛАДЫ. ЖАСАНДЫ ИНТЕЛЛЕКТПЕН ҚАТАР ТІЛ ҮЙРЕТУДЕ ПАЙДАЛАНУҒА ЫҢҒАЙЛЫ ӘРІ ҚЫЗЫҚТЫ ҚОЛДАНБАЛЫ ПЛАТФОРМАЛАРДЫ ТАНЫСТЫРЫП, ЖҰМЫС ІСТЕУ ЖОЛЫН АЙТА КЕТЕЙІН:

Қазақстан Республикасындағы тіл туралы Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 11 шілдедегі N 151 Заңынан үзінді

Осы Заң Қазақстан Республикасында тілдердің қолданылуының құқықтық негіздерін, мемлекеттің оларды оқып-үйрену мен дамыту үшін жағдай жасау жөніндегі міндеттерін белгілейді, Қазақстан Республикасында қолданылатын барлық тілге бірдей құрметпен қарауды қамтамасыз етеді.
Қазақстан Республикасының мемлекеттік тілі - қазақ тілі. Мемлекеттік тіл - мемлекеттің бүкіл аумағында қоғамдық қатынастардың барлық саласында қолданылатын мемлекеттік басқару, заң шығару, сот ісін жүргізу және іс қағаздарын жүргізу тілі.
Мемлекеттік органдар бұл тілдердің қолданылуы мен дамуына қажетті жағдай жасайды.

Жаңа сөздер

QUIZIZZ.COM – ИНТЕРАКТИВТІ ВИКТОРИНАЛАР МЕН МӘТІНДЕРДІ ЖАСАУҒА МҮМКІНДІК БЕРЕТІН ТАҒЫ БІР КЕРЕМЕТ ҚЫЗМЕТТІҢ БІР ТҮРІ. ТЫҢДАУШЫЛАР ӨЗ БІЛІМДЕРІН ОЙЫН ТҮРІНДЕ ЗЕРТТЕП, ТЕКСЕРЕ АЛАДЫ, БҰЛ ОҚУ ПРОЦЕСІН ҚЫЗЫҚТЫ ӘРІ ТИІМДІ ЕТЕДІ.

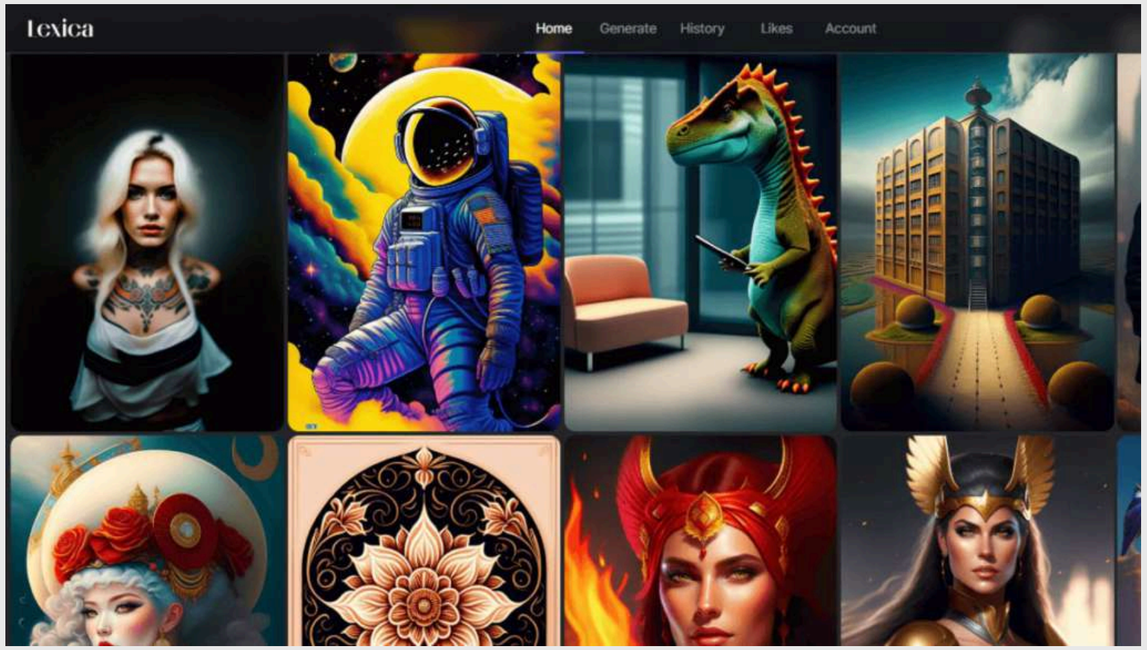

LEXICA – СУРЕТТЕР МЕН БЕЙНЕЛЕРДІ ЖАСАУ ҮШІН ЖАСАНДЫ ИНТЕЛЛЕКТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫН ПАЙДАЛАНАТЫН КЕРЕМЕТ ҚҰРАЛ

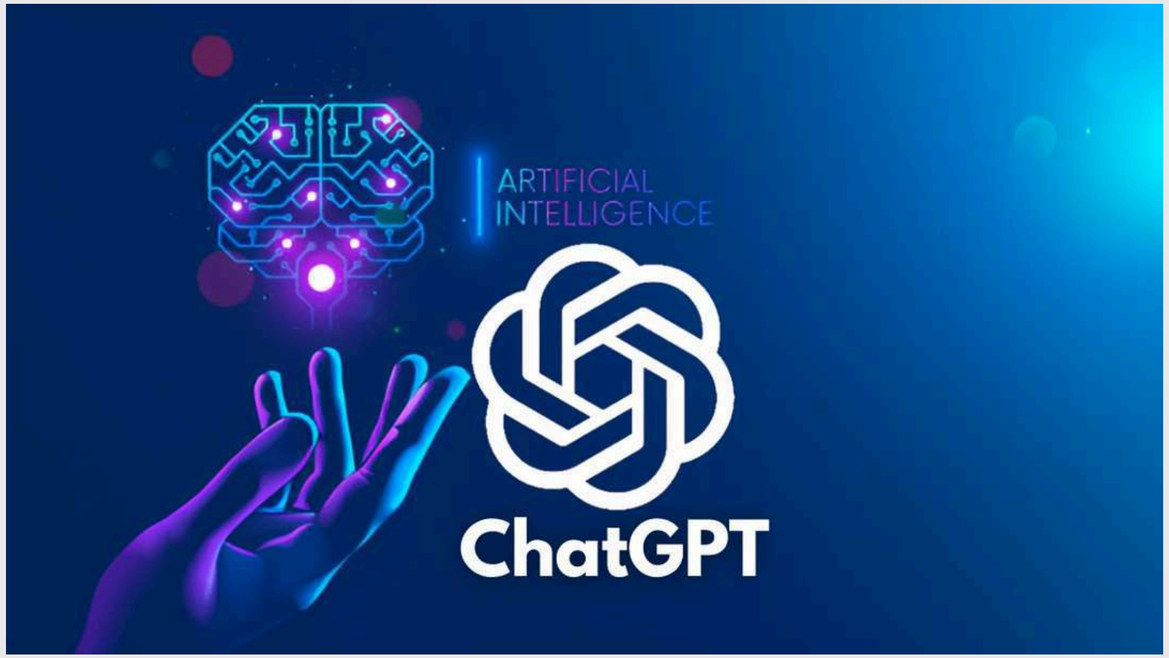

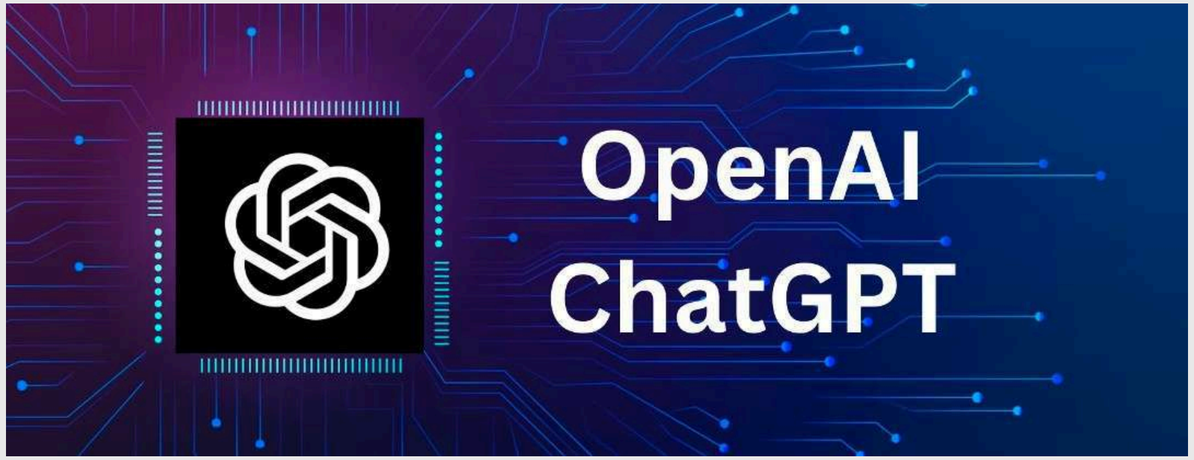

CHATGPT.COM- OPENAI ӘЗІРЛЕГЕН ЖАСАНДЫ ИНТЕЛЛЕКТТІҢ ЖЕТІЛДІРІЛГЕН ҮЛГІСІ. CHATGPT.COM-НЫҢ НЕГІЗГІ МАҚСАТЫ - МӘТІНДІК ХАБАРЛАМАЛАР АРҚЫЛЫ НАҚТЫ УАҚЫТ РЕЖИМІНДЕ АДАМДАРМЕН ШЫНАЙЫ ЖӘНЕ ӨЗАРА ӘРЕКЕТТЕСУДІ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТЕДІ

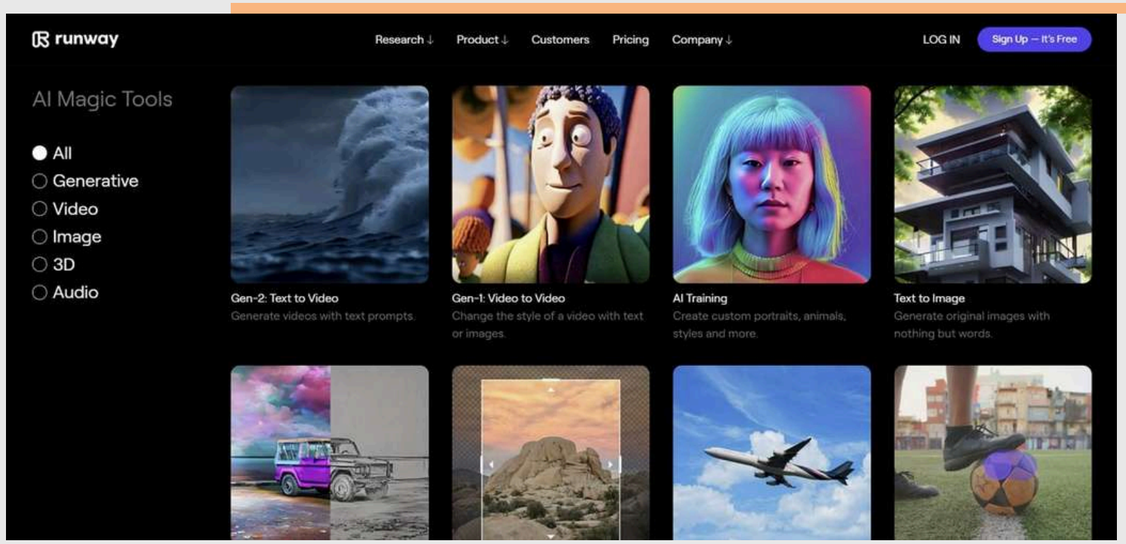

RUNWAY –КОМПЬЮТЕРМЕН БАҒЫТТАП КӨРУДІҢ ОЗЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫНА ҚАРАПАЙЫМ ЖӘНЕ ЫҢҒАЙЛЫ ҚОЛ ЖЕТКІЗУДІ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТЕТІН ЖАСАНДЫ ИНТЕЛЛЕКТ ПЛАТФОРМАСЫ. RUNWAY ML КӨМЕГІМЕН ПАЙДАЛАНУШЫЛАР БАҒДАРЛАМАЛАУ НЕМЕСЕ БАСҚА ҚҰРАЛДАРМЕН ОҚЫТУ АЛГОРИТМДЕРІ ТУРАЛЫ ТЕРЕҢ БІЛІМДІ ҚАЖЕТ ЕТПЕЙ-АҚ КЕЗ КЕЛГЕН ОҚЫТУ ҮЛГІЛЕРІН ЖАСАП, ЖҮЗЕГЕ АСЫРА АЛАДЫ.

Classroomscreen - ТЫҢДАУШЫЛАР ҮШІН АУДИТОРИЯДА ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАН ЖӘНЕ ИНТЕРАКТИВТІ ОҚУ ОРТАСЫН ҚҰРУҒА КӨМЕКТЕСЕТІН БІЛІМ БЕРУ МАҚСАТТАРЫ ҮШІН АРНАЙЫ ЖАСАЛҒАН КӨП ФУНКЦИОНАЛДЫ ҚҰРАЛ. БҰЛ ҚҰРАЛ ОҚЫТУШЫЛАРҒА ӨЗ АУДИТОРИЯСЫН ТИІМДІ БАСҚАРУҒА ЖӘНЕ ОҚУДЫ ЖЕҢІЛДЕТУГЕ КӨМЕКТЕСЕТІН ҚҰРАЛДАРДЫҢ КЕҢ АУҚЫМЫН ҰСЫНАДЫ.

НАЗАРЛАРЫҢЫЗҒА РАХМЕТ

Павлодар облысы
Павлодар қаласы
“Ана тілі” орталығының
оқытушысы
Артыкпаева Акмарал
Ельдбаевна

“Ана тілі” орталығының директоры
Шолпан Духдурбайқызы Кинжикова

ҚАЗАҚ ТІЛІ

ОРТАДАН ЖОҒАРҒЫ ДЕҢГЕЙ

B2

Ортадан жоғары(В2) деңгейі

4 сөйлесім әрекеті бойынша нақты нәтижеге жету (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым)

Сабақ құрылымы функционалды-коммуникативтік негізге құру.

Тіл үйренушілер деңгейі ескеріледі, материалдар ”түсінуге жеңіл, қолайлық қағидасына” сүйеніп құрастыру

Сөйлеуді меңгерту үшін, ыңғайлы, жеңіл әдістер іріктеу

грамматикалық жағынан дұрыс, мағынасы бар, өз алдына қолдануға болатын сөйлеу мәтінін құра білуге жетелеу.

Сабақ құрылымының кезеңдері

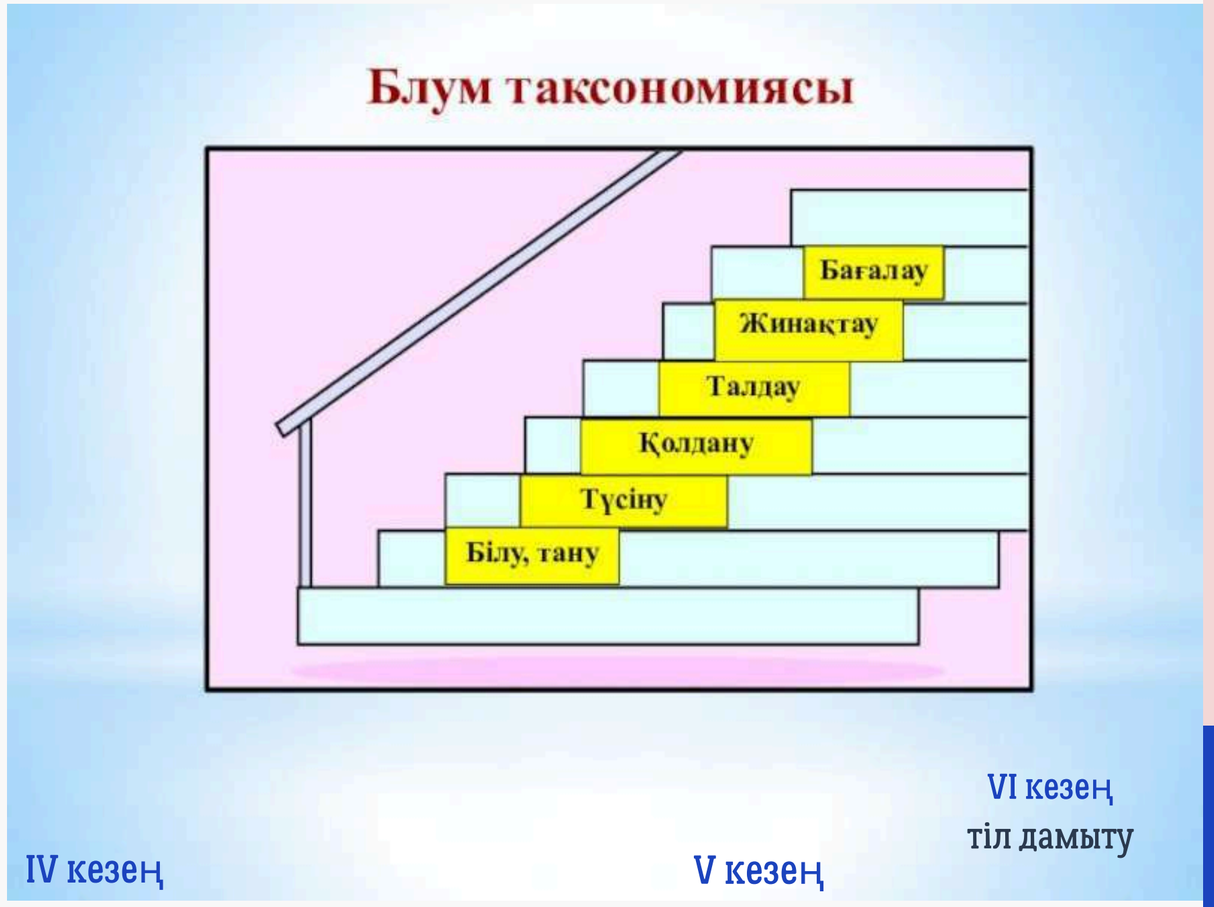

I кезең

сабақта психологиялық климат тудыру;
жаңа лексикамен танысу;
лексикалық минимумды меңгерту;

II кезең

грамматикалық құрлымдарды лексикалық тақырыппен байланыстыра отырып меңгерту;
қазақ тілінде сөйлей білу дағдысын қалыптастыру;

III кезең

мәтін мазмұнын толық түсіну;
ақпаратты ажырата білу;
күрделі сөйлеу мәтінін құра білуге дағдыландыру;
“сөздік картасын” толықтыруға жаттықтыру;

IV кезең

тілдік қарым-қатынасқа түсу;
белсенді іс-әрекеттерін ұйымдастыру;
ойлау, шығармашылық, ізденіс қабілеттерін дамыту;

V кезең

өткен тақырыпты бекіту;
қол жеткен жетістіктерін анықтау;
тілдік дағдыларды жетілдіру;
алған білімін талдау, жүйелеу;

VI кезең

тіл дамыту

Сабақты өткізуде заманауи әдіс-тәсілдерді қолдану;

ОТБАСЫ МӘСЕЛЕЛЕРІ

ҚИМЫЛ ЕСІМІ

САБАҚТЫҢ БАСЫ. БІЛУ.ТҮСІНУ

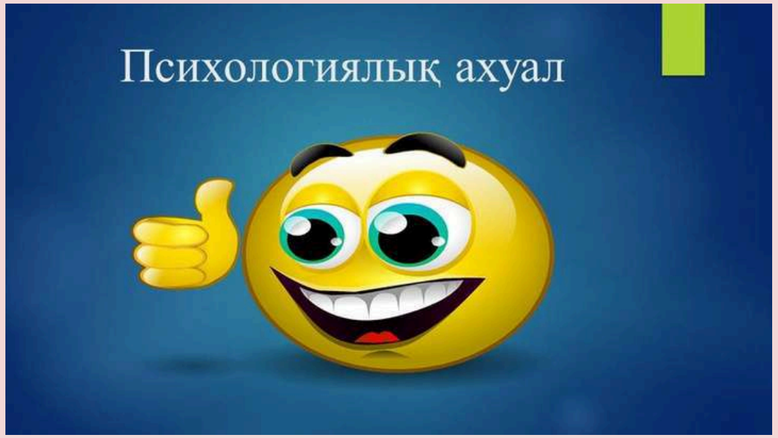

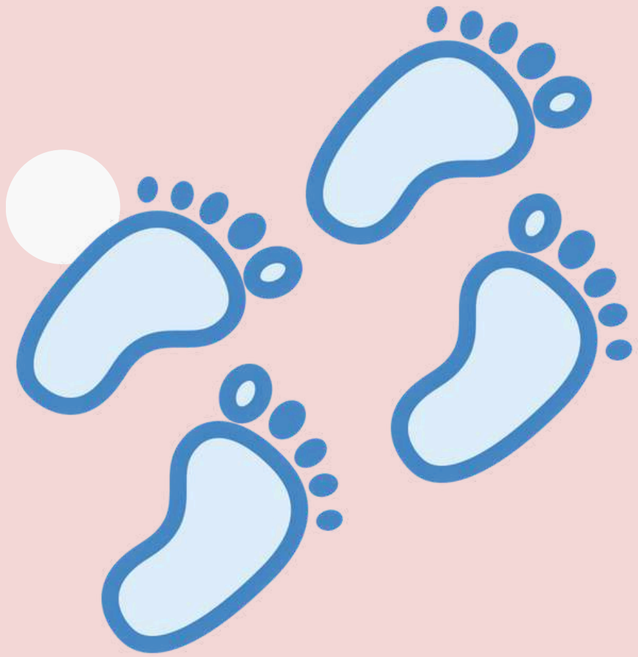

“Додекаэдр”
әдісі

«Сұрақ-жауап»
әдісі

«Серпілген сауал»
әдісі арқылы жаңа
тақырыпқа шығу

Сабақтың мақсаты анықтау

Сабақтың ортасы.
қолдану, талдау

Білім алушылар негізгі тақырыппен және сабақтың мақсатымен танысады.

Жаңа сөздермен жұмыс.

«Сөздік» бөлімі

артық - лишний
ақша шашу - разбрасываться деньгами
әдет - привычка
бекер - зря, по пусту
есептеу - считать
жинау - собирать
жөндеу - чинить, ремонтировать
жанармай - бензин
жоспарлау - планировать
жалақы,айлық - зарплата
күнделікті - повседневный
кіріс - доход
қателік - ошибка
қарыз - долг
қаражат - финансы

құмар - сильное желание
құпия – секрет
қалай болса солай жұмсау – тратить как попало(о деньгах)
несие – кредит
нарық – рынок (экономика)
пайда -выгода
пайыз – процент
төлем – платеж
түбіртек – чек
талап ету – требовать
табыс – заработок, доход
танымал – известный
үнемі – постоянно
шығын -расход
ынта – усердие, рвение

1 тапсырма

«Сәйкестендіру»

ата-ананы	отбасы
мәселе	сініру
мақтан	құрметтеу
бойға	шешу
ізінді басар	тәрбиелеу
парасатты	адам
бала	мұрагер
тату	тұту

Тексеру.
Кері байланыс

2 тапсырма

«Дұрыс-бұрыс» жауабы

1.Жаңа істі бастар/бастап алдында нақты жоспарлар құру керек.
2.Жұмыс іздемес/іздеп бұрын түйіндеме дайындау қажет.
3.Ақшаны жұмсар алдында/жер алдында ойлану керек.
4.Кез келген затты сатып алмас бұрын/алды оның бағасы емес, сапасына қарау керек.
5.Ұйықтар алдында/бұрын бал қосылған сүт ішу денсаулық үшін пайдалы.

«Шапалақ» әдісі

3 тапсырма

Сөйлемді толықтыр

Қажетті сөздер: есептеймін, түбіртегін, қор, бюджетін, үнемдеймін, жоспарлайды, жұмсау, уақытша.

1.Мен ақшамды ылғи үнемдаймін.
2.Шығындарымды үнемі .....
3.Олар демалысын үнемі .....
4.Ақша ..... – үлкен өнер.
5.Сіз отбасы ..... жоспарлайсыз ба?
6.Дүкенде касса ..... талап етемін.
7.Болашаққа артық ..... жинау керек.
8. ..... шығындарды есептеген дұрыс.

4 тапсырма

Мәтінді оқыңыз.

Отбасы бюджетін сауатты жоспарлай аласыз ба? Отбасылық бюджетті сауатты жоспарлау – үлкен өнер. Осыны меңгерсеңіз, ақшаңызды үнемдейсіз және артық қор да жинай аласыз. Ендеше, қаражатты болудың құпиясы неде? Адамның қанша ақша алатыны емес, келесі жалақыға дейін қанша ақша қалатыны маңызды.

Тапқан табысты есеппен жұмсауды сарандық деп ойлау – қателік. Еңбекпен тапқан қаражатты қалай болса солай жұмсауға болмайды. Демек, ақшаны шаша бермей, оны дұрыс ұстауға үйреніңіз. Мысалы, шет мемлекеттерде отбасылық бюджетті жоспарлауды, ақшаны үнемдеуді арнайы оқытып, балаларды жастайынан тәрбиелейді. Ақшаны үнемдей алмаудың басты себебі – ақшаңызды ойланбай жұмсау және өзімізге пайдасы аз нәрселерді алуда. Қажет емес затты артық алып, керісінше, қажеттісін алуды ұмытып кетіп жатамыз.

5 тапсырма

Мәтін мазмұнына сәйкес келмейтін үш ойды табыңыз.

1.Қалтаңызда ақша ұстаудан бастаңыз.
2.Ай сайыңғы табысыңыздың 10 пайызын сақтаңыз.
3.Шығындарыңыз бақылауда болсын.
4.Ақшаларыңыздың көбеюін қамтамасыз етіңіз.

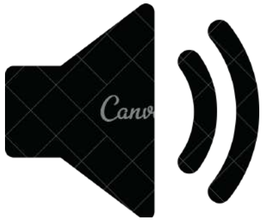

Тыңдалым.

«Ойлан-жұптас – талқыла» әдісі

Грамматика

талдау, жинақтау

Қимыл есімі

Қимыл есімі (тұйық етістік) – іс -әрекеттің өзі емес, сол әрекеттің атауы ретінде қолданылатын етістіктің ерекше түрі. Жақтық, шақтық мағынада қолданылмайды.

Қимыл есімі -у жұрнағы арқылы жасалады. Әрекеттің атауы ретінде қолданылады және есімдерше түрленеді.

Ақша үнемдеу -үлкен өнер. Үйге қайтуға рұқсат берілді.

Сіз дәрігерге отбасыңызбен баруыңыз керек.

Сізден құжатты тиянақты толтыруыңызды сұраймыз.

Қимыл есіміне көптік жалғауы жалғанса, одан кейін тәуелдік жалғауы жалғанып қолданылады.

Сендердің кітапты мұқият оқуларың керек.

Қимыл есімі зат есім сияқты септеледі, тәуелденеді, бірақ жіктелмейді.

Септелуі

Атау	бару, сөйлеу
Ілік	барудың, сөйлеудің
Барыс	Баруға, сөйлеуге
Табыс	Баруды, сөйлеуді
Жатыс	Баруда, сөйлеуде
Шығыс	Барудан, сөйлеуден
Көмектес	Барумен, шығумен

Тәуелденуі

	Жекеше
Менің	Келуім / баруым
Сенің	Келуің / баруың
Сіздің	Келуіңіз / баруыңыз
Оның	Келуі / баруы

	Көпше
Біздің	Келуіміз / баруымыз
Сендердің	Келулерің / баруларың
Сіздердің	Келулеріңіз / баруларыңыз
Олардың	Келулері / барулары

6 тапсырма

Әр жолдан бір артық сөзді сызып тастаңыз. Себебін түсіндіріңіз.

1.оқу,үйрену,жазу,кіру

2. бару, келу, шығу, табыс табу

3. отыру, тұру, мақтан тұту, жүру

4. ақша жұмсау, жинау, сақтау, көру

5.ақша шашу, тәрбиелеу, сыйлау, құрметтеу

6.мақтан тұту, құрметтеу, сыйлау, ішу

7.жоспарлау, есептеу, үнемдеу, табыс табу

8.үйлену, тұрмысқа шығу, айналысу, отағасы болу

Қорытындылау
«Kahoot» бағдарламасы бойынша
білімдерін бекіту

Сабақтың соңы
Бекіту, бағалау

Рефлексия

Үй тапсырмасы

Суреттегі заттардың қайсысы отбасылық бюджетке шығын әкеледі деп ойлайысыз?

Нақты дәлелдер келтіріп, себебін жазыңыз. Кем дегенде 3 себеп болуы тиіс.

Күтілетін нәтиже

тіл үйренушілер кешенді түрде:

- шағын немесе көлемді мәтіндерден қажетті ақпаратты таба алады;
- күрделі мәтіндегі дәйектемелер тізбегін түсініп, қорытынды жасай алады:
- грамматикалық құрылымдарды әр қадамда тілдік коммуникативтік материалдар арқылы коммуникацияға ену әрекетіне қарай тепе-теңдікте қолдана алады;
- әлеуметтік, кәсіби және білімдік қызметінің шеңберінде тілді қолдана алады;
- күрделі тақырыптар бойынша өз ойын жүйелі жеткізе алуды үйренеді;

ОРТАДАН ЖОҒАРЫ (В2) деңгейіне арналған “Ұлы тұлғалар” тақырыбында заманауи технологиялар арқылы әзірлеген қызықты ойындар

Түркістан облысы

Әділмұрат Мақпал Медеубекқызы

ҚАЗАҚ ТІЛІ САБАҒЫНДА ЗАМАНАУИ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ТИІМДІ ПАЙДАЛАНУ

Wordwall

Canva

Quizzes

D-ID studio

WORDWALL СЕРВИСІНІҢ ҚОЛДАНУ МҮМКІНДІКТЕРІ

Білім беру технологияларының басты мақсаты – білім беру сапасын арттыру, тыңдаушылардың білім, білік, дағдыларын қалыптастыру. Жаңа технологиялар сан түрлі оны игеріп қолдану мұғалімнің шеберлігіне байланысты. Мысалы: ақпараттық технологиялардың ішіндегі wordwall интерактивті тапсырма құру сервисін қолдану өте тиімді.

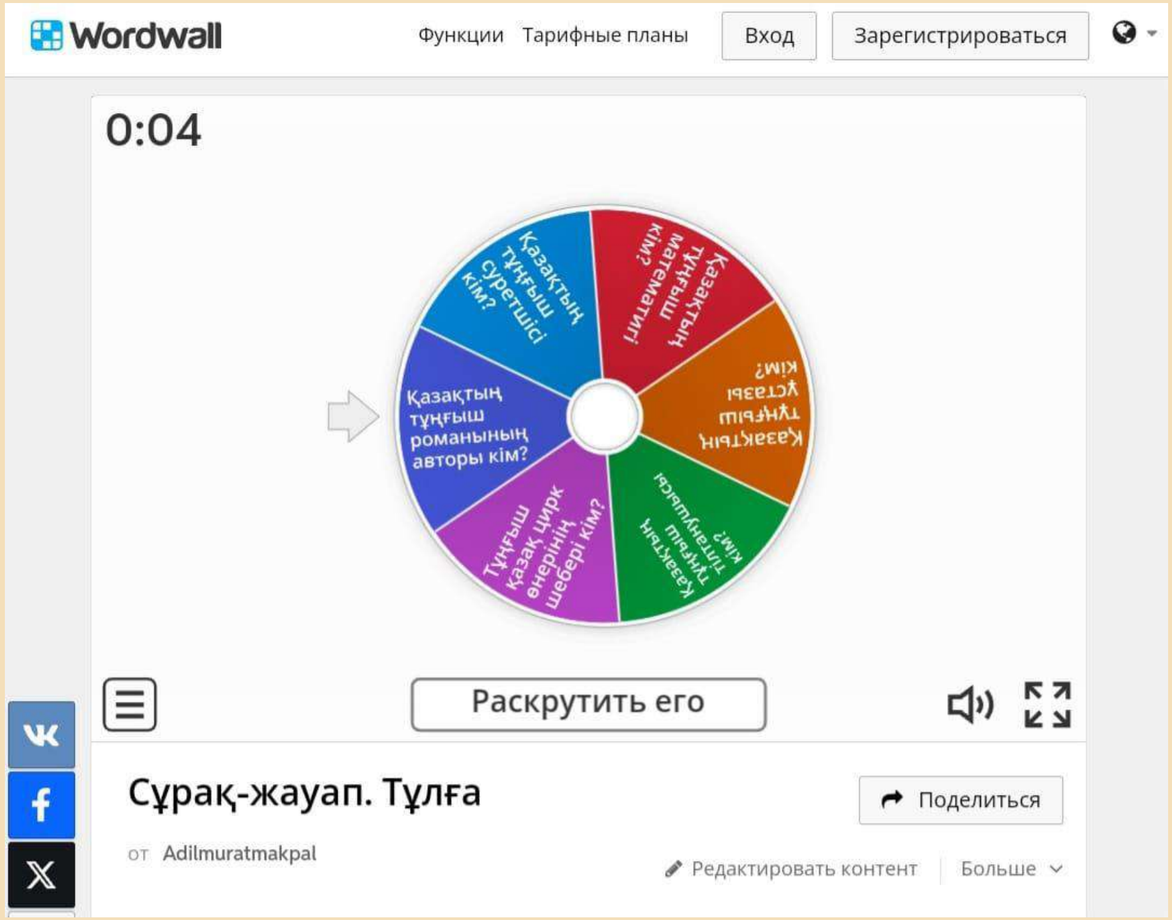

wordwall.net/ru/resource/52316852

wordwall.net/ru/resource/67522916

wordwall.net/ru/resource/52318155

D-ID STUDIO

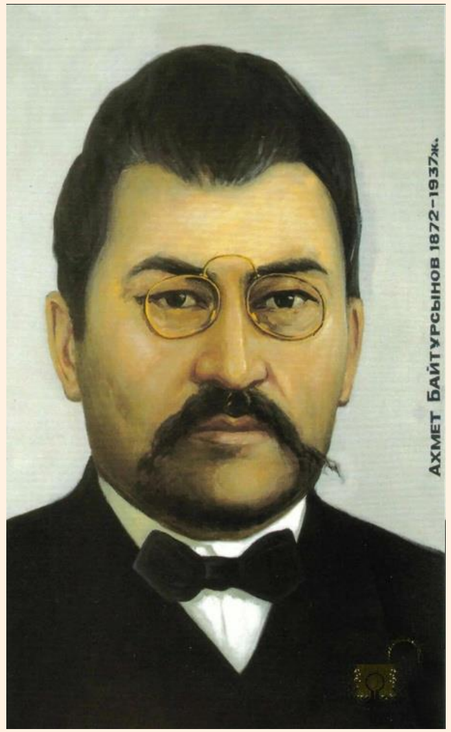

D-ID STUDIO қосымшасы кез-келген фотоны сөйлетуші құрал
Тірі фото секілді сөйлеп видео жасау арқылы, тыңдаушыларға ұмытылмас сезім сыйлауға болады.

Бұл ойынды жасау үшін біз

- Дайын мәтінді жасанды интеллект арқылы аудиоға айналдырамыз.
- Фотосуретке аудио қойып, жасанды интеллект арқылы фотосуретті сөйлетеміз .
- QR код жасаймыз.
- Кубқа фотосуреттерді орналастырамыз.

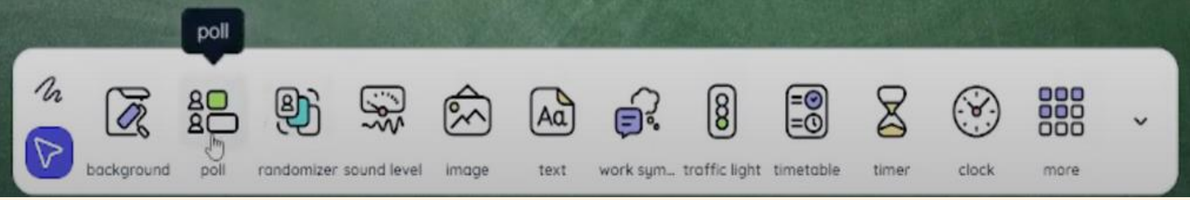

52

43

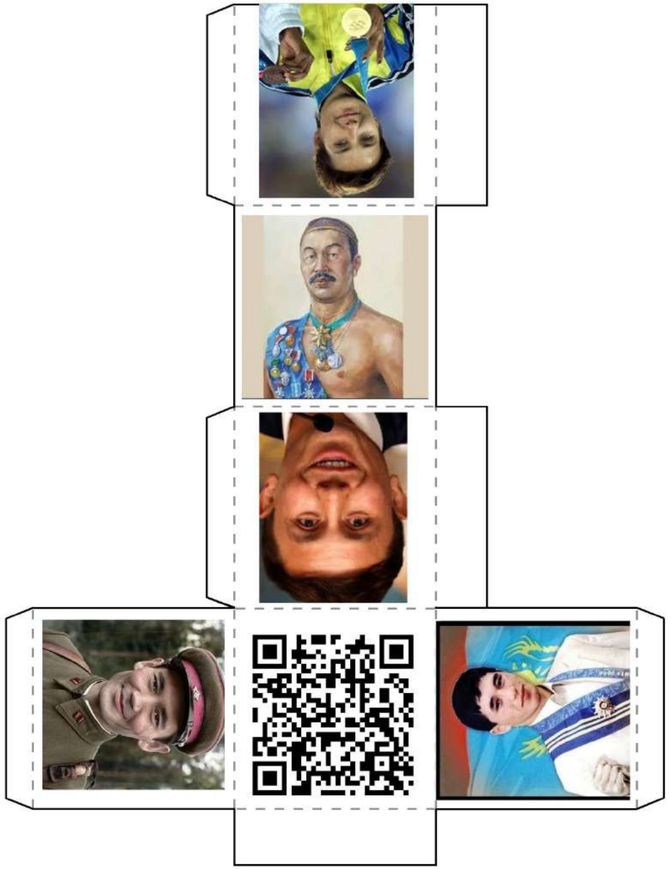

Quizzes

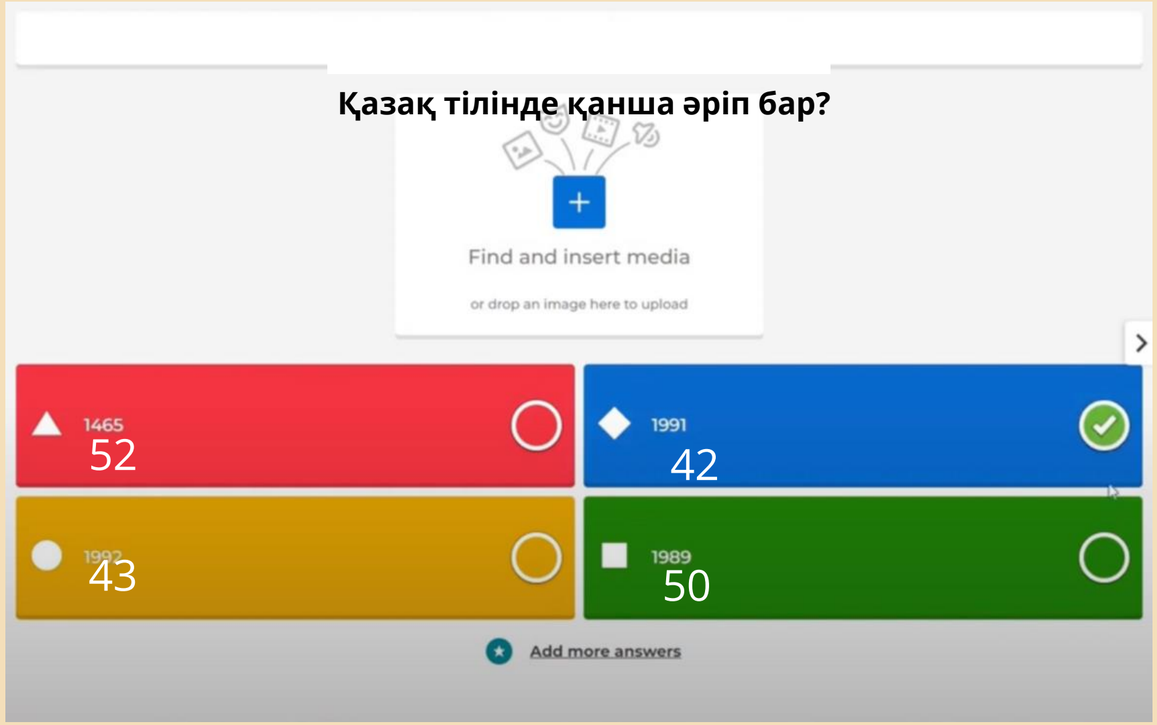

Тіл үйренушілер қолдарына смартфон алып, экранда шыққан сұрақтарға дұрыс жауап беру қажет.
Дұрыс әрі жылдам жауап берген тыңдаушыға көбірек ұпай беріледі.Солай жеңімпаз анықталады.

https://quizizz.com/join/presentation/66cc0780c2244f34bd9b0dd1/start?studentShare=true

Canva

***Canva** көмегімен барлық сала өкілдері әсерлі көрнекіліктер жасай алады. Canva пайдаланушылар дизайн және графика жасау үшін көп мүмкіндіктерге ие болады.*

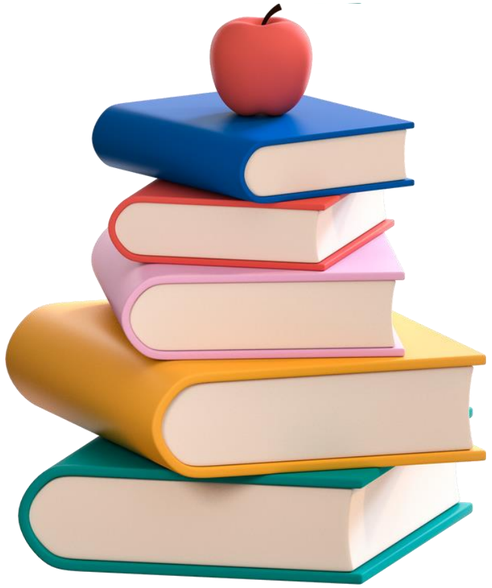

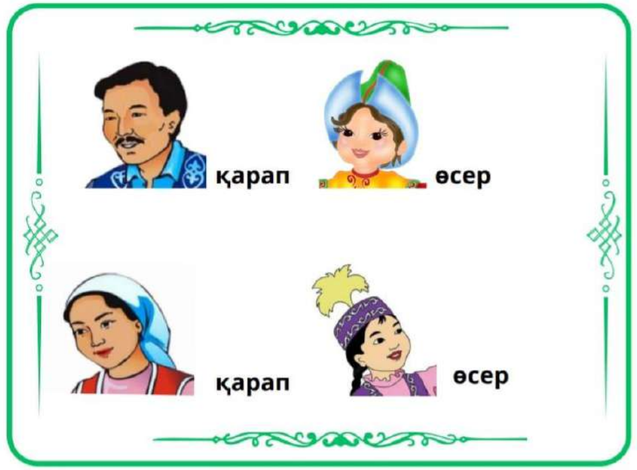

Мақал-мәтелдер картасы

Заманауи құралдар – тіл үйренушілерді қызықтырып,сабаққа деген ынтасын оятып,мұғалім жұмысын жеңілдетеді.

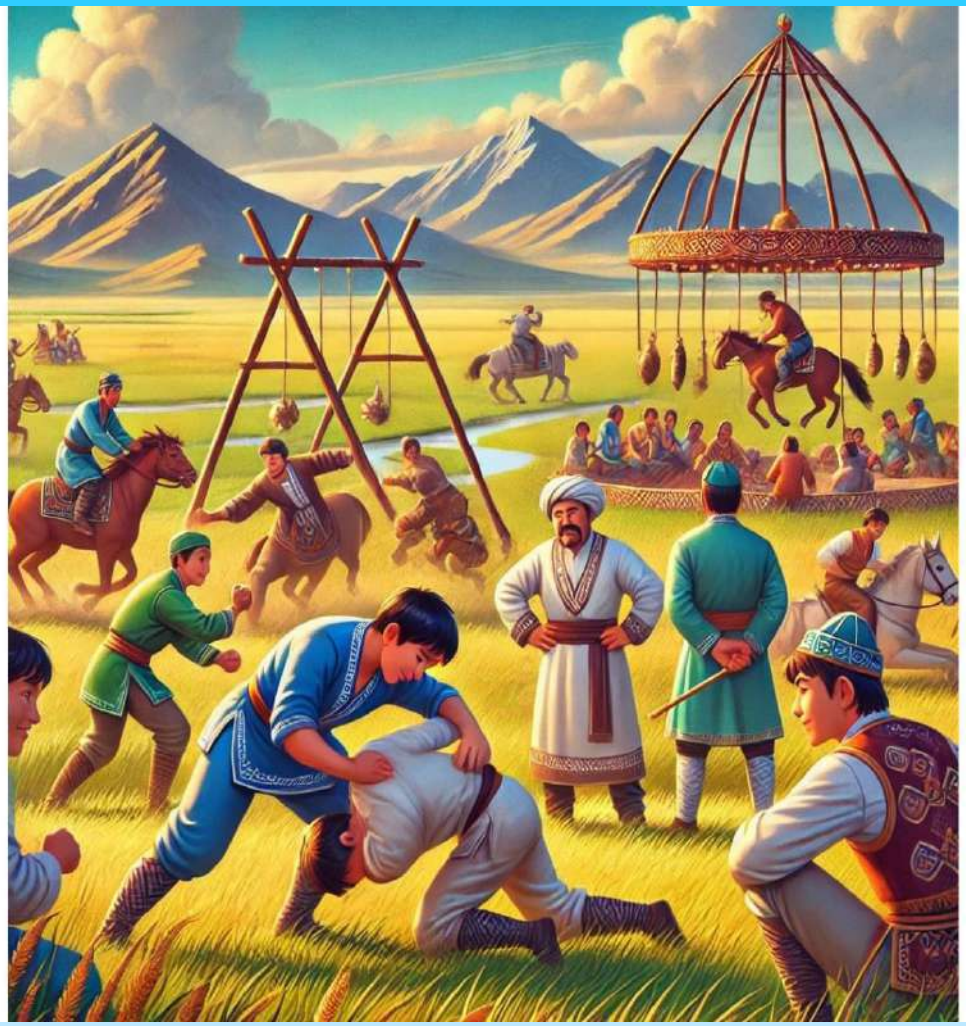

ҰЛТТЫҚ ОЙЫНДАР

Досмаилова Жазира Оңласынқызы

ҚАЗАҚТЫҢ ҰЛТТЫҚ ОЙЫНДАРЫ

Грамматикалық тақырып:

Сөйлемнің бірыңғай мүшелері

Сабақтың мақсаты

Қазақ халқының ұлттық ойындарымен таныстырып, қызығушылығын арттыру. Тіл байлығын арттыру, сөйлеу дағдыларын дамыту. Өз ойын толық әрі жүйелі түрде жеткізе білуге қалыптастыру. Сөйлемнің бірыңғай мүшелерін дұрыс пайдалана отырып, сөйлемдер құрастыруға жаттықтыру.

Тыңдаушыларды сөйлемнің бірыңғай мүшелерін пунктуациялық ережелерге сәйкес дұрыс орналастыру дағдысын дамыту.

Жаңа сөздер

- Ауқатты - состоятельный
- Алып денелі – крупного телосложения
- Айқасу – сражаться
- Ат басын бұру – приехать
- Балуан – борец
- Біріншілік – первенство
- Біржолата – окончательно, целиком, совсем
- Бүркеншік ат – псевдоним
- Бұйыру – достаться ,суждено было
- Дүниежүзілік –мировой
- Дәреже – степень, ранг
- Еркін күрес – вольная борьба
- Елеулі оқиға – значимая история
- Екі дүркін – двухкратный
- Еркелету – баловать
- Ермек ету – заниматься чем-либо, хобби
- Еңбек сіңірген – заслужанный
- Еншілеу – владеть, стать обладателем
- Екі мәрте – двухкратный
- Жүлделі орын – призовое место

- Күллі әлемге ел атын асқақтату – возвысить страну на весь мир
- Классикалық күрес – классическая борьба
- Күмәнмен қарау – смотреть с подозрением
- Қарулы кісі – человек с сильным характером
- Орта Шығыс елдері – Страны Среднего Востока
- Спорт шебері – мастер спорта
- Төбесіне көтеру – особо уважать, возвышать
- Таңдай қақтыру – удивляться , изумляться , восхищаться
- Бақ сынау – испытать удачу, пробывать себя
- Жауырыны жерге тимеу – быть непобедимым
- Қазақтың қара баласы – простой казахский мальчик

Былғары қолғап

боксерская перчатка

Шаршы алаң

арена, ринг

Жулдегер
Призер

Жеребе тастау
Бросать жеребьевку

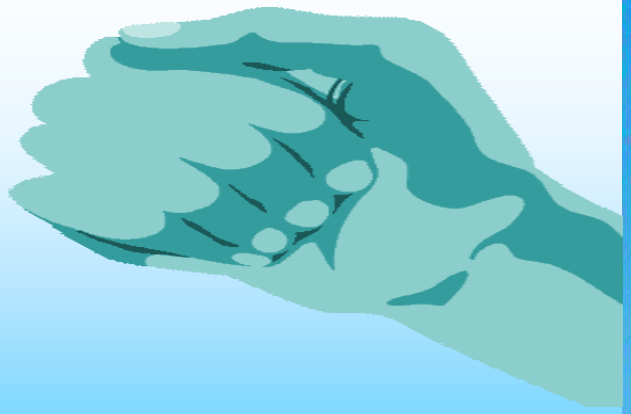

Күміс
Серебро

Қола
Бронза

Алтын
Золото

Оқылым

Қазақтың ұлттық ойындары бес түрге бөлінеді. Олар: аңға байланысты, малға байланысты, түрлі заттармен ойналатын, зеректікті, ептілікті және икемділікті қажет ететін қимыл ойындары, тәрбиелік ойындар. Олардың негізгілерінің өзі жүзден астам.

Бұл ойындардың көбісінің ежелден қалыптасқан арнайы өлеңдері бар. Өлеңдер ойынның эстетикалық әсерін арттырып, балалардың өлең-жырға деген ыстық ықыласын оятып, көңілін көтереді, дүниетанымын арттырып, еңбекке баулиды, шынықтырады.

- https://wordwall.net/ru/resource/77090492/%d0%b1%d0%b5%d0%b7%d1%8b%d0%bc%d1%8f%d0%bd%d0%bd%d1%8b%d0%b91

Грамматика

Сөйлемнің бірыңғай мүшелері — сөйлемде бірдей сұрақтарға жауап беріп, бірдей қызмет атқаратын сөздер. Олар бір-бірімен жалғаулықтар арқылы немесе интонация арқылы байланысады. Бірыңғай мүшелер көбінесе бастауыш, баяндауыш, толықтауыш, анықтауыш, пысықтауыш қызметін атқарады.

Бірыңғай сөйлем мүшелері қолданылған сөйлемдерде тыныс белгілерін дұрыс қою маңызды.

Үтір. Бірыңғай мүшелер бір-бірімен жалғаулықсыз немесе қайталанбайтын жалғаулықтар арқылы байланысқанда, олардың арасына үтір қойылады. *Мысалы:Мен кітаптарды, дәптерлерді, қаламдарды сөмкеме салдым. Олар жасыл, көк, қызыл гүлдер өсірді.*

Жалғаулықты бірыңғай мүшелер. Егер бірыңғай мүшелер "**және**", "**мен**", "**бен**", "**да**", "**де**" жалғаулықтары арқылы байланысса, үтір қойылмайды.

Мысалы:Ол кітап және дәптер сатып алды.Біз достарымызбен және әріптестерімізбен кездестік.

Егер жалғаулықтар қайталанатын болса, үтір қойылады.

Мысалы:Ол кітапты, дәптерді және қаламды сатып алды.Біз таңертең де, түсте де, кешке де спортпен айналысамыз.

Тапсырма

(тыныс белгілерін қойыңыз)

- Бүгін біз қазақша күрес көкпар аударыспақ сияқты ұлттық ойындар ойнаймыз.
- Тоғызқұмалақ ақсүйек асық ату — қазақтың дәстүрлі ойындары.
- Мерекеде балалар қыз қуу арқан тарту бәйге жарыстарына қатысты.
- Достарым алтыбақан тоғызқұмалақ құмар ойнауға жиналды.
- Ұлттық ойындар балаларды икемділікке төзімділік пен шапшаңдыққа тапқырлық пен алғырлыққа дәлдік пен ептілікке баулиды.

- Бүгін біз қазақша күрес, көкпар, аударыспақ сияқты ұлттық ойындар ойнаймыз.
- Тоғызқұмалақ, ақсүйек, асық ату — қазақтың дәстүрлі ойындары.
- Мерекеде балалар қыз қуу, арқан, тарту бәйге жарыстарына қатысты.
- Достарым алтыбақан, тоғызқұмалақ, дойбы ойнауға жиналды.
- Ұлттық ойындар балаларды икемділікке, төзімділік пен шапшаңдыққа, тапқырлық пен алғырлыққа, дәлдік пен ептілікке баулиды.

Жазылым

Төмендегі сөйлемдерден бірыңғай мүшелерді тауып, астын сызыңыз:

Бала ойнады, күліп жүрді және секірді.

Ертең, бүрсігүні, арғы күні Қажымұқан стадионында жарыс өтеді.

Қыз қуу, аудаспақ, көкпар, теңге ілу ойындарынан ипподромда жарыс өтті.

Жеңіл атлетика, жүзу және шаңғы тебу — денсаулық үшін пайдалы спорт түрлері.

Бәйге, жамбы ату, аударыспақ — қазақ халқының ежелгі ойындары.

Сөйлесім

- Ата-бабамыздың ойындар арқылы жастарға қандай тәрбиелік мінез-құлық бергенін талдаңыз.
- Ұлттық ойындардың денсаулыққа пайдалы жақтарын сипаттаңыз.
- Қазіргі уақытта ұлттық ойындарды қалай қолдануға болатыны туралы өз ойыңызды жазыңыз.
- Ұлттық ойындардың жаһандану үдерісіндегі орны.

Тыңдалым

https://yandex.kz/video/preview/14012339202076786308

- Дүниежүзілік көшпенділер ойындарының өткен жері?
- Басты қарсыластар кімдер?
- Қандай ойын түрлері аталды?
- Қазақстан атынан қанша мерген бақ сынады?
- Қандай мемлекеттер қатысты?
- Қазақтың асығы мен қырғыздың ордо ойындарының ұқсастағы мен айырмашылығы?

Қорытынды

Қазақтың ұлттық ойындары ерлікті, өжеттілікті, батылдықты қажет ететіндігін ескере отырып, мінез қалыптастырудың бірден-бір құралы екенін ұғындық. Ұлт құндылығын дәріптеу-сіз бен біздің парызымыз, мақтанышымыз, байлығымыз! Жас ұрпаққа үлгі бола жүріп, ұлт құндылығын ұмыттырмай,жаңғырту.

Тақырыпты меңгеру бойынша бірыңғай сөйлем мүшелерінде кездесетін тыныс белгі тек қате болып ғана қоймай, айтылып тұрған ойдың бұрыс жеткізіліп, бұрмалануына да әсер етуі мүмкін. Дұрыс, орынды қойылған тыныс белгі-сауаттылықтың нышаны.

Бағалау

Whatsapp желісін пайдаланып, тыңдаушыларды бағалау

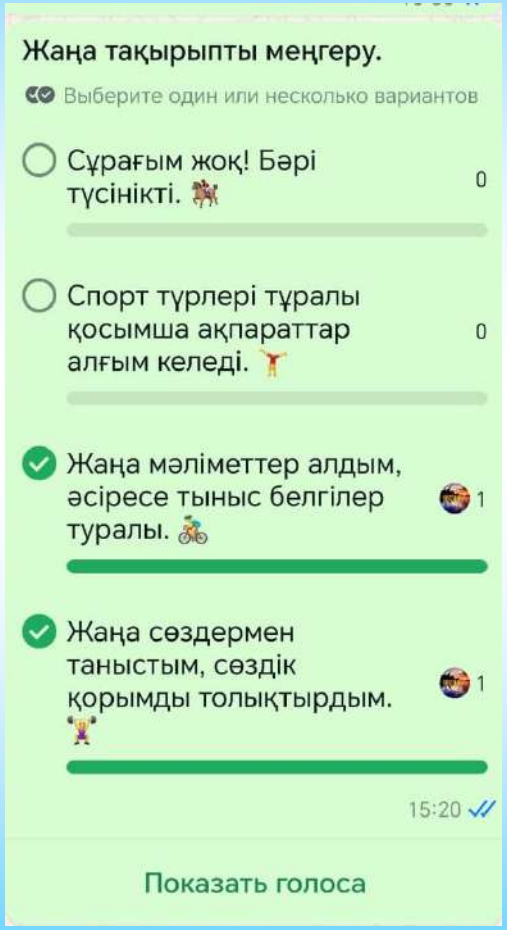

МАЗМҰНЫ

Алғы сөз.....3

Кенжәлиев Қайырбек Жеңісұлы.....5

Атырау облысы «Тіл» оқу-әдістемелік орталығының оқытушысы

Қайдарова Ләззат Әскербекқызы.....16

Шығыс Қазақстан лингвистикалық орталығының оқытушысы

Утемуратова Ләззат Адильбековна.....30

Қостанай облысы Рудный қаласы әкімдігінің «Қалалық тілдерді оқыту орталығы» КММ әдіскер-оқытушысы

Кенжебекова Фарида Төреханқызы.....46

Жамбыл облысы Қордай ауданы әкімдігінің мәдениет және тілдерді дамыту бөлімінің «Тілдерді оқыту орталығы» КММ оқытушысы

Төлегенова Балжан Жұмағалиқызы.....65

Алматы облысының «Тіл» оқу-әдістемелік орталығы Іле аудандық филиалының оқытушысы

Төкен Сәулет.....78

Ақмола облысы Қосшы қалалық Тілдерді оқыту орталығының мемлекеттік тіл оқытушысы

Қойшыбек Олжас Кенжебекұлы.....97

Жетісу облысы «Тіл» оқу-әдістемелік орталығы Көксу аудандық филиалының меңгерушісі

Таңжанов Жұбатқан Асылбекұлы.....120

Қызылорда облысы Қазалы ауданы бойынша мемлекеттік тіл оқытушысы

Макашева Сауле Мырзабековна.....143

Солтүстік Қазақстан облысы әкімдігінің мәдениет, тілдерді дамыту және архив ісі басқармасының тілдерді оқыту орталығының қазақ тілі мен әдебиет пәні мұғалімі

Мәжит Нұртай Алтайұлы.....156

Астана қаласы «Руханият» КММ Тілдерді оқыту және әдістемелік жұмыстар жөніндегі бөлімінің оқытушысы

Тұрсынова Алтынай Мұратқызы.....175

«Абай облысының лингвистикалық орталығы» КММ қазақ тілі мұғалімі

Смыкова Әсия Даниярқызы.....186

Қарағанды облысы «Шырақ» тілдерді оқыту орталығының оқытушысы

Тойкенова Әлия Биятқызы.....195

Алматы қаласы «DILMAR» қазақ тілін оқыту орталығының басшысы

Артықпаева Ақмарал Елдібайқызы.....210

Павлодар облысыПавлодар қаласы «Ана тілі» орталығының оқытушысы

Әділмұрат Мақпал Медеубекқызы.....223

Түркістан облысы Төлеби ауданы «Тілдерді оқыту және дамыту орталығы»КММ қазақ тілі оқытушысы

Досмаилова Жазира Оңласынқызы.....235

Шымкент қалалық тілдерді оқыту-әдістемелік орталығының қазақ тілі мұғалімі